

UNIUNEA EUROPEANĂ

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
POSDERU
2007 - 2013

INSTRUMENTE STRUCTURALE
2007 - 2013

OPROSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

*Carmen Cretu, Carmen Duse, Ovidiu Gavrilovici,
Vasile Isan, Nicolae Seghedin*

I M U

Politici educaționale în spațiul universitar

Bucuresti
2011

FONDUL SOCIAL EUROPEAN
Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Politici educaționale în spațiul universitar

(Ediție online, 2011)

Carmen Crețu, Carmen Sonia Dușe, Ovidiu Gavrilovici,

Vasile Ișan, Nicolae Seghedin

ISBN 978-973-0-11682-3

Copyright © 2011, UEFISCDI

Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior,
a Cercetării, Dezvoltării și Inovării

Adresa: Str. Mendeleev nr. 21-25,
sector 1, cod 010362, București, România

Site: <http://uefiscdi.gov.ro>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

uefiscdi

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Politici educaționale în spațiul universitar

(Coord.) Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu, UAIC Iași

Prof. Univ. Dr. Dușe, ULB Sibiu

Conf. Univ. Dr. Ovidiu Gavrilovici, UAIC Iași

Prof. Univ. Dr. Vasile IȘAN

Prof. Univ. Dr. Nicolae Seghedin, UTGA Iași

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

<p>OBIECTIVE GENERALE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actualizarea problematicii politicilor educaționale în spațiul universitar. • Sistematizări ale abordărilor politicilor educaționale universitare (global/sectorial; nivelele instituțional, național, comunitar, internațional) • Dezvoltarea competențelor în domeniul metodologiei de analiză a politicilor educaționale • Identificarea unor dimensiuni referențiale de analiză comparativă a politicilor educaționale universitare la nivelele instituționale, naționale și internaționale
<p>TEMATICĂ GENERALĂ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Politici educaționale în spațiul universitar – clarificări conceptuale. 2. Ideologii politice și impactul acestora asupra vieții universitare. 3. Modele teoretice ale rolului statului în domeniul politicilor publice educaționale 4. Asociații și ligi universitare. Studii de caz. 5. Impactul globalizării asupra guvernării și a leadership-ului în spațiul universitar. 6. Autonomie, libertate, responsabilitate, excelență. 7. Politici sectoriale I. Noi paradigme curriculare în universități. 8. Politici sectoriale II. Leadership și management. 9. Politici sectoriale III. Politici și strategii de finanțare. 10. Politici sectoriale IV. Viața studentescă și serviciile de carieră. 11. Reformă și stabilitate în universități. 12. Criterii de evaluare și standarde. 13. Metodologia analizei politicilor educaționale. 14. Agenții naționale și internaționale, structuri de cercetare și analiză
<p>METODE DE REALIZARE</p>	<p>Expunerea euristică cu suport Powerpoint, problematizarea, studiul de caz, Controversa academică, proiectul, analiza documentelor, analiza comparată, analize de nevoi și de impact, peer-learning.</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

SUMAR

	p.
1. Politici educaționale în spațiul universitar – clarificări conceptuale.	4
2. Ideologii politice și impactul acestora asupra vieții universitare.	19
3. Modele teoretice ale rolului statului în domeniul politicilor publice educaționale	28
4. Asociații și ligi universitare. Studii de caz.	30
5. Impactul globalizării asupra guvernării și a leadership-ului în spațiul universitar.	30
6. Autonomie, libertate, responsabilitate, excelență.	32
7. Politici sectoriale I. Noi paradigme curriculare în universități.	33
A. Dezvoltări actuale și perspective	
B. Modele clasice de curriculum european	37
8. Politici sectoriale II. Leadership și management	40
9. Politici sectoriale III. Politici și strategii de finanțare.	48
10. Politici sectoriale IV. Viața studențească și serviciile de carieră	48
11. Reformă și stabilitate în universități.	50
12. Criterii de evaluare și standarde.	56
13. Metodologia analizei politicilor educaționale.	57
14. Structuri de cercetare și analiză – glosar	69
Bibliografie	86

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

1. Politici educaționale în spațiul universitar – clarificări conceptuale.

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

Terminologie

Politica poate fi înțeleasă în mai multe accepțiuni. Două din cele mai cunoscute sunt **implicarea în conducerea statului sau a cetății (polis), și arta de a governa oamenii ce trăiesc într-o societate.**

Politica, într-o accepțiune mai restrânsă, sectorială și tehnică, poate fi interpretată ca fiind un **ansamblu de intenții și decizii ce funcționează într-un cadru instituțional delimitat prin competențe profesionale specifice (politica educației, a sănătății, a relațiilor internaționale, etc.)**

cea mai recentă tendință manifestată în literatura pedagogică a politicii educației care conferă termenului de politică sensul de *ceea ce fac organizațiile/instituțiile și care sunt cauzele acelor activități (Reimers, 1997)*

Constantin Petrovici remarcă despre conceptul de politică că acesta „desemnează atât scopurile pe care deținătorii puterii și le fixează cât și modul concret, organizat, în care acțiunile sunt întreprinse pentru atingerea acestor scopuri. Limba engleză conține două cuvinte care permit diferențierea clară a celor două aspecte: *politics* pentru primul și *policy* pentru al doilea. Trecerea de la un termen la altul nu este ușoară și de multe ori depinde de context. Acestea sunt aspectele care marchează definiția dată de Girod politicii educaționale: "ansamblu coerent de decizii și de mijloace prin care o putere (și în mod special, o putere guvernamentală) asigură pe parcursul unei perioade date compatibilitatea între opțiunile educaționale fundamentale și constrângerile caracteristice câmpului social în care acestea se aplică" [Girod R., 1981, în Landsheere Viviane de, Landsheere Gilbert de, 1992, p. 23].

Politica în limbajul comun are multiple conotații. **Politica** este un concept container, incluzând aproape toate realitățile determinate direct sau intermediat, de guverne sau de alte organisme de conducere instituite la nivelele național și internațional

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

POLITOLOGIE

Politologia (gr. polis „stat”, „cetate” și logos „știință”) desemnează știința politică. Primele consemnări sunt în Germania unde termenul a fost propus de Eugen Fisher Baling și preluat de Gert von Eyneren într-o publicație din 1954, precum și în Franța, de către A. Therive. Dezvoltată inițial ca demers al filosofiei politice, politologia s-a specializat ulterior pe diferite areale ale investigației politicului.

Ramurile tradiționale ale științei politice (delimitate după Ph. Braud, 2001) sunt

- *Teoria politică*
- *Sociologia politică*
- *Administrația publică sau politicile publice*
- *Relațiile internaționale*

Obiectul de studiu al disciplinei politica educației

“A studia politicile educației presupune a aborda modalitatea în care distribuția puterii și luarea deciziilor afectează rezultatele educației» Enciclopedia Internațională a Educației, Husen, T.(coord.), 1985, 1995 (vol.3 p.397). Acțiunea politică în educație este un proces în care se pun întrebări, se prezintă probleme, se oferă explicații și se sugerează soluții (Reich, 1993).

Politica educației poate fi imaginată *în sens de acțiune a grupărilor sau a personalităților politice*. Un set de principii, proceduri și procese acționale stabilite în statut, cod administrativ și reglementări instituționale care determină starea și orientarea de educabilitate a populației.

Educația reprezintă un scop strategic al tuturor națiunilor, iar politica educației reflectă orientarea evoluției societății în ansamblu.

În sens restrâns, cu referire la demersurile central-guvernamentale, politica educațională se întreprinde prin decizii obiectivate în documente oficiale (legi, hotărâri de guvern, regulamente ministeriale, etc.).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

În sens larg, cu referire la transferarea și multiplicarea deciziei prin descentralizare, până la nivelul instituțional, politica educațională poate fi asimilată cu planurile sau programele educaționale (politicile), concepute și aplicate global sau sectorial, inclusiv la nivelele de politici ale universității, ale școlii, ale clasei (v. Dye, 1975, Jones, 1977).

Nivele de generalitate

1. internațional, național, local, instituțional ;
2. global (ex. politica educației în România, sau în universitatea/școala x, analizată pe toate dimensiunile) ;
3. sectorial (se analizează o doar una sau câteva dimensiuni : politicile din domeniile curriculum-ului, pregătirii personalului didactic, ale educației pentru categoriile de elevi cu nevoi speciale, politicile de parteneriat educațional, etc.).

Caracteristicile politice generale ale acțiunii educaționale

(După L.Legrand, 1992)

1. Educația, ca și politica, este un domeniu public al cărui organizare și reglementare se proiectează prin legi și se materializează prin instituții și reguli de conducere.
2. Demersul politic este în esență anticipativ, o proiecție în viitor cu scopul de a determina, ameliora, ajusta, crea realități conforme cu o anumită voință sau cu valorile actualizate sau operante la un moment dat. Educația este prin excelență un proiect, un act teleologic.
3. Politica este legată în mod necesar de putere, fie că se exprimă ca exercițiul puterii, contestare a puterii sau ca luptă pentru putere legitim recunoscută. Și educația este legată de putere, exprimându-se prin legi, decrete, regulamente, programe și instrucțiuni. Aplicarea lor este impulsionată și controlată de o ierarhie prestabilită iar nerespectarea lor atrage sancțiuni.

Constituirea disciplinei *politica educației*

Analiza filosofică și socio-istorică

Analiza sociologică

Ideologiile politice ca sursă de analiză a politicilor educaționale

Analiza pedagogică

Demersuri interdisciplinare contemporane

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Contribuții la constituirea disciplinei politicii educaționale

Cele mai multe contribuții de analiză teoretică pertinentă și de metodologie relevantă pentru constituirea domeniului politicii educației au venit din sferile filosofiei, istoriei, sociologiei și politologiei. Dacă astăzi, politica educației este un domeniu de studiu prin excelență interdisciplinar, începuturile sale sunt legate de valorizările multidisciplinare ale cercetărilor, relativ distincte, ale altor discipline. În continuare, vom face o scurtă trecere în revistă a contribuțiilor domeniilor de studiu mai sus menționate.

1. Analizele filosofică și cea socio-istorică au oferit o primă percepție asupra complexității mecanismelor care determină elaborarea și transpunerea în practică a politicilor educative. Spiritul politicilor educaționale din antichitate și până în epoca modernă a fost jalonat de personalități ale filosofiei politice. Aici precizăm doar câteva repere istorice majore pentru constituirea și evoluția acestui domeniu de cercetare.

Platon (427-347 î.e.n.) a descris explicit, în « Phaedo », « Protagoras », « Meno », și în special în « Republica » (textele clasice ale filosofiei educației) legătura dintre strategia politică și educație. Dimensiunile esențiale de reflecție ale filosofiei platoniene asupra educației sunt finalitățile educației, natura cunoașterii, rolul și arta dascălului, relația școală-cetate. Dintre toate operele sale (43 de cărți și 13 scrisori) *Politeia* și *Legile* tratează cel mai mult problema educației. Platon schițează în "Politeia" nu atât un stat ideal cât un profil uman ideal, realizabil numai într-un stat ideal, prin selecții repetate, concepute pe criterii aptitudinale și prin educație. Scopul educației devine astfel, *a da corpului și sufletului perfecțiunea de care sunt capabile prin naștere*. Polisul trebuie condus numai de oamenii superiori, educați (*aristoi* – cei mai buni). Tocmai de aceea, Platon considera *demokratia* periculoasă : accesarea la guvernare a oamenilor ignorați, de regulă săraci, needucați și invidioși pe cei instăriți. Asemenea oameni nu vor reuși să folosească puterea politică pentru binele comun și vor deveni victime ale demagogilor (lideri informali ai demosului). Platon considera că democrația conduce, în final la despotism. Demagogii influențează oamenii politici, speculează ignoranța și nevoia lor de îmbogățire și provoacă războiul civil și anarhia.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

După ce polisul intră astfel în criză și necesitatea ordinii devine stringentă, *demosul* se va grupa în jurul unei persoane suficient de puternice pentru a pune capăt anarhiei. Ori asemenea persoane, consideră Platon, devin de regulă despoți sau tirani.

Trăind în prejma lui Socrate până la moartea acestuia, Platon a întemeiat la Atena, în anul 387 î.Hr., cel mai important centru de cultură al Greciei antice, care și-a continuat activitatea până în 529 î.e.n. Este vorba de *Akademia*, închinată memoriei eroului legendar Akademos.

Akademia îndeplinea un rol triplu: instruire, educație (în special civică) și cercetare. Aici, filosoful a predat în mod gratuit lecții, timp de 30 de ani.

Aristotel (384-322 î.Hr.) a elaborat o tipologie a regimurilor politice (tiranie, oligarhie, democrație, monarhie, aristocrație și politeia). Ca și Platon, Aristotel consideră democrația un regim politic indezirabil, pentru că încurajează corupția (*demosul*, ignorant și egoist, se va orienta exclusiv asupra satisfacerii propriilor interese materiale, va deposeda pe cei înstăriți și va genera destabilizarea polisului pe ansamblul său). În același timp, Aristotel recunoaște superioritatea democrației față de alte forme de guvernare ca de pildă, tirania și oligarhia. După Aristotel, cea mai bună formă de guvernare este politeia, care combină guvernarea celor puțini cu guvernarea de tip democratic. Avantajul principal al acestui tip de guvernare constă în echilibrarea puterii între grupări ce se supraveghează reciproc și astfel nu pot acționa în detrimentul binelui comun. Situația ideală a polisului ar fi atunci când majoritatea populației ar avea o stare moderată de bunăstare. Reprezentanții unei asemenea clase de mijloc ar fi mai puțin expuși exceselor caracteristice fie celor mulți (*demosul*), fie celor puțini (aristoii). Aristotel pledează implicit, pentru educarea maselor, ca premisă a unei bune guvernări.

Comenius a fundamentat teoretic principiul educației universale, la care se raportează astăzi toate politicile educației. « Pansophia », filosofie a educației elaborată de Comenius, a pledat pentru o educație pentru toți, indiferent de gen, clasă socială sau rasă. Un alt sens al educației universale comeniene vizează conținuturile educaționale : cel mai influent pedagog al începutului erei moderne a teoretizat necesitatea abordării tuturor domeniilor cunoașterii pe perioada educației generale care trebuie oferită tuturor tinerilor unei societăți. Identificăm, prin aceste două sensuri pe care Comenius le atribuie educației universale, germenii unei teme contemporane a dezbaterii din politica educației, aceea a egalității de șansă prin educația generală. Implicit, Comenius recunoaște funcția politică profundă a curriculum-ului, ca

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

pârghie a puterii prin care se decide distribuția șanselor indivizilor în viață. În opera sa capitală, « Didactica Magna », 1657, marele filosof al educației aserta un adevăr ce se confirmă și astăzi : o anumită educație conduce mai direct și mai ușor la succesul pe termen lung al individului. În timp ce Platon conferea educației funcția preponderentă de pregătire a indivizilor pentru asumarea unor responsabilități sociale predeterminate, Comenius vede în educație procesul fundamental de împlinire individuală, în primul rând ca o dezvoltare plenară a potențialului aptitudinal și spiritual personal și doar în plan secund ca formare a viitorului cetățean.

John Locke a ilustrat, prin propria sa operă, conflictul care se poate stabili la nivelul ideatic, între politică și educație. Teoria sa politică este în favoarea drepturilor individuale la proprietate, drepturi câștigate prin muncă și nu doar prin moștenire. Orice autoritate legitimă, inclusiv monarhia trebuie să respecte drepturile individului la proprietățile sau privilegiile dobândite prin merite proprii. Mai mult decât atât, J.Locke situează individul mai presus de societate. Orice individ care câștigă anumite drepturi prin merite proprii este legitimat să-și exercite aceste drepturi în ciuda unor structuri sociale potrivnice. În timp ce teoria sa politică pledează astfel, pentru afirmarea individului, viziunea sa asupra educației îl plasează pe individ într-un con de imobilitate socială, de limitare a evoluției personale. Dacă teoria politică a filosofului englez este una a meritocrației, politica educației pe care o jalonează filosofia sa asupra educației este una conservatoare, de perpetuare a ordinii sociale printr-un acces la educație diferențiat pe criterii sociale. În “Some Thoughts Concerning Education”, 1693, Locke concepe două sisteme diferite de educație pentru *gentleman* și respectiv, pentru individul sărac. Educația, pentru cel dintâi, are ca finalitate formarea acelor calități care să-i permită perpetuarea statutului social conferit lui prin nașterea într-o familie prosperă și respectată. În viziunea autorului, copilului sărac îi sunt destinate, între 3 și 14 ani, școlile pentru munca rutinieră.

J.J.Rousseau, care a pledat avantajele politicii educaționale de reîntoarcere la natură, de izolare socială a copilului ca soluție de apărare atunci când societatea este coruptă sau periculoasă pentru o ființă umană inocentă. « Emil », 1762, nu ar putea evolua într-o lume tarată, care nu a atins idealul social ilustrat de Rousseau în « Contractul social », 1762. În

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

« Emil » autorul își desfășoară teoria sa politică despre educație, în timp ce în « Contractul social » își exprimă filosofia politică asupra societății.

Ca și în cazul lui J.Locke, remarcăm și aici o incongruență între cele două concepții. Politica educației este de sorginte individualistă, ridică natura umană prin ea însăși la rangul de finalitate educațională supremă, înscriindu-se astfel, în linia ilustră a pedagogiei esenței. În relativ contrast, politica societății pledează pentru o implicare profundă a indivizilor în administrarea puterii, pentru o exprimare liberă a indivizilor dar sub forma *voinței generale*, colective.

Un aspect ce poate fi amplu criticat, în special din perspectiva trans-istorică a politicilor feministe ale postmodernismului, îl reprezintă discriminarea de gen introdusă de Rousseau în « Emil ». Dacă bărbatului îi este hărăzită o politică educațională care să-l împlinească în toate fațetele umanului, educația proiectată pentru Sophie este limitată la cele două funcții primitive și tradiționale ale femeii : soție și mamă. De fapt, aceste două funcții sunt subsumate, în viziunea politicii educaționale a lui Rousseau, aceleiași unice finalități a educației : împlinirea individului uman (dar numai în postura de bărbat). Cu alte cuvinte, la Rousseau, natura umană are gen. Emile devine astfel desăvârșit nu doar prin propria-i educație ci și prin educația soției, special elaborată pentru susținerea permanentă a evoluției bărbatului.

John Dewey, a rezumat pragmatic întreaga teorie a curriculum-ului, argumentând că “*o școală ideală trebuie să reflecte o societate ideală*”. Democrația este înțeleasă ca proces continuu de implicare a cetățenilor în rezolvarea și decidența problemelor colective. Negocierea, cooperarea, proiectarea scopurilor și planificarea acțiunilor necesare pentru atingerea scopurilor erau, în concepția lui Dewey, mai importante decât achiziția cunoștințelor. Ca atare, politica educației trebuie orientată către implicarea profundă a individului în problematica comunității.

Marxismul a influențat filosofia educației sub mai multe aspecte: a generat și stimulat analiza filosofică a educației în țările occidentale (Bowels și Gintis, 1976), a determinat analiza unor curricula din perspectiva reproducerii cunoașterii legitimate de clasele dominante (Apple, 1979) sau a incitat cercetarea modalităților prin care curriculum-ul poate limita diferențierea

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

socială (Freire și Shor, 1986). Există un volumul impresionant de texte ale lui K.Marx și Fr.Engels și o mare diversitate de teme tratate, dar ele nu abordează coerent și sistematizat, gândirea sau acțiunea politică în educație. Deși sunt contribuții notabile de unificare a acestor texte, ele nu se focalizează asupra politicilor educaționale, ci pe alte domenii: istorie - L.Althusser, sociologie – A.Gramsci, economie politică – K.Kautsky, gnoseologie – H.Lefebvre, morală- M.Rubel. Totuși, în țările socialiste, unde filosofia marxistă a fundamentat teoretic întregul praxis educațional, atât sub aspectul organizării sistemelor naționale de învățământ cât și sub aspectul selectării și dezvoltării conținuturilor și a metodelor de predare-evaluare, s-au elaborat sistematizări ale tezelor marxiste despre educație.

Tema luptei de clasă și cea a misiunii istorice progresiste a proletariatului de a construi o societate a egalității și un profil uman nou au fost ideologizate în cadrul sistemelor de învățământ socialiste, astfel încât să argumenteze deciziile de politici educaționale din timpul totalitarismului.

Anarhismul reprezintă o formă extremă a individualismului în teoria politică asupra educației. Reprezentanții anarhismului, ca Stirner, 1875, Proudhon, 1851,

Kropotkin, 1902, neagă legitimitatea autorității care se opune autonomiei individuale. Într-o formă mai târzie de manifestare, ilustrată de Illich, 1976,

anarhismul pledează pentru educația fără școală ca instituție. Școala ar statua două forme de autoritate de neacceptat în viziunea anarhiștilor: autoritatea profesorilor care hotărăsc ceea ce fiecare individ trebuie să învețe și autoritatea guvernului care decide obligativitatea școlarizării și dictează traseul profesionalizării în orice domeniu.

John Rawls a pledat, în cartea „O teorie a dreptății”, 1971, « justiția » educației din perspectiva individualismului liberal și în sprijinul dezavantajaților. El repune în discuție două principii ale dreptății sociale: fiecare trebuie să fie liber în mod egal; fiecare trebuie să se bucure de egalitate de șanse. Egalitatea este definită în sens matematic, ca distribuție egală de putere și resurse. Singura situație în care s-ar accepta o distribuție inegală ar fi aceea în care persoanele sărace ar primi mai mult decât restul populației, pentru a-i stimula să muncească mai mult. Oamenii merituoși, talentați, de succes nu *merită* o recompensă mai

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

mare decât ceilalți. Capacitatea și disponibilitatea mărită pentru efort, precum și abilitățile sunt dobândite prin mediu, educație și prin ereditate. O recompensă mărită pentru astfel de oameni se justifică exclusiv dacă ea este destinată să-i ajute în sporirea eficienței muncii lor pentru binele sau prosperitatea celor mai săraci sau dezavantajați.

Ronald Dworkin, 1977 propune o teorie politică asemănătoare cu cea a lui Rawls. Ideile lui Dworkin, ca de exemplu, oamenii trebuie să aibă un tratament egal, dreptul trebuie să stipuleze libertatea de exprimare, statul trebuie să intervină în sprijinul celor defavorizați prin practica discriminării pozitive (*affirmative action*), sunt convertite deja în politici educaționale.

Paul Ricoeur recunoaște în democrație „o aventură etică”, iar în politică o formă de dominație prin violență: „statul cel mai rațional, statul de drept, poartă cicatricea violenței originare a tiranilor făuritori de istorie”. Pe acest fundal realist de interpretare a realității, Ricoeur acceptă totuși virtuțile politicilor publice, deci și a celor educaționale, de a impune reguli pentru „a trăi mai bine împreună”, de a regla și organiza existența comună. „Loc al întâlnirii dintre oameni, acțiunea publică poate fi astfel percepută drept *o țesătură de relații umane în interiorul căreia fiecare viață umană își desfășoară scurta sa istorie*” (apud E.Pisier, 2000).

Deși obligatorie pentru orice demers în politica educației, percepția filosofică nu este suficientă prin ea însăși pentru pedagogie, în încercarea acesteia din urmă de a analiza cum se operaționalizează actul politic în act educațional.

2. Analiza sociologică a politicilor educaționale

Încă de la primele demersuri de abordare științifică a vieții sociale tema educației apare ca o componentă constantă. Chiar dacă teoriile sociologice ale educației nu se centreză întotdeauna asupra legăturii dintre educație și politic, putem afirma totuși, că fiecare teorie ne furnizează perspective, date și explicații utile pentru construcții teoretice specifice politicii educației.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Astfel, *funcționalismul sociologic*, fondat în reperele sale generale de E. Durkheim, 1895, 1922, teoretizează funcția educației de socializare a individului. Profilul uman pe care educația își propune să-l creeze prin sistemele educaționale naționale este configurat de structura socială. Fiecărui tip de structură socială îi corespunde un tip particular de educație. Prin aceste sisteme educaționale „societatea își reînnoiește neîncetat condițiile propriei sale existențe”.

Interacționismul simbolic, reprezentat de G.H. Mead oferă explicații asupra constituirii progresive, prin experiență socială, a Sinelui sau Spiritului conștient de sine (Self). Conștiința (Mind) este o construcție selectivă a mediului, în sensul că semnificațiile mediului social sunt elaborate în procesul experienței din grupurile sociale în care trăiește individul. Sinele are două componente: sinele social (Me), dobândit prin interiorizarea atitudinilor grupului și sinele personal (I) ce reprezintă reacția personală, neînvățată din experiența grupului, ci provocată prin reacția personală, originală, inovativă a individului. Prin manifestarea acestei a două componente a sinelui se produce schimbarea socială. Pornind de această teorie, Mead evidențiază că educația presupune interiorizarea unor *totalități sociale* trăite experiențial de individ. Relația didactică, educator-educat este explicată ca relație dintre un mediu sau context social și un educat. Educatorul nu este un simplu delegat al societății care transmite valori și norme ale mediului societal, cu scopul ca acestea să fie receptate de către elev. Atât educatorul cât și elevul selectează conținuturi, resemnifică sensurile acestora, își elaborează noi experiențe. Prin această teorie, Mead oferă repere sociologice ale demonstrării funcției de socializare a curriculum-ului (în sens larg, ca experiență de învățare, în care finalitățile, conținuturile și metodologiile de predare-învățare-evaluare sunt integrate).

Funcționalismul sistemic susține că orice sistem social determină comportamentul indivizilor prin anumite modele de reprezentare, interpretare și acțiune (pattern variables) pe care le propune. Talcott Parsons preia teoria lui Durkheim asupra funcției de socializare a educației și o dezvoltă pe linia rolului școlii în internalizarea rolurilor sociale. Acest proces se manifestă prin diferențierea și specializarea rolurilor sociale propuse în școală și asumate de individ. În final, procesul conduce la *crearea identității sociale* a individului, ca modalitate de conservare a ordinii instituționale și societale.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Fenomenologia sociologică (A. Schutz, 1932) și constructivismul fenomenologic, demonstrează rolul educației în construcția realității (P. Berger și Th. Luckmann, 1966). Educația reprezintă un proces de transmitere sistematică sau metodică a semnificațiilor instituțiilor sociale către actorii potențiali ai acestora. Educația familială, ca primă educație, are rolul fundamental în orientarea întregii evoluții ulterioare a individului. Deși o *re-socializarea* poate avea loc și mai târziu, ca schimbare de traiectorie, aceasta se petrece cu un consum mare și riscuri de decompensare, printr-un lanț de rupturi ale unității Sinelui. Educația are și rolul legitimator a instituțiilor sociale, pentru că orice transmitere a semnificațiilor instituționale implică proceduri de legitimare a instituțiilor.

Constructivismul structuralist, ilustrat de prestigiosul sociolog francez P. Bourdieu, 1987, 1989 explică relațiile dintre diferite statusuri sociale prin distribuția resurselor. Resursele pot fi mobilizate în calitate de *capitaluri* în lupta sau în competiția dintre indivizi. Aceste capitaluri devin surse ale puterii în spațiul social. Cele mai importante capitaluri sunt: economic (bani, bunuri mobiliare și imobiliare), cultural (distanții, funcții, diplome, obiecte cu semnificație culturală – cărți, obiecte de artă – precum și scheme de reprezentare, de gândire și de acțiune) și social (totalitatea relațiilor de prietenie, rudenie, apartenență la o comunitate profesională, științifică, de vecinătate, etc.).

P. Bourdieu preia conceptul de *habitus*, introdus în sociologie de E. Durkheim și M. Mauss cu semnificația de „stare profundă a ființei noastre morale”, „dispoziție generală a spiritului și a voinței” ce reprezintă finalitatea oricărei acțiuni educaționale durabile. În teoretizarea conferită de Bourdieu, *habitusul* este produsul unor acțiuni pedagogice, implicite sau explicite, de inculcare exercitată de societate. Acțiunea pedagogică implicită se desfășoară difuz și anonim, prin conviețuirea individului în grupurile de apartenență familială, profesională, confesională, etc. și prin asimilarea mediului normativ sau simbolic propus de acestea; acțiunea pedagogică explicită este exercitată sistematic și deliberat de instituțiile școlare/universitare ca agenți specializați. Orice acțiune pedagogică este un proces de „impunere și inculcare a unui arbitrar cultural” ce decurge dintr-un raport obiectiv de forță și nu din natura lucrurilor sau din principii universale. Educația legitimează drept cultură un arbitrar ce exprimă de fapt, interesele obiective (fie materiale, fie simbolice) ale clasei dominante. Această clasă, având controlul asupra educației, selectează acele modele culturale

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

care o favorizează și îi asigură puterea mai departe. Ea transmite aceste modele ca fiind singurele ce merită să fie însușite și cultivate, în opoziție cu alte modele posibile. Rezultă că orice instituție educațională are autoritate pedagogică în calitate de mandatar al unor grupuri de putere. Școala desfășoară o acțiune pedagogică dominantă, fiind mandată să transmită arbitrariul cultural al claselor sau grupurilor dominante.

Acțiunea pedagogică primară (exercitată de familie) și secundară (desfășurată de școală sau alte instituții cu funcții educative) reprezintă un proces prelungit de inculcare, prin asimilarea și interiorizarea unui model cultural cu un caracter arbitrar ascuns. Finalitatea acestui proces este producerea unui habitus care să persiste și după încetarea acțiunii pedagogice respective. Persistența și manifestarea activă a acestui habitus va garanta reproducerea sau reconstrucția structurii sociale respective (aceeași repartizare a puterii pe clase sau grupuri sociale). Școala este un instrument al reproducției ordinii sociale, de perpetuare și de întărire a dominației unor grupuri sociale asupra altora.

Succesul școlar și ulterior, cel social este condiționat de gradul de apropiere sau de distanțare a habitusului anterior al individului (cel inculcat de familie și de grupurile proxime de conviețuire) și habitusul pe care școala urmărește să-l producă. Astfel succesul reprezentanților grupurilor dominante este mai probabil și se realizează cu un efort mai mic de asumare a sarcinilor școlare. În cazul acestor reprezentanți școala are rolul să le confirme și să le întărească habitusul. Dimpotrivă, în cazul elevilor proveniți din zona socială dominată, școala are rolul să substituie habitusul preexistent și să-l convertească. În timp ce habitusul propus de școală pare unul familial educațiilor proveniți din mediul social dominant, același habitus creează serioase probleme pentru ceilalți. Dificultățile sunt generate de distanța dintre habitusul primar și habitusul impus de cultura școlară. Moștenitorii unui capital cultural compatibil cu cel al culturii școlare vor urmări succesul școlar ca pe o consacrare. Pentru ceilalți educați însă, succesul școlar semnifică co-optarea pe o poziție socială superioară, accesul într-o zonă socială dorită dar diferită de cea de origine, altfel spus, o a doua naștere socială.

Specializarea analizei sociologice pe politici educaționale s-a dezvoltat în postmodernitate (după anii '60). Cele mai utile contribuții pentru abordarea analitică a conceptului au venit din partea sociologiei educației. Există însă o accentuată inegalitate între diverse țări privind

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRUUNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

ponderea și acuratețea metodologică preocupărilor de cercetare sociologică a politicii educației, ceea ce restricționează relevanța inferențelor pedagogice inter și transculturale. Astfel, într-o analiză a relației dintre politicile școlare și schimbările instituționale din diferite state, M.Duru-Bellat și A.Henriot-van Zanten, 1992, semnalau numărul redus de studii sociologice pe această temă în Franța, spre deosebire de SUA sau Anglia, unde politicile educației constituie una dintre principalele teme de investigație și unde numele unor prestigioși cercetători sociopedagogi, ca J.Coleman și respectiv, A.H.Halsey au fost asociate cu reformele școlare (p.20).

3. Actul de naștere al cercetării pedagogice a relației dintre educație și politică se

estimează că datează din anul 1957, când a apărut articolul lui D.Easton, “The function of formal education in a political system”, în *School Review*, vol.65. Influența gândirii lui Easton în științele politice s-a manifestat larg în SUA, dar limitat și sporadic în Europa. Easton este considerat reprezentantul *teoriei sistemelor cibernetice (systemism)* în științele politice. În opera sa, politica este descrisă ca un sistem de activități interrelaționate ce au drept numitor comun determinarea/influențarea « alocării autorizate a resurselor », sau altfel spus, repartizarea avantajelor către membrii unei comunități. Orice altă activitate, ce nu vizează acest gen de decizii, este externă actului politic. Deciziile se iau într-un câmp dinamic de schimburi de informații cu mediul. Intrările (*inputs*) ce alimentează sistemul sunt diferențiate în două mari categorii : cererile, exigențele (legitimate cultural, economic etc., ca de exemplu, securitatea persoanei, a bunurilor) și susținerile (acțiuni deschise sau stări de spirit colective în favoarea unor decizii). Ieșirile din sistem (*outputs*) reflectă productivitatea acestuia și se concretizează în legi, reglementări, politici educaționale sectoriale. Aceste ieșiri exercită un feed-back asupra cererilor și susținerilor. Teoria sa a fost criticată, în special pentru modalitatea absolutistă de explicare a fenomenului politic prin apelarea legii clasice a cauzalității, și, de asemenea, pentru că societatea la care se raportează Easton este una a agențiilor de distribuit și asumat roluri și nu cea reală, a indivizilor ce acționează ca actori ai propriului lor destin.

Un alt moment important în constituirea analizei științifice a politicilor educaționale a fost publicarea, în 1965, a cărții lui J.S.Coleman, “Education and political development” la *Princeton University Press*.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul SuperiorInvestește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Constituirea disciplinei *politica educației în România*

Perspectiva științelor educației

Analiza pedagogică a politicii educației Ștefan Bârsănescu, *Politica culturii*, Iasi, 1937 (ed.I), 2003 (ed.II) Contribuțiile pedagogului Ștefan Bârsănescu consacră începuturile constituirii epistemologice ale politicii educaționale ca disciplină preponderent pedagogică, fiind printre primele analize pedagogice ale politicilor educaționale din lume.

Arii generale de cercetare contemporană ale politicilor educaționale se circumscriu următoarelor sfere:

- determinarea și delimitarea obiectivelor politicii educației (la nivele internaționale, naționale, locale sau instituționale).
- internaționalizarea și globalizarea educației și învățământului (sub aspect structural, procesual, sub aspectul standardelor de calitate, al circulației conținuturilor educaționale, al cadrelor didactice, elevilor și studenților, al comunicării dintre specialiști în cadrul asociațiilor profesionale și științifice cu problematică educațională, etc.)

Arii generale de cercetare

- **Analizele de caz naționale sau internaționale**, focalizate pe anumite dimensiuni de intervenție educațională, cu scopul de a prevala tendințe, convergențe sau contraste, soluții transferabile în alte contexte geo-politice, etc.
- **Guvernarea internă a educației pe continuumul centralizare - descentralizare.**
- **Problematika guvernării democratice** axată în mod special pe relațiile dintre interesele majorității și ale minorităților etnice și dintre egalitate, uniformitate și diferențiere
- **Problematika politicilor educației și a inserției sociale și profesionale a femeii**
- **Raportul politică - planificarea educației, cu accent pe delimitarea diferitelor politici de planificare și a actorilor acestora**
- **Raportul dintre politică și activitatea de cercetare a educației**

Exercițiu reflectiv

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

ue fiscdi

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Care sunt ariile specifice de interes ale politicilor universitare în România de azi?

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

2. Ideologii politice și impactul acestora asupra vieții universitare.

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

« O ideologie este un set coerent și comprehensiv de idei care explică și evaluează condițiile sociale, ajută oamenii să-și înțeleagă locul în societate și oferă un program pentru acțiune socială și politică » Ball.T., Dagger, R., 2000.

1. Liberalismul

Principala caracteristică a liberalismului este respectarea și promovarea libertății individuale prin încercarea de a garanta egalitatea de șanse într-o societate tolerantă. Apariția sa, estimată acum 300 de ani, a fost o reacție împotriva conformismului religios și a absolutismului rangului social conferit de originea familială. Perspectiva liberală asupra educației se fundamentează pe principiul că fiecare persoană ar trebui să aibă șanse egale la succes. Liberalismul susține competiția, libera concurență în condiții de egalitate de șanse. Ca atare, monopolurile care blochează competiția (economică, comercială, turistică, etc.), legile în favoarea unor grupuri aristocratice sau oligarhice, discriminarea de rasă, gen, religie, etc. sunt considerate obstacole în fața afirmării libere a persoanei.

Pe parcursul istoriei sale, în cadrul liberalismului s-au conturat numeroase orientări distincte, ce au avut impact puternic asupra organizării sistemelor educaționale sub guvernările liberale. Curentele ideologice liberale ale secolului XIX sunt Utilitarismul (J. Bentham și J.S.Mill), Liberalismul neoclasic (H.Spencer, W.G.Sumner) și Liberalismul bunăstării (T.H.Green). În secolul XX liberalismul bunăstării a devenit ideologia dominantă în lumea vestică, fără a se consemna alte orientări ideologice, cu excepția unei tendințe de apropiere de neoclasicismul liberal și chiar de conservatorism, reprezentată de Margaret Thatcher în Anglia și Ronald Reagan în SUA. Statul bunăstării pentru care pledează ideologia liberală se diferențiază major de cel ideologizat de socialism. Liberalii bunăstării susțin statul bunăstării pe bazele proprietății private și a competiției economice de tip capitalist.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Accentele liberalismului de azi sunt puse pe egalitatea șanselor (prin susținerea și dezvoltarea programelor de discriminare pozitivă) și pe accentuarea responsabilității individului de a promova binele comunitar. Astfel, una dintre temele principale ale campaniei electorale a lui Bill Clinton pentru alegerile prezidențiale din 1992 a fost oferirea sprijinului financiar pentru studii în învățământul superior tinerilor care se angajează ca voluntari, în diferite servicii publice, civice.

În ciuda numeroaselor divizări ideologice contradictorii din interior, liberalismul rămâne o singură ideologie, fundamentată pe pledoaria pentru respectarea libertății individuale.

Cărți de referință: Thomas Hobbes (1588-1679), Leviathanul, John Locke (1632-1704), două tratate despre guvernământ, Scrisoare despre toleranță.

Thomas Paine (1737-1809), Bunul simț, Adam Smith (1723-1790), Jeremy Bentham (1748-1832), John Stuart Mill (1806-1873), Despre libertate, Considerații asupra guvernării.

Reprezentativitatea, Herbert Spencer (1820-1903), William Graham Sumner (1840-1910), T.H. Green (1836-1882), John Maznar Keynes (1883-1946), John Rawls, O teorie a dreptății, 1971, Robert Nozick, Anarhie, stat și utopie, 1974.

2. Conservatorismul

Caracteristica generală este încercarea de a păstra, de a conserva modul de viață tradițional din societatea de apartenență. Dacă primii conservatori, sec. XVIII, doreau să restaureze societatea aristocratică contestată de liberalism, să apare ierarhia socială tradițională, reprezentanții *conservatorismului cultural* din Europa au criticat revoluția franceză și Revoluția industrială iar N.Hawthorne și H.Melville, doi reprezentanți ai conservatorismului cultural din SUA, considerați „monștri sacri” ai literaturii americane au criticat, în romanele lor, alienarea timpurilor capitaliste, dacă *Democrația partidului Tory*- forma dominantă a conservatorismului britanic sub W. Churchill, a luptat împotriva extinderii dreptului de vot pentru reprezentanții tuturor păturilor sociale, conservatorii de azi pledează în favoarea limitării atribuțiilor guvernului pentru a facilita concurența liberă dintre indivizi în acumularea de profituri (Margaret Thatcher, R. Reagan). Cu alte cuvinte, au existat și continuă să existe diviziuni semnificative între orientările istorice din cadrul conservatorismului, generate din

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

adaptările continue la provocările istoriei. Astăzi, alături de conservatorismul tradițional, se confruntă în cadrul aceleiași ideologii, *conservatorismul individualist*, *neoconservatorismul* și *Dreapta religioasă*.

Totuși există o temă fundamentală a conservatorismului care a rămas aproape neschimbată de-a lungul evoluției acestei ideologii: critica societății de masă sau tema nivelării societății. Argumentația conservatoare împotriva societății de masă a atins apogeul credibilității în anii '20 și '30, în timpul guvernărilor fasciste și naziste din Italia, Spania și Germania. Conservatorii vedeau în aceste noi guvernări o soluție rațională la excesele vulgarizatoare ale puterii societății de masă, la lipsa de autocontrol și de educație a maselor:

„nimic nu arată mai clar caracteristicile zilei, decât faptul că sunt atât de puține țări în care mai există opoziție. În aproape toate, o masă omogenă apasă asupra autorității publice și distruge, anihilează orice grup care se opune. Masa... nu dorește să-ți împartă viața cu cei care nu-i aparțin. Ea simte o ură de moarte pentru tot ceea ce nu este ea însăși” (citată din Jose Ortega y Gasset (1883-1955) *Revolta maselor*, apud Ball, T., 2000).

Gurvernarea trebuie delegată, în viziunea conservatorilor clasici „aristocrației naturale adevărate”, sau în viziunea conservatorilor începutului secolului XX, doar grupurilor sociale educate, elitelor.

Această temă are importante rezonanțe în politicile educaționale construite de conservatori. Democrația și egalitatea pot deveni surse ale nivelării. De exemplu, a promova egalitatea prin ajutorarea excesivă a celor cu venituri mici conduce la limitarea veniturilor și la înrăutățirea situației celor situați la vârful societății. Acesta este jocul cunoscut al politicilor fiscale de nivelare sau de apropiere a veniturilor. Asemenea politici conduc la stagnare economică și deci, la limitarea bugetelor pentru educație, cultură, sănătate, etc. Conservatorii au atacat constant excesele societății de masă. Ei au avertizat că o societate nivelată, uniformizată degenerază în anarhie și despotism sau totalitarism, în fascism, nazism și comunism.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Reprezentanți în Europa: Edmund Burke (1729-1797) – fondatorul ideologiei, Joseph de Maistre (1753-1821), Clemens von Metternich (1773-1859), Benjamin Disraeli (1804-1881), Winston Churchill (1874-1964).

Reprezentanți în Statele Unite: John Adams (1735-1826), Alexander Hamilton (1757-1804), Nathaniel Hawthorne (1804-1864), Herman Melville (1819-1891)

Cărți de referință: Edmund Burke 1790, *Reflecții asupra revoluției din Franța*, 1790; Berlin, I., 1992, *Joseph de Maistre and origins of Fascism*, in Berlin I. (coord), *The Crooked Timber of Humanity: Chapters in the History of Ideas*, NY, Vintage Books, Steinfels, P., 1979, *The Neoconservatives*, NY, Simon & Schuster.

3. Socialismul modern și comunismul

La cumpăna dintre secolele XVIII și XIX, socialismul s-a afirmat ca o variantă ideologică opusă atât liberalismului cât și conservatorismului. Socialiștii se opuneau doctrinei liberale despre promovarea competiției dintre indivizi și a libertății individuale, la fel ca și conservatorii, dar, spre deosebire de aceștia din urmă, socialiștii nu valorizau tradițiile, obiceiurile, sacralitatea proprietății private. În locul competiției libere, socialiștii moderni propuneau cooperarea dintre indivizi, ca fundament al unei societăți în care fiecare să aibă partea lui de prosperitate. În locul proprietății private, considerată sursă generală a diferențelor și a tensiunilor de clasă, socialiștii pledează în favoarea proprietății comunitare și a distribuției egale a proprietăților asupra bunurilor, de orice fel.

În analiza socialistă a istoriei societății umane ideea luptei sau a opoziției de clasă este o constantă. În orice societate există două clase fundamentale: dominante, cu un număr relativ mic de reprezentanți și una dominată, a majorității. Puterea celor puțini asupra celor mulți vine din acapararea bunurilor economice și din controlarea conștiinței celor dominați (gândurile, convingerile). Clasa dominantă își exercită puterea prin numeroase instituții de coerciție: tribunale, poliție, biserică, școală, etc.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Întregul sistem educațional, programat și condus de clasa conducătoare, face îndoctrinare ideologică, prezentând relațiile de clasă ca fiind normale și imuabile. Astfel, clasa de jos ajunge să aibă o conștiință falsă, devenind „o clasă în sine” și nu „o clasă pentru sine”. Soluția capitală pentru schimbarea acestei stări de fapt a societății umane de al începuturi și până la capitalism, era, în concepția principalului ideolog socialist, Karl Marx, societatea fără clase. Singura clasă socială care este demnă să guverneze în noua ordine socială (socialismul și comunismul) este proletariatul. Secvențele revoluției, în concepția lui Marx, trebuie să aibă următoarea succesiune (apud Ball și Dager, 2000, pp.143-146):

Crizele economice ale capitalismului (recesiuni și depresii economice, datorate „anarhiei din producția capitalistă)

Pauperizarea proletariatului

Formarea și afirmarea conștiinței revoluționare de clasă a proletariatului

Dobândirea puterii de stat (pe căi diverse: greva națională urmată de cedarea puterii de către burghezie prin alegeri corecte sau prin luptă efectivă cu arme)

Dictatura revoluționară a proletariatului (deservirea intereselor clasei muncitoare, devenită clasă conducătoare prin preluarea controlului asupra aparatului de stat – școli, tribunale, poliție, închisori, etc. – și împiedicarea oricărei contrarevoluții din partea burgheziei)

Dispariția statului (etapa apologetică a socialismului, în care Marx credea că nu vor mai exista clase sociale cu interese opuse)

Comunismul (societate democratică, prosperă, guvernată după principiul „de la fiecare după capacități, fiecăruia după nevoi”, în care fiecare va fi liber să-și făurească destinul după bunul său plac).

Friedrich Engels (1820-1895) l-a comparat pe Marx cu Darwin: „așa cum Darwin a descoperit legea dezvoltării naturii organice, Marx a descoperit legea dezvoltării istoriei umane”. Engels a adus contribuții originale la dezvoltarea marxismului. Totodată, el a proclamat prin noua teorie asupra devenirii societății o veritabilă „știință a dialecticii”: socialismul științific. Însă mulți exegezi de astăzi caracterizează această teorie drept dogmatică și rigidă.

Influența acestei ideologii a luat proporții uriașe și a determinat politici educaționale dictatoriale, totalitariste, în contextul rusesc al sfârșitului de secol XIX și începutului secolului

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

XX, sub conducerea lui Lenin (1870-1924) și Stalin (1879-1953), precum și în China lui Mao Zedong (1893-1976). Totalitarismul a preluat controlul asupra tuturor instituțiilor sociale, de educație, culturale și economice. Astfel, viziunea ideologică socialistă și comunistă asupra organizării vieții în statul socialist s-a transformat în programe politice dictate de liderii partidelor de guvernământ și au fost aplicate concret, în toate sectoarele de activitate.

În domeniul educației, marxismul a generat o amplă analiză, nu doar prin luările de atitudine pro și contra pe care le-a provocat de ambele părți ale *cortinei de fier*, ci și prin analiza radicalului experiment al educației comuniste ce a durat o jumătate de secol în țările socialiste.

Socialismul s-a manifestat și în alte variante ideologice, ca fabianismul (devenită ideologia Partidului Laburist în Anglia) sau socialismul american fondat de Edward Bellamy (1850-1898).

Lucrări clasice: K.Marx, *Capitalul*, 1867, 1885, 1894; K.Marx, Fr. Engels, 1848, *Manifestul comunist*.

4. Totalitarismul fascist

Ideologia fascistă a apărut în primii ani ai de după primul război mondial ca manifestare a opoziției față de ideologiile dominante ale momentului, liberalismul și socialismul. Atât liberalismul cât și socialismul au fost generate, ca mișcări ideologice și politice, din iluminism (mișcarea culturală și intelectuală dominantă în lumea europeană a secolului XVIII). Ca atare, fascismul se manifestă în opoziție cu fundamentele iluminismului: umanismul („ideea că ființele umane sunt sursa și măsura tuturor valorilor, iar viața omului e valoroasă prin și pentru ea însăși”), raționalismul (ideea că ființele umane sunt creaturi raționale și că rațiunea umană rezumată în cercetarea științifică poate rezolva toate misterele și poate găsi soluții tuturor problemelor cu care oamenii se confruntă”), secularismul (ideea conform căreia religia poate fi o sursă de alinare și înțelegere, dar nu un adevăr absolut și incontestabil care să ghideze viața publică”), progresivismul (ideea conform căreia istoria umană este o istorie a progresului și a îmbunătățirii condiției umane), universalismul (ideea conform căreia o singură natură umană universală unește toate ființele umane în ciuda diferențelor de rasă, cultură sau crez religios” Ball, Dagger, 2000, pp.180-181).

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

„Nemulțumiți de ideea liberală referitoare la individ și de cea socialistă cu privire la lupta claselor sociale, fasciștii au oferit o viziune a lumii în care indivizii și clasele sociale trebuiau absorbite într-un întreg atotcuprinzător – un imperiu grandios sub controlul unui singur partid și al unui lider suprem. Precum reacționarii începutului de secol al XIX-lea, ei au respins la rândul lor credința în rațiune care, spuneau ei, a pus bazele asemănării dintre socialism și liberalism. Rațiunea este mai puțin demnă de încredere decât intuițiile și emoțiile – ceea ce uneori noi numim „instincte primare” – au declarat atât Mussolini, cât și Hitler. De aceea, Mussolini și-a îndemnat tovarășii să „gândească cu sângele lor” (apud . Ball, Dagger, 2000, p. 177).

Fasciștii italieni au susținut prerogativele absolute ale statului: „totul în cadrul statului, nimic în afara lui, nimic împotriva lui”. Libertatea individuală, ca liberate a cuvântului, a întrunirilor, etc. nu are sens; libertatea nu este individuală ci a națiunii ca un tot organic, ce integrează clase sociale, grupuri, instituții, etc. în spatele conducătorilor statului.

Fundamentele fascismului, în special în forma promovată în Italia de Mussolini și în Germania nazistă de Hitler, sunt **contra-iluminismul** (demitizarea și persiflarea ideilor iluministe fundamentale), **naționalismul** (fiecare națiune s-a format, în mod natural pe baza unor nevoi și aspirații distincte de alte grupări umane –națiuni- și este firesc să creeze o unitate politică separată –stat-națiune- legitimată să lupte pentru atingerea intereselor proprii), **elitismul** (o societate devine funcțională numai când puterea este concentrată în mâinile unui grup mic, numit elită sau oligarhie; chiar și atunci când societate este democratică, când aparent majoritatea conduce, puterea este exercitată, de fapt, de un grup relativ mic de lideri), **iraționalismul** (oamenii sunt împinși spre acțiune mai mult de mituri politice, de sloganuri și simboluri, steaguri și steme decât de rațiune, mai mult de dorințe, emoții și instincte decât de argumente raționale). Națiunea este astfel definită în termenii unor numitori comuni ai indivizilor ce formează *națiunea-stat*, adică în termenii ce exprimă identificarea individului cu grupul de apartenență: națiunea, rasa, supunerea față de un conducător absolut (ex. *fuhrerprinzip* – principiul conducătorului), ura/opoziția față de tot ce sugerează alteritate. Fasciștii au urmărit să câștige masele recurgând la mecanisme emoționale, exacerbând instincte primare cum sunt xenofobia. Puterea unei națiuni se bazează pe puritatea și vigoarea rasei, iar decăderea ei s-ar datora amestecului raselor, care atacă identitatea națiunii. Toate relele sociale au fost puse, simplist, pe seama unor „țapi ispășitori”. În varianta nazismului și a neo-nazismului german, care fac apologia rasei albe ca *rasă a*

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

stăpânilor, țăpii ispășitori sunt, după caz și după moment istoric, evreii, negrii, hispanicii, europenii sud-estici sau alte grupuri străine.

Mișcările fasciste s-au extins între 1920 și 1930 în întreaga Europă, dar nu a ajuns să se transforme în regim de guvernământ decât în Spania lui Francisco Franco. În afara Europei, fascismul a avut influențe importante în Argentina, între anii 1940-1950, sub conducerea lui Juan Peron și în Africa de Sud, începând cu 1948, o dată cu venirea la putere a Partidului Naționalist African. În prezent partidele fasciste se află în fara legii în Italia și Germania dar mișcările neofasciste și neonaziste sunt încă active în numeroase țări, reușind chiar să fie reprezentate în diferite zone de autoritate publică. În SUA activează trei grupări de ideologie neofascistă, *Națiunea Ariană*, *Klux Klan* și *Capete rase* (*Skinheads*), iar în Irak regimul lui Saddam Hussein și partidul Ba'ath (în traducere: *reînviere*) au favorizat naționalismul și totalitarismul bazat pe militarism.

Influența ideologiei fasciste asupra politicilor educaționale s-a manifestat în special în domeniul politicilor curriculare și ale politicilor de formare și de promovare a personalului didactic.

5. Ideologiile postmodernității

După anii ,60 au apărut mișcări sociale animate de ideea eliberării de sub diverse forme de opresiune. Aceste mișcări sunt animate de grupări distincte de oameni de pe diferite meridiane ale planetei care au cunoscut direct sau indirect anumite forme de opresiune: negri, femei, homosexuali, țărani săraci, persoane nemulțumite de tratamentul la care sunt supuse animalele sau de prejudicierea mediului ecologic. Noile ideologii vin în continuarea ideologiilor anterioare, în principal în continuarea liberalismului și a socialismului, reprezentând dezvoltări adaptate la noile contexte social-politice pluraliste, construcții nuanțate, militante, rafinate.

Ball și Dagger , 2000 le denumesc **ideologii ale eliberării** și identifică câteva trăsături comune, dincolo de marea lor diversitate de conținuturi și forme de manifestare:

- Asemenea mișcări au o populație țintă, „un auditoriu anume”.
- Fiecare grup căruia se adresează aceste ideologii este opresat de un alt grup dominant. Opresiunea se manifestă multiplu: instituțional, intelectual, legislativ, lingvistic, etc.
- Fiecare dintre aceste ideologii își propun să elibereze gruparea opresată respectivă nu doar de constrângerile externe, obiective (discriminarea în legislație, inegalitatea de șanse la educație,

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

locuri de muncă, etc.), ci vizează, în egală măsură, și eliberarea de constrângerile interne (mentalități, concepții, atitudini pe care cei opresați au ajuns să le accepte și să le tolereze).

- Toate aceste ideologii urmăresc să ajute grupările opresate să se emancipeze, să participe la propria lor eliberare.
- Ideologiile eliberării au și scopul comun de a elibera pe opresorii înșiși de propriile iluzii ale superiorității, să-i ajute să reconsidere statutul și drepturile propriilor lor victime.

Ideologiile eliberării au influențat politicile curriculare din întreaga lume. Noile educații, apărute ca răspuns la provocările postmodernității și-au făcut loc distinct în planurile de învățământ (ex. educația ecologică, educația pentru drepturile omului, pentru toleranță, pentru protecția animalelor, etc.) sau au fost infuzionate în obiectivele și conținuturilor diverselor discipline tradiționale prin teme specifice.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRUUNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

3. Modele teoretice ale rolului statului în domeniul politicilor publice educaționale

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

Modele teoretice ce explică rolul statului în domeniul politicilor publice / educaționale

a/ Pluralismul

Acest model corespunde statului democrat contemporan în care nici un grup, nici o organizație și nici o clasă socială nu poate domina societatea. Puterea în stat este concepută ca fiind dispersată pe grupări din diferite și multiple zone de activitate. Puterea nu este cumulativă în modelul pluralist. Puterea politică și cea economică nu se suprapun, societatea civilă nu se supune statului. Politicile publice, deci și cele din sectorul educațional, sunt influențate de grupări diverse care intră în concurență și în negociere pentru stabilirea ordinei de prioritate din agendă.

Evident că pluraliștii nu afirmă că fiecare grupare sau fiecare individ are putere egală de influențare a politicilor publice. Întotdeauna unele grupări/indivizi au la un moment dat, o putere mai mare decât altele dar niciodată un singur grup sau o singură persoană nu pot cumula puterea, aceasta fiind *foarte larg distribuită* în societate.

Rolul statului în înfăptuirea politicilor publice se manifestă prin intervenția multiplelor instituții ale sale în medierea intereselor diferitelor grupări, în procesele de negociere cu aceste grupuri. Ideea fundamentală este că statul pluralist nu poate reprezenta un singur interes.

b/ Marxismul

Fundamentat pe concepția potrivit căreia puterea nu este dispersată în societate, ci concentrată în mâinile clasei sociale ce deține controlul asupra mijloacelor de producție, marxismul a generat trei modele intercorelate ale rolului statului (după P.Dunleavy și B.O'Leary, 1989). *Modelul statului instrument executiv* este configurat în *Manifestul comunist*, 1848: Clasa dominantă a societății împuternicește statul cu prerogative executive pentru a-și impune interesele. Astfel, politicile publice servesc interesele clasei dominante într-o măsură mai mare decât pe cele ale altor clase sau grupări.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRUUNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Modelul statului arbitru este sugerat tot de Marx, în *Optsprezece Brumar al lui Ludovic Bonaparte*, 1851. Marx admite că, în anumite situații, instituțiile statale pot acționa în mod relativ independent de interesele clasei dominante. Ideea este dezvoltată de marxiștii contemporani care subliniind complexitatea funcțiilor actuale ale statului, explică rolul său de arbitru între interesele diferitelor clase sociale. Acest model nu se confundă, însă, cu pluralismul. Marxiștii demonstrează că, pe termen lung, statul apără totuși interesele clasei dominante, deși aparent el este neutru. Acest model pune accent pe finalitatea activității statului și nu pe conținutul politicilor publice punctuale.

Modelul funcțional al statului, dezvoltat de Marx în vol.II din *Capitalul*, 1885, consideră că statul îndeplinește două categorii de funcții fundamentale: comune puterii în toate orânduirile sociale (economice, menținerea ordinii, educaționale, etc.) și respectiv, promovarea intereselor clasei dominante.

c/ Elitismul explică rolul statului în domeniul politicilor publice, plecând de la teza că puterea nu este dispersată în societate, așa cum susțineau pluraliștii, ci că ea este acumulată de elite. Acest model admite că există elite, sau grupuri de putere în fiecare domeniu de activitate (lumea afacerilor, a culturii, militară, politică, etc.) dar demonstrează că între aceste grupări funcționează legături profunde și complexe, o suprapunere bazată pe relații de prietenie, de rudenie, de interese comune. Astfel, elitele diferitelor domenii tind să formeze o putere relativ coerentă, Fundamentele acestei puteri sunt economice, controlul birocratic și accesul la nivelele înalte ale executivului.

Elitiștii formulează două modele principale ale rolului statului într-o astfel de societate:

Elitismul democratic – instituțiile statale sunt controlate de elitele alese de mase prin mijloace electorale, în mod democratic.

Statul corporatist – se dezvoltă o fuziune între interesele promovate de instituțiile statale și cele promovate de diferite grupări organizate în corporații, firme, organizații, etc. Statul și aceste grupuri organizate devin parteneri sociali. Politicile publice înfăptuite de stat reprezintă interesele acestor instituții. Dar fiecare instituție este o formă de legitimare a intereselor elitelor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

4. Asociații și ligi universitare. Studii de caz.

Conf. Univ. Dr. Ovidiu Gavrilovici

În România, în ultimii 10 ani se observă o diversificare a realizării agregării unor importanți actori instituționali în asociații universitare, consorții, sau parteneriate construite în jurul unor proiecte naționale sau regionale.

Cu titlu de exemplu, se pot menționa consorțiile municipal-universitare, întemeiate în jurul unui proiect colaborativ, gen „Universitatea Mihăileană” din Iași – reunind cele 5 universități publice ieșene, sau asociațiile de profil, gen „Asociația Universităților de Medicină și Farmacie din România”.

Exercițiu: propunere și discutare a unui studiu de caz relevant.

5. Impactul globalizării asupra guvernării și a leadership-ului în spațiul universitar.

Conf. Univ. Dr. Ovidiu Gavrilovici

Fenomenul masificării reprezintă răspunsul la cererea crescândă de educație din ultimele decade (Alison, 2009), ca urmare a transformărilor din economia post-industriale către economia serviciilor și economia cunoașterii.

Global, procentul cohortelor de vârstă înrolate în sistemele de educație terțiară a crescut în șapte ani de la 19% în 2000, la 26%, în 2007, cea mai mare creștere fiind observabilă în cazul țărilor cu venit peste medie și cu venit mare.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

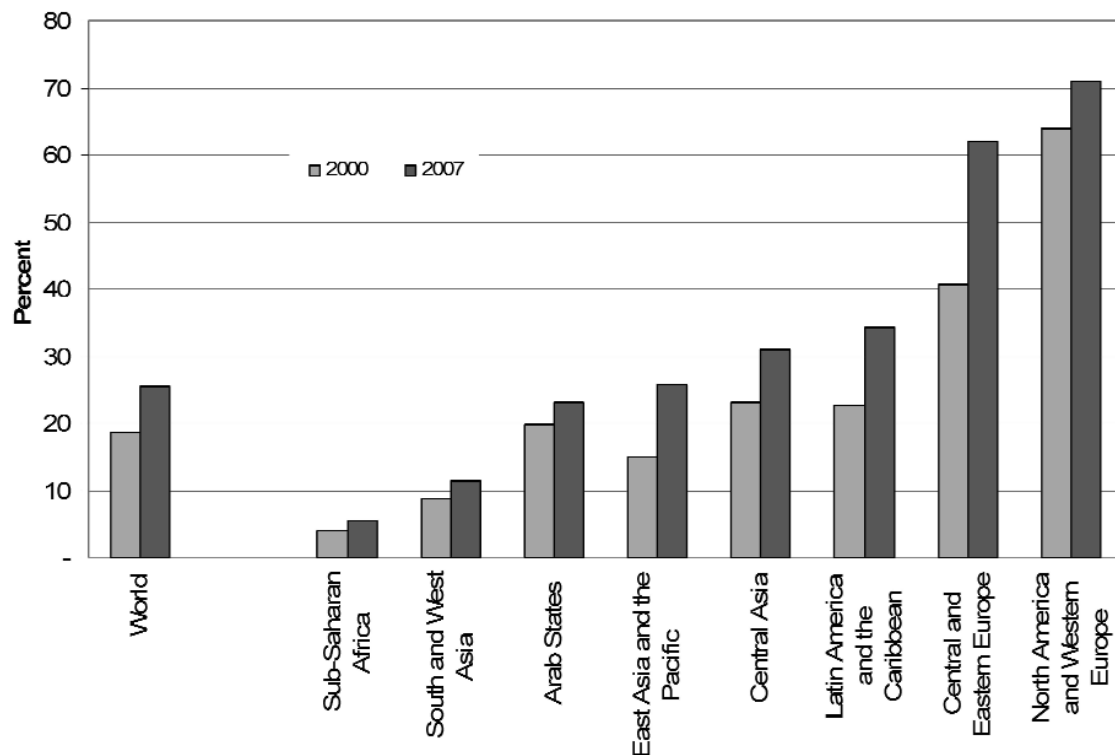
Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Figura 1. Proporția înrolării generale în învățământul terțiar, după regiuni geografice, în anii 2000 și 2007

Există însă problema inegalității accesului la învățământ superior. Studii recente indică faptul că, în pofida eforturilor pentru creșterea incluziunii, clasele privilegiate își conservă ecarterul, avantajul relativ, în aproape toate țările. Diferențierea între șansele de acces ale celor din mediul rural față de cei din mediu urban este marcantă. Printre factorii cei mai incriminați în menținerea diferenței de acces la educație este costul, nu numai în ce privește costul taxelor, cât, mai ales, costurile asociate studiului (cazare, masă, materialele bibliografice, etc.). (Alison, 2009),

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

6. Autonomie, libertate, responsabilitate, excelență.

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

Conf. Univ. Dr. Ovidiu Gavrilovici

Fundația Europeană pentru Excelență în Management (EFQM) promovează un set de 8 principii pentru un model de excelență în management:

1. Orientarea către rezultate
2. Accent pe satisfacția clienților
3. Leadership și persistența în atingerea scopurilor și obiectivelor
4. Management orientat spre procese și fapte
5. Dezvoltarea și implicarea resurselor umane
6. Îmbunătățirea și inovarea continuă
7. Dezvoltarea parteneriatului bazat pe reciprocitate
8. Responsabilitate publică

Exerciții: definiții practice pentru „autonomie”, „libertate”, „responsabilitate” și „excelență”

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

7. Politici sectoriale I. Noi paradigme curriculare în universități.

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

Prof. Univ. Dr. Vasile IȘAN

A. Dezvoltări actuale și perspective. Design pentru un studiu de profil

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

I. Analiză de politici curriculare

Studii de caz: Schimbările curriculare 1989-2005

- 1. Finlanda, Belgia
- 2. Anglia, Franța, Germania
- 3. România, Ungaria, Croația
- 4. Republica Moldova, Georgia, Kazakhstan, Ucraina

Baza documentară: Documentele reformelor; Rapoarte naționale; Rapoarte OECD și WB;
Sinteze elaborate de liderii „instituției reformei”

II. Analiza comparativă

- **Dimensiuni: Conceptuală. Instituțională. Strategică**
- Rezultate

Dimensiunile comune, fundamentale ale schimbării curriculare:

I. Noile modele curriculare

Cognitivismul și Constructivismul (cognitiv, social, cultural, critic, etc.)

- transferul de la behaviorism
- procesele mentale / produsele cunoașterii
- metacogniția / metodologia monitorizării și reglării proceselor cognitive
- educația cognitivă – o nouă dimensiune a educației

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Dimensiunile comune, fundamentale ale schimbării curriculare:

II. Context socio-politic

Procesul globalizării – caracteristicile educației globalizate

1989 - 1998

- Diversificarea culturală a populației care învață
- Mobilitatea transnațională
- Procesul de preintegrare europeană
- Procesul de tranziție socialism – capitalism
- Modele Occidentale; Formatori occidentali
- Dimensiuni unice de analiză a politicilor educaționale și curriculare
- Criterii unice de evaluare a sistemelor și a proceselor de educație
- Organizații mondiale reglatoare WB, OECD
- Programe de formare /paradigma constructivista
- Reformele curriculare –Studii de caz nationale

Configurări de politică educațională la nivel mondial, 1999-2005

- G8, 1999, Koln - argumente pentru globalizarea educației
- *Aims and Ambitions for Lifelong Learning*
- Knowledge-based society

Strategie G8

Elemente esențiale:

- O educație timpurie de înaltă calitate axată pe formarea abilităților de citire, scriere, aritmetică, ICT și a deprinderilor de socializare
- O educație secundară axată pe dezvoltarea aptitudinilor și a talentelor fiecărui individ
- O educație profesională adaptată cerințelor pieței de muncă și tehnologiilor avansate
- O educație superioară care să ofere, fiecărui individ capabil, posibilitatea să profite de calificare și de dezvoltare profesională, astfel încât să se bucure de oportunitățile de câștig din mediile publice și din cele private

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Factorii cheie identificați de liderii G8

- Profesorii
- Creșterea investițiilor publice și private
- Rețele ICT moderne adaptate metodologiilor de predare-învățare
- Dezvoltarea și optimizarea continuă a testelor internaționale pentru evaluarea performanțelor cursanților; recunoașterea acestor teste
- Stabilirea și definirea clară a scopurilor educaționale, în termeni de competențe și standarde înalte
- Dezvoltarea unei culturi antreprenoriale în instituțiile de învățământ

Configurări de politică educațională la nivel european

- Summit european, Lisabona, martie, 2000 : obiectivele dezvoltării UE pe 10 ani
- Întâlnirea miniștrilor educației: *Objectives Report*, 2001

Obiective strategice

- Calitatea educației și folosirea eficientă a resurselor
- Acces echitabil pentru toți
- Deschiderea sistemelor naționale de învățământ către problematica lumii mondiale (relevanța mondială a educației)

Comisia Europeană, Program de lucru detaliat, 2002-2010

- 1. Dezvoltarea competențelor pentru o societate a cunoașterii (atitudini, aptitudini, cunoștințe – 8 arii curriculare)
- 2. Cadrul european al competențelor fundamentale (limba maternă, limbi străine, matematică, informatică, învățarea învățării, interpersonale/civice, antreprenoriale, de expresie culturală)

Monitorizarea implementării procesului Lisabona

OMC (*Open Method of Coordination*) / *soft law*

- Convergența către atingerea obiectivelor
- Direcții clare
- Calendare
- Indicatori calitativi (ex. PISA)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

1. Procesul de integrare europeană a politicilor curriculare

2. Factorii determinanți ai schimbărilor curriculare

- -componenta conceptuală: cercetarea psihopedagogică globalizată
- -componenta instituțională: organisme internaționale
- -componenta strategică: modele strategice externe și contextul național multicriterial configurat
- Curriculum politics. Current and coming developments
- The professional and the public debates on education change are part of the democratic exercise in most European countries. Romania is still waiting for reaching such a level of consistent professional debate. The present work approaches the curriculum change in European and ex-communist countries. The curriculum represents the most influent component of educational reforms, with a major relevance to education development.
- The research methodology is based on policy analysis approaches, including national study cases and comparative views.
- The conclusions of this study refer to the state of the art of curriculum change and developments in Romania.

Politici curriculare în spațiul universitar

Tradiții ale cunoașterii

Marile tradiții ale educației și implicit ale cunoașterii au fost îndelung dezbătute în universități și academii. Modalitățile de abordare: metafizice, epistemologice, pedagogice. Profesorul Francis Schrag, de la universitatea Wisconsin-Madison: tradițiile uceniciei, filosofică, retorică, științifică.

- Tradiția uceniciei

Ucenicia este strategia universală și cea mai veche de organizare și de transmitere de cunoștințe, ca proces cu finalitate educațională

- Tradiția filosofică
- Tradiția retorică
- Tradiția științifică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

B. Modelele clasice de curriculum european

Prof. Univ. Dr. Vasile IȘAN

Între modelele clasice de curriculum european se pot menționa:

- Esențialismul
- Enciclopedismul
- Politehnismul
- Pragmatismul

Concepte și controverse

Perspectiva **esențialistă**: universitatea – rol în dezvoltarea intelectuală și formarea caracterului studenților

- Educația preponderent academică și generală – artă liberală (higher education ≠ training)
- Spirit critic, gândire independentă, înțelegerea omului și a lumii
- Autonomie personală, viață civilizată, sociabilitate
- Calificările și competențele – utilitatea economică e un produs subsecvent al educației «liberale»
- e.g. J. Newman (“The Idea of University - The Knowledge for the Sake of Knowledge”), M. Adler & R. Hutchins (“The Great Books”), M. Oakeshott (“The Voice of Liberal Learning”), M. Polanyi (“Republic of Science”), K. Minogue (“The Idea of a University”), R. Axelrod (“The Conflict of University Values”)

Perspectiva funcționalistă, sub variate forme, domină quasi-absolut mediul academic

- Politica socială și creșterea economică
- Globalizarea / competitivitatea internațională – rol în inovația și dezvoltarea tehnologică
- Masificarea / internaționalizarea HE / „marketizarea HE” – competitivitatea internațională a universităților

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI ÎNOVĂRII

- e.g. C. Kerr, „The Uses of University”; Derek Bok, „Universities in the Marketplace”; J. Searle, „The Storm over Universities”
- Determinanții mediului exterior „academiei” nu sunt aceiași: nivel de dezvoltare economică, dinamica afacerilor/ calitatea antreprenoriatului, cadrul instituțional general (legile, valorile, sistemul juridic etc.)
- Universitate „humboldtiană” ?
- Universitate „napoleoniană” ?
- Universitate „newmaniană” ?
- Universitate „antreprenorială” ?
- Multi-versitate ?
- construcția teoretică – model abstract, implementarea practică – e.g. „modelul humboldtian”, la 1809; „grandes ecoles” ale lui Napoleon, doar parțial
- A. Whitehead, la celebrarea a trei secole de existență a Universității Harvard: „până acum, Universitatea a crescut și s-a maturizat, a venit vremea să se schimbe și să-și dezvolte propria personalitate”
- Universitatea – o instituție, cumva, sub speciaie eternitas – nefezabil un model teoretic

Rolul universităților

- Cultura excelenței (meritocrație, explorare și creativitate)
- Viziune strategică (intensivitatea cercetării, internaționalizare în educație și cercetare)
- Concentrarea resurselor și a talentelor pe domenii cu potențial

Dimensiunea universităților este puțin importantă, dar universitățile de clasă mondială au, în general, un nr. mediu de studenți ($\approx 20.000 - 25.000$ pers.) și un nr. mare de staff academic și neacademic, raportul fiind de 1/10

Cercetarea științifică se desfășoară preponderent în universități; doar o parte a cercetării aplicate are loc în laboratoare independente, institute și companii multinaționale

Reflecții politice ?

Condiții esențiale pentru competitivitatea internațională a universităților

- Concentrarea „talentelor”

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

- Resurse financiare abundente
- Politică liberală
  - Prin autonomie deplină
  - Reglementări minimale
- Flexibilitate în anagajarea personalului academic din toată lumea și management strategic

Căi de acțiune

- Fuziuni
- Dezvoltarea universităților existente, cele selectate cu potențial competitiv
- Crearea de noi instituții academice

Concluzii

- O țară mică mediu dezvoltată nu poate susține decât puține universități competitive (5-10% din total)
- Țările mici cu un nr. relativ mare de universități competitive (Australia, Austria, Elveția, Singapore, Hong Kong, Taiwan, Danemarca, Suedia, Belgia, Finlanda, Olanda, Israel, Irlanda și Noua Zeelandă) sunt dezvoltate și au o remarcabilă tradiție academică proprie sau împrumutată (Hong-Kong, Singapore, Taiwan, Australia și Noua Zeelandă)
- Politică liberală și concentrarea resurselor financiare sunt condiții esențiale pentru dezvoltarea universităților competitive

Predare, învățare și curricula

Accesul este mai mult decât intrarea efectivă în sistem. Progresul real depinde de nivelurile finalizării efective pentru toate grupurile populaționale. Nu se dețin date pentru aceste situații. Diversitatea crescândă a studenților însă pune o presiune pentru realizarea unor sisteme noi de sprijin academic și de abordări inovative în pedagogia universitară. De asemenea, se indică studii care susțin modul de influență a metodelor de predare asupra implicării studenților în sala de curs. Abbott (2009) menționează modelul “universităților interculturale” promovat în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

învățământul superior mexican, model ce se axează pe filosofia, cultura, limbajul și istoria indigenă.

De asemenea, Abbott susține că în dimensiunea globalizării, tot mai des, universitățile își definesc misiunile nu neapărat axate pe disciplinele fundamentale ci orientate mai mult spre profesionalizarea unei populații din ce în ce mai diverse de studenți. După Abbott, nevoia de reformă curriculară este mai acută în regiunile în dezvoltare unde necesarul de specialiști este foarte vast – de la cei specializați în științe și profesioni tehnice la persoane capabile să joace roluri de lideri puternici cu o pregătire generală capabili de adaptare și flexibilitate, inovativi și creativi, conștienți de importanța pe care o are perspective etică în dezvoltare.

(Abbott, 2009)

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

8. Politici sectoriale II. Leadership și management.

Prof. Univ. Dr. Carmen Dușe, ULB Sibiu

Conf. univ. dr. Ovidiu Gavrilovici, UAIC.

HEFCE (2004) propune, în discutarea planului strategic pentru învățământul superior britanic, **o definiție a leadership-ului:** „punerea de acord a direcției strategice în relație și discuție cu alții și comunicarea acestei direcții strategice în organizație; asigurarea că există capacitatea și resursele de a obține rezultatele planificate strategic; și sprijinirea precum și monitorizarea implementării. Astfel, leadership-ul îmbracă atât elemente de guvernare, cât și elemente de management” (Bolden, Petrov and Gosling, 2009, p. 258).

Conceptul de **leadership „distribuit”** a devenit cunoscut în ultimii ani ca o alternativă la modelele clasice de leadership centrate pe ... lider. Astfel, leadershipul distribuit ar fi mai degrabă o proprietate a colectivității, și nu una rezervată unei persoane (Bolden, Petrov și Gosling, 2009). Conceptual, leadership-ul distribuit ar acționa ca o proprietate emergentă a grupului sau colectivului, deschis ca granițe – atât în interiorul organizației cât și înafara acesteia – și ar lua în considerare o varietate largă de expertiză, difuzată în întreaga organizație, și nu limitată la doar câțiva „aleși”.

Studiul asupra modelelor britanice ale leadership-ului academic (Bolder, Petrov și Gosling, 2009) indică rolul leadership-ului distribuit în a rezolva conflictul dintre colegialitate-managerialism, autonomie individuală-angajament colectiv, loialitate față de disciplină și loialitate față de organizație. Procesul distribuirii leadershipului creează un spațiu al negocierii dinamice și al schimburilor dintre centru-vârf și departamente-facultăți, precum și între rețelele informale administrative și academice, de egali. Collinson și Collinson (2006) descriu în mod similar „leadershipul amestecat” (*blended leadership*), nevoia de leadership top-down dar și cel bottom-up, simultan, în universități.

Tabelul care urmează descrie cu pregnanță modele alternative ale funcționării leadership-ului academic (cel puțin așa cum se prezintă în studiul raportat de Bolder, Petrov și Gosling, 2009, p 268):

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Table 1 Alternative accounts of leadership in HE

Form	Description	Example
Dislocated	Top-down and bottom-up systems do not match up; leadership do not occur where it is needed.	Weakened central leadership where budgets are devolved to schools or faculties that make it difficult to initiate and sustain institution-wide initiatives such as corporate branding and IT.
Disconnected	Different parts of the institution pulling in different directions; lack of consistent/coherent direction/vision; competing agendas.	Formation of a 'silo mentality' within schools, with holders of devolved budgets pursuing their own objectives, not aligned with (or even counter to) the overall university mission and objectives.
Disengaged	Staff avoid becoming involved in leadership and management of the institution; leadership is seen as unappealing, unrewarding or unnecessary.	Leadership viewed as administration/bureaucracy rather than strategic and inter-personal—e.g. leadership and management of school/university versus academic leadership of research or discipline.
Dissipated	Leadership is too broadly diffused across groups with little accountability or responsibility for implementing decisions and actions.	This was a frequent criticism of the committee structure, described as a 'washing machine' where decisions go round and round remaining unresolved and disowned.
Distant	Leadership is felt to be removed from the operational level of the organization; inaccessible, imposed; not necessarily 'in our best interests'.	Decisions taken at senior management level and imposed with limited consultation. This situation seems to be amplified where senior managers are physically distant from academic departments.
Dysfunctional	Leadership fails to achieve its intentions; results in unexpected/undesirable outcomes; misalignment of performance measures.	Negative reaction to performance review and appraisal process by senior academic staff; performance measures driving individual rather than team behaviour; risk aversion and dysfunctional systems arising from failures of senior leadership.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Conceptele tradiționale de leadership sunt însă necesare pentru a înțelege funcția strategică a managementului universitar.

Delimitarea termenilor

În literatura de specialitate, conceptele de leadership, management și administrare au sensuri diferite, în funcție de profesiunile și mediile profesionale, ba chiar și în funcție țările în care se vehiculează. Spre exemplu, în Marea Britanie, termenul de leadership este considerat ca unul dintre cele mai importante concepte, cel de management are sens operațional, iar cel de administrator vizează instrumentalizarea și rutina. În SUA, termenul de administrator este poziționat la cel mai înalt nivel și este adesea sinonim cu cel de leadership (Colleman și Earley, 2005). Ca accepțiune, administratorii educaționali din USA sunt sinonimi cu liderii educaționali din Marea Britanie.

Unii autori consideră termenul de leadership ca pe un aspect al managementului, care include “lideri reali” caracterizați prin carismă și fler vizionar, cu abilitatea de a-i motiva și entuziasma pe alții, chiar dacă le lipsesc instrumentele administrative pentru planificarea, organizarea efectivă sau controlul resurselor. De aici se poate trage concluzia că managerii trebuie să fie buni la tot ceea ce liderii nu sunt.

În lucrarea „The making the Educational Leaders” (1999), Gronn (1999) arată că “leadership-ul este calitativ diferențiat și de management și de administrație”. El se referă la leadership ca la o calitate care nu provine neapărat din status, din poziție, ci este ceva special, diferit. Spre deosebire de management, considerat ca o conducere formală, leadership-ul poate fi privit ca o conducere realizată la nivel de grup informal, având în frunte un lider, un șef al acestui grup. Leadership-ul, arăta el, poate fi identificat la vârful unei organizații, dar la fel de bine poate fi exercitat de alții, la diferite alte nivele ale organizației.

Ceea ce-i dă putere și credibilitate liderului este puterea lui de convingere, tăria și curajul de care dă dovadă, siguranța pe care o afișează și competența pe care o probează în diferite situații. Un individ poate exercita leadership dacă este văzut de către cei din jur ca o persoană credibilă, care știe ce vrea și de ce vrea acest lucru, comunică ușor cu cei din jur, asigurându-se de cooperarea și sprijinul lor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRUUNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

De-a lungul timpului, termenul de management a fost privit în modalități diverse.

În multe dintre definițiile lui, el este deopotrivă știință și artă.

În studiile de specialitate pot fi întâlnite trei tipuri de abordări referitoare la relația dintre termenii de leadership și management. Una dintre ele identifică noțiunile, fără a face distincție între cei doi termeni, ba chiar există situația în care în text se folosește unul dintre termeni, iar celălalt este plasat în paranteză. O astfel de situație apare în literatura de specialitate românească, ea fiind întărită și de faptul că, atât termenul de management, cât și cel de leadership sunt traduși la fel, prin "conducere". O a doua abordare diferențiază total cele două noțiuni. Primul autor care a realizat o separare clară a celor două noțiuni este Zaleznic, în 1977, prin articolul apărut în Harvard Business Review "Manageri și lideri: sunt ei diferiți?". Astfel, el a realizat o diferențiere majoră între cele două categorii de conducători (Zlate, 2004), după cum se observă în tabelul 8.1. În 1988 John P. Kotter sublinia că managementul este diferit de leadership, prin aceea că este "mai formal, mai științific și deci universal". Adică, managementul se bazează pe un set de instrumente și tehnici explicite, determinate prin testări și raționamente analitice, ce pot fi folosite ca atare, în situații diferite, atât în lumea afacerilor, cât și în sectorul public.

După Peter Drucker "leadership-ul înseamnă să faci ceea ce trebuie, pe când managementul înseamnă să faci lucrurile cum trebuie, Covey vorbea despre faptul că "leadership-ul este investirea efortului pe drumul cel bun, managementul este cantitatea de efort cheltuit".

Această abordare accentuează ideea că liderul visează și imaginează, este vizionarul care stabilește scopuri și planuri de acțiune, în timp ce managerul este cel care transformă planurile în realitate, are deci capacitatea de "a ști cum să facă". Cercetătorii vorbesc chiar despre faptul că leadership-ul poate fi asociat unei conduceri psihologice, în timp ce managementul este specific uneia administrative.

A treia abordare consideră leadership-ul ca parte integrantă a managementului, parte esențială, fundamentală. Astfel, Jacques și Clement¹ au specificat ideea că, un management competent presupune un leadership competent, ca parte integrantă, fără de care managementul nici nu există. La aceeași opinie s-au raliat și Ovidiu Nicolescu și Ioan Verboncu, conform cărora "leadership-ul este o componentă majoră a managementului".

Tabelul 8.1. Categoriile de conducători

¹ Jacques, E. Clement, S. Executive Leadership. Casai Hall, Arlington, 1991

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Criterii	Categoriile de conducători	
	Lideri	Manageri
Scopul	Manifestă atitudini personale, active	Manifestă atitudini impersonale, pasive
Concepția despre muncă	Stimulează munca, oferă și creează posibilități de alegere a ei	Coordonează, echilibrează munca. Recurg la compromisuri valorice
Relațiile cu ceilalți	Manifestă empatie, acordă semnificație acțiunilor și evenimentelor	Slabă implicare emoțională în relațiile cu cei din jur
Percepția de sine	Manifestă o identitate de sine scăzută, fiind focalizați spre schimbare	Manifestă o nevoie acută de menținere a ordinii actuale, conservatorism pronunțat

Profesorul Mielu Zlate considera că, în afara acestor trei abordări ale noțiunilor mai poate exista una, de coincidență parțială a sferelor celor două noțiuni. Astfel, liderii și managerii ar avea, fiecare dintre ei, elemente caracteristice specifice, care le asigură individualitatea și autonomia, dar, în același timp, au și o serie de elemente comune, care întrețin interacțiunea și potențarea lor reciprocă.

Putem concluziona că cele două noțiuni nu se exclud reciproc. În practică este foarte posibil ca liderii și managerii să fie caracterizați de aceleași calități și abilități. Diferă, însă, proporția în care acestea se împletesc. Astfel, liderilor le sunt specifice abilitățile conceptuale și umane, iar managerilor, cele tehnice, de acțiune, operaționale. De asemenea, calitățile liderului ies puternic în evidență în acele situații care implică schimbări rapide și ample, în situații de criză, în timp ce calitățile managerului sunt vizibile în situațiile cotidiene, banale, curente. De aici și ideea că managerii preîntâmpină sau îndepărtează riscurile, în timp ce liderii își asumă aceste riscuri.

Spre deosebire de termenii de management și leadership, termenul de administrare, a-desea folosit în literatură, presupune operaționalizarea problemelor de zi cu zi, de mică importanță în comparație cu managementul, care presupune rezolvarea problemelor de perspectivă, ample. Administrarea are în vedere, așa cum sublinia R. Iucu (2000), formularea obiectivelor în termeni generali, obținerea succesului prin prevenirea erorilor, adoptarea unui număr redus de decizii pentru un număr mare de persoane, ierarhii și domenii de responsabilitate ample, precizarea rolului de arbitru al administratorului.

În multe lucrări de specialitate se prezintă toți acești termeni, prin cel de conducător. După cum arată Lazăr Vlăsceanu (1979), „conducerea reprezintă un ingredient esențial al activității de management, după cum managementul reprezintă suportul activității de conducere”.

O analiză comparativă a acestor termeni a fost realizată de Roxana Tudorică (2007), prin prisma unor caracteristici comune (tabelul 8.2).

În ceea ce privește definirea conceptelor, există numeroase puncte de vedere. Din marea varietate a definițiilor înregistrate asupra termenului de management (peste 150), vom aborda doar câteva, pentru a sublinia, încă o dată, multiplele lui accepțiuni:

- “a prevedea și a planifica, a organiza, a conduce și a controla” (Fayol),
- “managementul înseamnă să faci lucrurile cum trebuie, pe când conducerea înseamnă să faci ceea ce trebuie” afirma Drucker (1954);
- Bennis și Nannus (1985) intervievând în 1985 peste 90 de conducători, atât din domeniul public cât și privat, afirmau că managerii sunt oamenii care fac lucrurile corect, pe când liderii sunt oamenii care decid ce lucruri trebuie făcute.

Covey declara în 1990 că “managementul este eficiență pe scara succesului; conducerea stabilește dacă scara este așezată pe peretele potrivit”.

O serie de definiții consideră managementul drept artă. Astfel, Roy Rowan (1979) că managementul este “arta de a lua decizii cu informații insuficiente”. Pornind de la ideea că procesul artistic este în general văzut ca având trei aspecte vitale: măiestrie, viziune și comunicare, s-a ajuns la concluzia că procesul managementului este o formă de artă, pentru că atinge toate cele trei aspecte: managerii trebuie să aibă uneltele (măiestre) pentru a realiza sarcinile; ei trebuie să aibă viziune pentru a implementa strategii inovatoare; ei trebuie să dețină abilități de comunicare la locul de muncă și oriunde altundeva. Managementul este știință și artă deopotrivă. Procesul de management urmează scenariul general al unui proces artistic. Oricum, măiestria sau uneltele cu care lucrează se bazează pe un set consistent de cunoștințe, acumulat în timp. Asta înseamnă că disciplina managementului are atât componente științifice, cât și artistice.

Tab. 8.2. Analiza comparativă a termenilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRUUNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Caracteristici	Management	Leadership	Administrație	Conducere
Obiective	Stabilite prin țeluri strategice largi, pe termen scurt, detaliate, revizuite la intervale de timp mici	Stabilite prin țeluri strategice largi, pe termen scurt, detaliate, revizuite des	Stabilite în termeni generali, revizuite sau schimbate la intervale nedefinite	Stabilite în termeni generali, revizuite/schimbate la intervale nedefinite
Criterii de succes	Căutarea succesului, performanță concret măsurabilă	Rezolvarea problemelor grupului și ale indivizilor	Evitarea greșelilor, performanță rar măsurată	Performanțele instituției, promovarea ei
Folosirea resurselor	Prima preocupare, utilizare eficientă și efectivă, a celor materiale și în special umane	Resurse materiale și umane, dar predominant umane	Grija secundară, doar încadrare în consumul normal, predomină utilizarea resurselor materiale	Resursele umane și materiale (cu accent pe ultimele)
Luarea deciziei	La intervale scurte de timp, multe decizii care afectează puțini oameni	La intervale scurte de timp, multe decizii care afectează mulți inși	La intervale lungi de timp, puține decizii care afectează mulți oameni	La intervale lungi, multe decizii care afectează mulți oameni
Structura	Ierarhii plate, delegare maximă	Ierarhii plate, fără delegare	Roluri definite în termeni de responsabilitate. Ierarhii înalte, de-legare limitată	Roluri definite în termeni de responsabilitate, ierarhii înalte, slabă delegare
Roluri	Protagonist	Mediator	Arbitru	Șef (dă ordine)
Atitudini	Activă, sensibilă la timp, acceptarea riscului, accent pe rezultate, experimente locale, independență	Activă, sensibilă la timp, acceptarea riscului, accent pe rezultate, experimente locale, independență	Pasivă, insensibilă la timp, evitarea riscului, accent pe proceduri, conformitate, uniformitate	Pasivă, accent pe proceduri, conformitate, uniformitate
Competențe	Economice, numerice (statistici, diagrame), de negociere, comunicare	Negociere, comunicare, argumentare, rezolvare	Legale, literare (rapoarte, note), economice, statistice	Legale, literare, economice, de comunicare, de convingere

9. Politici sectoriale III. Politici și strategii de finanțare.

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Exerciții: de definit principalele priorități în anul academic în curs, în funcție de stadiul implementării politicilor educaționale.

10. Politici sectoriale IV. Viața studentescă și serviciile de carieră.

Prof. Univ. Dr. Nicolae Seghedin

Conf. Univ. Dr. Ovidiu Gavrilovici

Creșterea mobilității studenților

Se estimează că peste 2,5 milioane de studenți studiază dincolo de granițele țărilor lor iar predicțiile indică o creștere în 2020 până spre cifra de șapte milioane.

În figura următoare se observă fluxul studenților internaționali, ca unul din cele mai vizibile aspecte ale globalizării în învățământul superior. Abbott (2009) consideră că aceste cifre reflectă atât strategiile naționale și instituționale cât și suma deciziilor individuale ale studenților din toată lumea.

Figura. Numărul de studenți care au ales mobilități pe regiuni de destinație, în anii 2000 și 2007.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

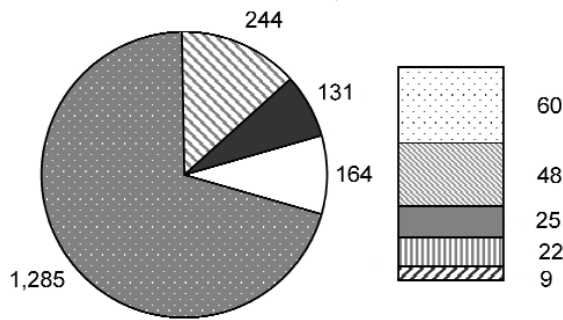
Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

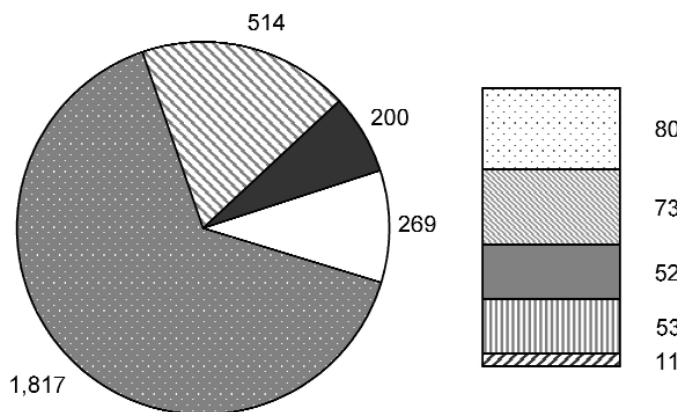
Year 2000: total number 1,825 thousand

■ North America and Western Europe

□ East Asia and the Pacific

■ Central and Eastern Europe

□ Arab States

Year 2007: total number 2,800 thousand

□ Sub-Saharan Africa

■ Central Asia

□ Latin America and the Caribbean

■ South and West Asia

Se remarcă două tendințe, cea a studenților asiatici care ajung în Vest și Sud (America de Nord, Europa de Vest, Australia), și a doua tendință este cel al mobilităților intra-europene ca urmare a diferitelor politici de mobilități ale UE.

Abbott descrie o axă Nord-Sud față de care se pot identifica principalele schimburi de studenți în ambele tipuri de mobilități. Se pot identifica, spune Abbott, strategii variate în multe universități din lume, de a internaționaliza curriculumul pentru a putea primi o varietate cât mai mare de studenți proveniți din arii diverse ale lumii. Dintre strategiile menționate sunt și realizarea de parteneriate între universități din alte țări pentru programe comune, proiecte de cercetare comune, realizarea de campusuri internaționale în zone îndepărtate (exemplu, campusul universității Bologna, în America de Sud).

Provocarea actuală în internaționalizarea programelor academice, după Abbott, este asigurarea accesului egal la aceste ocazii de formare. Se pare că atât profesorii cât și studenții care tind să beneficieze de noile oportunități în condițiile globalizării accelerate sunt mai cu seamă cei din straturi sociale favorizate. (Abbott, 2009)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

11. Reformă și stabilitate în universități.

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

Din strategia învățământului românesc pe perioada 2002-2010 se relevă o serie de principii fundamentale aplicabile învățământului superior:

- a. Prioritatea acordată obiectivelor și mai puțin programării detaliate a dezvoltării învățământului superior.**
- b. Promovarea varietății opțiunilor de aplicare a unor decizii centrale în rezolvarea unor situații punctuale.**
- c. Acceptarea “agresiunilor” din afara sistemului de învățământ superior.**
- d. Acordarea unui timp de răspuns suficient, pentru ca sistemul de învățământ superior să poată reacționa la intervențiile determinate de implementarea unor politici.**
- e. Depistarea punctelor de amplificare din sistemul de învățământ superior.**
- f. Intervenția cu prudență în buclele de reglare a sistemului de învățământ superior.**
- g. Realizarea unui sistem de învățământ echilibrat prin descentralizare.**

Pe lângă aceste principii fundamentale, se deduc o serie de principii specifice:

- corelarea schimbărilor din sistemul de învățământ superior la triada: tradiții-realitate social-economică și culturală-valori europene;
- caracterul global al schimbării, aceasta afectând direct sau indirect toate componentele învățământului superior;
- flexibilitatea curriculum-ului, prin adaptarea permanentă la inputsurile care sosesc din mediul universitar și extra-universitar;
- stimularea gândirii studentului și mai puțin a capacității acestuia de containerizare a informației;
- promovarea unui nou management al calității în procesul de învățământ superior;
- accentuarea rolului învățământului postuniversitar în sistemul de învățământ superior;
- diversificarea gamei de motivații a studenților și cadrelor didactice;
- diversitatea valorică a universităților, de unde necesitatea ierarhizării acestora;
- translarea treptată a filtrelor de selecție a studenților de la admitere spre sfârșitul primului ciclu;

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- încurajarea competiției interuniversitare;
- consolidarea autonomiei universitare, în corelație cu asigurarea sinergiei necesare învățământului românesc în integralitatea sa;
- diversificarea echitabilă a ofertei universitare pe marile regiuni ale țării, asigurând condiții de accesibilitate la învățământul superior pentru toți tinerii țării;
- modernizarea infrastructurii universitare, inclusiv prin creșterea gradului de informatizare a procesului de învățământ și cercetării științifice;
- creșterea responsabilității în gestionarea resurselor la nivelul universităților;
- asocierea universităților, asocierea acestora cu alte instituții și întreprinderi pentru realizarea unor obiective comune;
- revigorarea cercetării universitare, ca sursă de alimentare a învățământului cu fonduri financiare, respectiv practici și idei;
- sprijinirea universităților în cooperările internaționale și în diversificarea acestora.

La începutul anului 2001 analiza sistemului de învățământ superior indica “*degradarea lentă și continuă*”. Obiectivele operaționale și prioritățile stabilite pentru perioada 2002-2010 au fost:

1. Optimizarea rețelei naționale a instituțiilor de învățământ superior.

- a. Ierarhizarea universităților pe criterii de performanță
- b. Corelarea distribuției universităților pe mari regiuni, în raport cu populația și resursele acestora
- c. Reanalizarea structurii învățământului de stat spre optimizarea acestuia.
- d. Promovarea instituțiilor de învățământ superior particular de calitate

2. Consolidarea autonomiei universitare, paralel cu creșterea sinergiei și coerenței întregului sistem de învățământ superior.

- a. Accelerarea procesului de descentralizare a activității specifice universitare.
- b. Creșterea responsabilității conducerii universităților în deciziile luate la nivelul instituțiilor respective.
- c. Instituirea de noi raporturi de cooperare între universități și minister.
- d. Flexibilitate și exigență în monitorizarea instituțiilor de învățământ superior.

3. Îmbunătățirea performanțelor în activitatea studenților și a personalului didactic.

- a. Creșterea exigenței în promovarea personalului didactic.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- b. Reorganizarea procesului didactic printr-o nouă filozofie a învățării
- c. Îmbunătățirea selecției și motivarea studenților pentru noi performanțe.
- d. Instituirea evaluării interne și externe, ca instrument în atingerea unei noi calități
- e. Revigorarea cercetării științifice universitare și utilizarea rezultatelor în procesul didactic.

4. Îmbunătățirea infrastructurii universitare.

- a. Modernizarea bazei materiale prin alocarea de noi fonduri de la bugetul central.
- b. Atragerea de noi surse financiare pentru dezvoltarea bazei materiale.
- c. Atragerea investitorilor privați în îmbunătățirea bazei materiale.
- d. Gestionarea cu responsabilitate a bazei materiale universitare

5. Corelație mai bună a învățământului superior cu piața forței de muncă.

- a. Racordarea specializărilor universitare cu nomenclatorul ocupațiilor.
- b. Monitorizarea modului de inserție a absolvenților pe piața forței de muncă
- c. Promovarea conceptului de universitate antreprenorială și a inițiativei antreprenoriale.
- d. Optimizarea activităților practice în ansamblul procesului didactic
- e. Orientarea cercetării științifice universitare spre problemele economice, sociale și culturale actuale.

6. Reorganizarea procesului didactic.

- a. Instituirea sistemelor modulare pe pachete de cursuri universitare.
- b. Un nou centru de greutate – titularul de disciplină (modul).
- c. Inițierea și dezvoltarea politicilor educaționale tip “e- Learning” în domeniul tehnologiilor de comunicare și modernizarea infrastructurii corespunzătoare a instituțiilor și unităților de învățământ
- d. Instituirea schimbului de experiență la nivel național (profesor invitat) și a cooperării interuniversitare în domeniul învățământului
- e. Îmbunătățirea modului de organizare a concursurilor pentru posturile de conferențiar și de profesor universitar.
- f. Structurarea clară pe cicluri, cu porți de ieșire din sistem pentru studenți.
- g. Creșterea importanței creditelor transferabile în activitatea universitară.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

7. Stimularea integrării învățământului superior românesc în cel european și a cooperărilor internaționale.

- a. Consolidarea procesului de reformă în învățământul superior, în concordanță cu evoluția celui european.
- b. Derularea programelor Socrates II și Leonardo da Vinci II.
- c. Susținerea programului de schimburi interuniversitare.
- d. Promovarea preocupărilor pentru menținerea și dezvoltarea relațiilor de cooperare cu alte țări ale lumii.

Politici de dezvoltare și de competitivitate universitară

Extras din prezentarea Rectorului Universității *Alexandru Ioan Cuza* din Iași, domnul prof. univ. dr. Vasile Ișan, la întâlnirea *Consoștiului Universitaria*, septembrie, 2009 -
Selecție realizată de prof. univ. Carmen Crețu

Ce este competitivitatea internațională a universităților?

Capacitatea de a intra în „the battle for brainpower” (The Economist); de a concura pentru studenți, profesori și resurse financiare pe «o piață globală». De exemplu, universitățile americane, australiene, canadiene, britanice, germane, franceze, olandeze etc. pentru studenți din zona Asia-Pacific; universitățile austriece și germane pentru studenți din Europa Centrală și de Est; universitățile franceze și spaniole pentru studenți din America Latină, sau competiția universităților americane și britanice pentru proiecte și fonduri de R&D de la firmele multinaționale ș.a.m.d.

Răspunsurile sunt complicate datorită tradițiilor academice diferite – universitățile sunt longevive și conservatoare – e.g. tradiția anglo-saxonă; tradiția franceză; tradiția germană. În pofida conturului și a conținutului relativ omogen - «world-class university» nu există un «pattern» unic de universitate competitivă. Există tipuri variate de politică educațională (liberală, dirijistă, mixtă etc.)

Abordarea empirică și comparativă

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Evaluarea și compararea elementelor definitorii pentru o universitate – cele mai bune universități din țări cu sisteme economice și politice, cultură și tradiții similare, comparabile. Dintre criteriile, se utilizează: mărime, dotări și resurse materiale, buget, structură și varietatea programelor educaționale și de cercetare, grad de internaționalizare, management etc. De exemplu, universități din Austria, Germania și Elveția; Franța, Italia, Spania, Portugalia și țările latino-americane; Coreea de Sud, Malaezia, Taiwan, Japonia, Singapore și Hong-Kong; țările anglo-saxone etc.

Caracteristici importante

Numărul universităților competitive internațional este relativ scăzut chiar și în țările cu îndelungată și bogată tradiție academică, economie dezvoltată și democrație liberală. Selectivitatea, diferențierea și focalizarea resurselor publice pe universitățile competitive / cu potențial este o condiție esențială în țările cu tradiție academică publică și în țările emergente. Adesea, volumul și calitatea resurselor private suplinesc politica publică privind universitățile. Pe de altă parte, politicile dirijiste și reglementările detaliate nu favorizează dezvoltarea universităților competitive.

Egalitatea și „socialismul educațional” nu generează un nivel mai ridicat de calitate medie a educației și cercetării universitare, dar anulează potențialul competitiv al universităților bune; de exemplu, China a adoptat un plan de concentrare a resurselor financiare pe un număr mic de universități publice; C. Kerr a alcătuit în anii '60, un “Master plan”, separând nouă universități californiene (University of California) de restul (California State University). Cele nouă au devenit „intensive research university” (e.g. Berkley, UCLA, Davis etc.). Într-un mediu academic vibrant, eterogen și concurențial, universitățile bune impun standarde înalte (de exemplu, Ivy League în SUA, Russell Group în U.K.); în SUA și U.K. nu există legi ale învățământului superior și cercetării

Exercițiu

Comentați diferențele geografice în cheltuielile pentru învățământul superior din tabelele următoare:

Tabelul 1. Cheltuieli pentru învățământul superior

% PIB

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

ue fiscdi

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Japonia	3,15%
SUA	2,79%
UE	1,5%

Tabelul 2. Cheltuieli / student

Țara	Cheltuieli / stud.
SUA	36.500 €
UK	14.000 €
UE	8.900 €
Cehia	6000 €
Ungaria	5500 €
Mexic	5000 €
România	≈ 2300 €

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

12. Criterii de evaluare și standarde.

Prof. Univ. Dr. Nicolae Seghedin

Conf. Univ. Dr. Ovidiu Gavrilovici

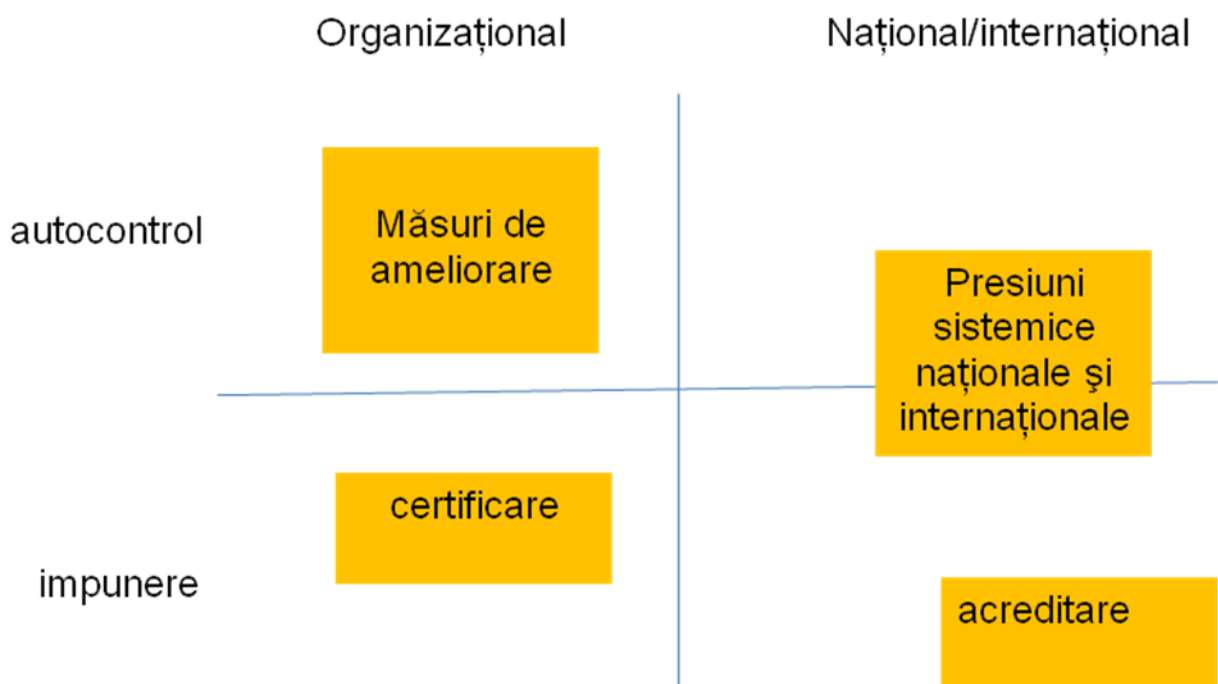
Asigurarea calității, responsabilitate financiară și cadrele calificării

Asigurarea calității a intrat în topul agendelor politicilor universitare în multe țări, pentru asigurarea absolvenților cu abilități noi, competențe necesare în lumea complexă și interdependentă, globală, de azi. (Abbott, 2009).

Prin implementarea procesului Bologna se remarcă efortul integrativ în crearea unei structuri comune a programelor din învățământul superior european și dincolo de acest spațiu („zona Bologna” depășește sfera țărilor UE).

Exercițiu: Analizați presiunile și ocaziile orientărilor către calitate după modelul de mai jos.

Figură. Modele de angajamente către calitate (A. Neșțian, 2006)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

13. Metodologia analizei politicilor educaționale.

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

Introducere în metodologia de analiză a politicilor educaționale

Demersurile de analiză științifică ale politicilor educaționale s-au dezvoltat o dată cu analiza politicilor, în general, adică de abia după cel de-al doilea război mondial. Anterior au existat doar demersuri practice de analiză ale politicilor, dictate de rezolvarea situațiilor curente. Aceste demersuri nu se realizau însă cu ajutorul unor metodologii riguroase. Impulsionarea dezvoltării analizei politicilor educației ca domeniu de cunoaștere științifică a fost cauzată de un complex de fenomene:

- Dezvoltarea educației dimensiune sectorială a politicilor publice
- Complexitatea crescândă a fenomenelor educaționale
- Intensificarea interrelațiilor dintre structurile sistemelor educaționale (la nivel național și internațional)
- Specializarea cercetării în domeniul politicilor publice
- Înființarea și dezvoltarea unor structuri instituționale (în special universitare, de tipul masteratelor și ale altor programe de studii) dedicate formării și cercetării în acest domeniu
- Diversificarea și specializarea unor reviste naționale și internaționale de specialitate, precum și publicarea unui volum din ce în ce mai mare de studii de specialitate

Printre primele instituții semnificative de cercetare și de analiză a politicilor se numără *American Political Science Association* (fondată în 1903), *Association française de science politique* (fondată în 1949), *Association internationale de science politique* (IPSA) (fondată în 1955), *European Consortium for Political Research* (fondată în 1970).

Definiții ale analizei politicilor ca disciplină de studiu:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Accepțiuni tradiționale și convenționale

“o disciplină care folosește multiple metode de cercetare și de argumentare pentru a produce și a transforma informația relevantă pentru politici, care poate fi utilizată în contexte politice pentru a rezolva probleme publice” Dunn, W.N., 1960, p.60 (apud Miroiu, A. și colab., 2002).

„un demers de identificare a politicilor celor mai plauzibile a conduce către scopul asumat. Analistul de politici (individual sau colectiv) este plasat în afara grupului ce implementează politica și ca atare, nu este influențabil. Forțele care determină acțiunile grupului de implementare sunt relativ stabile în timp și ca atare, au evoluții previzibile în viitor. Comportamentul grupului de implementare este determinată de motivații extrinseci și ca atare, implicarea subiectivă și atitudinea personală sunt neglijabile” Reimers, F., McGinn, N., 1997, p. 33.

Accepțiuni contemporane și inovative

“o artă și un meșteșug: e o artă, pentru că solicită intuiție, creativitate și imaginație pentru a identifica, defini și construi soluții la probleme; și este un meșteșug, pentru că solicită stăpânirea unei cunoașteri metodologice, tehnice și interdisciplinare în domenii care merg de la economie la drept și la politică, la comunicare, administrație și management. Pe scurt, este o abordare orientată spre client” Geva-May, I., Wildavsky, A., 1997, p. Xxiii (apud Miroiu, A. și colab., 2002).

„cunoașterea – s.n. analiza – este construcție. Este rezultatul reflecției asupra acțiunii, al împărtășirii rezultatului acestei reflecții, al creării unor înțelesuri comune despre procesele implicate în acțiune, al reflecției asupra căilor alternative de organizare a acțiunii colective. Cunoașterea și acțiunea sunt indisolubil legate. Reflecția asupra acțiunii generează cunoaștere, iar aceasta determină acțiunea.” Reimers, F., McGinn, N., 1997, p.38.

Perspective de abordare a proceselor din politicile educaționale:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

1. activitate de cercetare centrată pe studierea, descrierea și explicarea teoretică a politicilor educaționale; este realizată, în general, în cadrul unor programe universitare de formare și cercetare,
2. activitate practică centrată pe soluționarea unei probleme concrete; de obicei, este desfășurată de analiști politici în domeniul educațional, la solicitarea unui client.

Finalități ale analizelor politicilor educaționale:

- informarea decidenților din educație
- informarea beneficiarilor politicilor educaționale, a publicului larg
- diagnosticarea (unor stări ale proceselor din câmpul educațional)
- identificarea cauzelor (unor procese din câmpul educațional)
- prefigurarea soluțiilor
- elaborare și propunere de strategii
- prognosticarea evoluțiilor din câmpul educațional

Evoluții în metodologia analizei politicilor educaționale. Modele metodologice semnificative pentru analiza câmpului politic în secolul XX

Fiind un demers prin excelență multi și interdisciplinar, analiza politicilor educației valorifică diferite modele teoretice și metodologice de analiză, specifice științelor sociale.

Dintre cele mai vechi (tradiționale și convenționale) perspective teoretice de explicare a modului general de determinare a comportamentului altuia/altora, ca esență a demersului politic, inclusiv al celui din sfera educației, au prevalat cele ale antichității și Renașterii. Platon, ca reprezentant ilustru al primei perspective, considera că rațiunea poate determina evoluția evenimentelor, a acțiunilor întreprinse de masele de oameni. Filosofii, ca persoanele cele mai dotate *să raționeze*, ar fi fost îndreptățiți să prefigureze mersul istoriei, să facă politica. Renașterea a izvorât o nouă perspectivă teoretică, care a fost repede îmbrățișată de științele empirice : lumea este organizată în concordanță cu legile logicii și ca atare, aceste legi pot fi descoperite prin analiza evoluțiilor realității și apoi, se pot face predicții și proiecții politice de

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

succes pe baza acestor legi. Astfel, cei mai îndreptățiți să exercite actul politic ar fi cunoscătorii, avizații, tehnicienii, elitele intelectuale specializate pe diferite arii de activitate.

Prin combinarea acestor două modele teoretice a fost construită o a treia perspectivă teoretică de analiză a realității politice, perspectivă dominantă în secolul XX: demersul rațional-deductiv (după cum asertează, într-un studiu, devenit clasic, Braybrooke și Lindblom, 1963, apud Reimers, 1997). Observăm că acest model teoretic nu mai desemnează, prin logica sa internă, actorii îndreptățiți să umple scena politică. De această dată, diversele ideologii politice, din epoca modernă și postmodernă, sunt cele care pledează, cu argumentații proprii, pentru partidele și grupările politice concurente.

Din punct de vedere metodologic, analiza politicului a evoluat în secolul XX, în jurul a trei mari repere (după opinia cercetătorului francez Ph. Braude, 2001):

- Separația, cât mai riguroasă posibil, între *analiza clinică și judecata de valoare* pe care Max Weber o denumea *exigența de neutralitate axiologică*;
- Recursul la metodele și tehnicile de investigație specifice științelor sociale și importarea demersului interogativ permanent asupra validității și fiabilității acestora;
- Ambiția de sistematizare, de a elabora concepte pertinente pentru demararea unor analize profunde, construirea de noi modele teoretice ce conferă analizei fenomenelor politice o mai mare capacitate de predictivitate.

1. Funcționalismul ilustrat de A. Almond, B. Powell, într-o lucrare de referință *Comparative Politics*, 1966, se inspiră din analiza antropologică și etnologică. El încearcă să identifice funcțiile pe care diferitele sisteme politice le joacă în societate. De exemplu, partidele politice, ca o creație a lumii moderne, ar asuma funcțiile generale de selecție a candidaților la putere, de autoreproducere a propriului sistem politic, de adaptare a acestui sistem la un mediu social particular. Almond avansează o tipologie a funcțiilor sistemelor politice:

Capacitatea extractivă ca o capacitate majoră a oricărui sistem politic de a preleva și de a mobiliza resursele de care are nevoie pentru propria lui creștere (financiare, materiale, tehnologice și umane).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Capacitatea de control social exercitat asupra indivizilor și grupărilor relevante pentru spațiul social reprezentat. Această funcție se exprimă în dezvoltarea cadrelor instituționale și normative precum și în adoptarea unor mijloace adecvate pentru a impune respectarea acestor cadre.

Capacitatea distributivă semnifică modalitatea de alocare a unui volum de prestații materiale (subvenții, acorduri contractuale, beneficii indirecte etc.), garantarea statutelor, distincțiilor și privilegiilor simbolice.

Capacitatea responsabilă care evidențiază eficacitatea sistemului politic de a discerne așteptările și de a anticipa exigențele care se impun la un moment dat în spațiul social de referință, astfel încât să poată reacționa optim și să preîntâmpine posibile evoluții periclitante pentru însăși existența sa.

Apreciem că acest model metodologic este deosebit de clar și operațional la nivelul cel mai general de analiză al realităților politice. Totuși, el devine grosier atunci când este aplicat la nivelul analizei microproceselor politice, unde trebuie evidențiate cauze și modalități de reacționare de o diversitate foarte mare, fapt pentru care și-a atras, de altfel, numeroase critici.

2. Individualismul metodologic s-a afirmat ca luare de poziție contra sociologiei de inspirație marxistă din deceniile șase și șapte în general, împotriva teoriilor care privilegiau determinismele sociale sau « legile sociale ». Astfel, Raymond Boudon critică explicarea eșecului școlar pe baza statutului social al părinților, teoretizată de Pierre Bourdieu. Mai curând, consideră Boudon, ar trebui să se analizeze lanțul de « micro-comportamente » ale elevului, care conduce în final la un rezultat sau la altul.

Dacă Bourdieu a introdus concepte ce au favorizat dezvoltarea analizei politicilor educaționale în tradiție științifică neo-marxistă și weberiană (*habitus*, *etosul de clasă*, *capitalurile culturale*, *simbolic*, *social* și în special conceptul de *dominație*), pentru reprezentanții individualismului metodologic, marja de libertate a individului față de determinismele sociale este importantă pentru analiză.

Focus pe microcomportament

Ei reliefează că indivizii nu acționează întotdeauna pe bază de calcule în situații previzibile ; indivizii operează adesea în condiții de incertitudine pentru că nu pot apela sau prelucra toate

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

informațiile ce le-ar fi necesare pentru proiectarea unor acțiuni conforme cu scopurile lor. Uneori indivizii nu acționează strict pe baza raționamentelor proprii. Indivizii pot apela la sfatul unui specialist sau pot fi influențați de un eveniment surpriză. În asemenea situații, pentru analistul de politici devin interesante « efectele emergente » care nu pot fi prevăzute prin modele deterministe, dar care pot fi hotărâtoare în anumite situații. A devenit clasic exemplul în care certitudinea majoră a câștigului unui candidat în campania electorală poate determina absenteismul masiv de la vot al susținătorilor acestuia și astfel să provoace pierderea sau câștigul la limită.

Raymond Boudon distinge o categorie și mai nuanțată a efectelor emergente : *efectele perverse*. De exemplu, penuria de anumite bunuri în situația în care populația se panichează ; panica este descrisă ca o stare contagioasă prin care comportamentele umane se agreghează în jurul celor mai anxioși indivizi.

Focus pe sistemele de acțiune

În acest model societate este descrisă ca o articulare complexă de sisteme de acțiune, cu totul diferită de imaginea unei totalități omogene guvernată de o putere centrală. În cadrul fiecărui sistem de acțiune este recunoscută existența unor reguli juridice, cutume de ordin cultural, constrângeri economice și tehnologice care limitează marja de libertate a actorilor. Cu toate acestea, rămân largi zone de inițiativă din partea indivizilor, necontrolate de nici o putere sau instanță de autoritate superioară. Michel Crozier și Erhard Friedberg, 1977, descriu actorul strateg, în lucrarea *L'Acteur et le système*, care se evidențiază prin comportament său o logică proprie

Clasificarea modelelor de analiză (după scopuri, Dunn, 1986)

a/ Modele descriptive și normative

Aceste modele descriu și explică evoluția unor fenomene din câmpul educațional cercetat și fac un prognostic asupra evoluțiilor viitoare.

Indicatorii analizați într-un astfel de model, pentru explicarea stării învățământului obligatoriu pot fi : numărul de elevi/numărul de cadre didactice ; numărul de elevi pe clasă ; resursele

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

materiale pe școli ; rezultatele elevilor la evaluările interne și externe ; gradul de cuprindere a populației de vârstă școlară, etc.

b/ **Modele normative** fac o serie de recomandări pentru evoluțiile dezirabile în raport cu setul de valori asumate de politicile educaționale respective.

c/ **Modele verbale** permit formularea argumentelor generale pentru adoptarea /continuarea sau înghețarea unei anumite politici educaționale. Au avantajul de a fi accesibile unui număr mare de utilizatori.

d/ **Modele simbolice** utilizează simboluri specifice tehnicilor statistice, matematice, informatice. Sunt preferate în procesele de optimizare a deciziilor dar au dezavantajul de a fi mai dificil de înțeles pentru decidenți, cadre didactice, publicul larg.

Ex : $y = ax + b$

y – variabila ce trebuie determinată de analist

x – variabilă a politicii educaționale modelabilă

Modelul determină cât de mult trebuie să se modifice variabila x a politicii pentru a produce o anumită valoare a variabilei rezultat y.

e/ **Modele statice** – se focalizează asupra unei stări a sistemului sau a procesului de învățământ la un moment dat (ex. implementarea Curriculum-ului Național ; Rezultatele elevilor la examenul de Bacalaureat ; autofinanțarea în universități, etc.)

f/ **Modele dinamice** – starea focalizată este proiectată într-o diversitate de viitori posibili prin modelarea ipotetică a diferitelor variabile din sistemul/procesul de învățământ ce pot influența starea respectivă. Unul dintre cele mai cunoscute modele dinamice este cel al *arborelui de decizie*.

Etapele clasice de analiză a politicilor educaționale

1. Analiza generală a problemei

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

2. Definirea obiectivelor studiului (lista de probleme)
3. Studii de pregătire a anchetei/analizei
4. Alegerea metodei și a tehnicilor. Elaborarea metodologiei
5. Eșantionarea și pregătirea cercetării
6. Cercetarea propriu-zisă sau culegerea datelor
7. Analiza datelor
8. Reîntoarcerea pe teren pentru confirmare/recertificare
9. Redactarea rapoartelor și recomandărilor
10. Prezentarea orală a rezultatelor

Etapele generale ale acțiunii politice

1. *Stabilirea agendei* – stabilirea listei de probleme care vor ajunge în atenția guvernării.
2. *Formularea politicilor* – procesul prin care politicile alternative de soluționare a problemelor aflate pe agendă sunt conceptualizate, analizate, acceptate sau respinse
3. *Luarea deciziilor* – există mai multe modele de analiză a deciziilor: modelul rațional și comprehensiv; modelul incremental; modelul examinării mixte; modelul coșului de gunoi, etc.
4. *Implementarea politicilor* – presupune definirea scopurilor, stabilirea instrumentelor, mobilizarea resurselor, asigurarea comunicării și a controlului; se disting două modele fundamentale – implementarea Top down (de sus în jos) și respectiv, Down top (de jos în sus)
5. *Monitorizarea* – producerea informațiilor despre modul în care se aplică politicile (dacă sunt în conformitate cu scopurile și standardele declarate, dacă resursele și serviciile mobilizate au fost distribuite corect, contabilizarea schimbărilor produse, explicarea efectelor reale)
6. *Evaluarea politicilor* – reprezintă procesul de examinare științifică, obiectivă, cu metode specializate.

Dimensiunile evaluării, după Ballart, 1998, sunt: Cine decide că trebuie să se facă evaluarea; ce anume se va evalua; cum se va face evaluarea; când; ce se așteaptă de la această evaluare.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Tipuri de evaluare

- a. administrativă, centrată pe indicatori ca performanța, impactul, eficiența politicilor și evaluarea procesului
- b. juridice, efectuate de organe juridice și centrate asupra problemelor juridice ce derivă din aplicarea politicilor (posibile neconcordanțe între acțiunile întreprinse și prevederile legislative, drepturile persoanei, recomandări ale unor organisme guvernamentale internaționale, ca de exemplu, Consiliul Europei)
- c. politice, reprezentând aprecieri făcute de orice grupare politică, profesională sau chiar de persoane individuale, asupra politicilor, făcute în mod mai puțin sistematic și fără metodologii elaborate; aceste evaluări pot sprijini politicile, sau dimpotrivă, pot ridica obiecții. Aceste aprecieri devin importante în situații de referendum, de alegeri ale forurilor de conducere, inclusiv la nivelul instituțional al universităților și școlilor.

Metode de analiză cu utilizare frecventă în analiza politicilor educaționale (exemple)

- Analiza documentelor
- Analiza de conținut
- Studiul de caz
- Analiza comparată
- Observația participativă
- Biografiile profesionale (individuale și colective)
- SWOT (*Strengths. Weaknesses. Opportunities. Threats*)
- Focus grup
- Ancheta (pedagogică, sociologică, politologică)
- Analiza statistică

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI ÎNOVĂRII

Metodele calitative – sunt utilizate în științele socio-umane pentru a explica și analiza fenomene sociale, educaționale, psihologice, etc. (vizibile sau ascunse). Aceste fenomene, prin esența lor nu sunt măsurabile (o credință, o reprezentare, un stil personal de relaționare cu altă persoană, o strategie de rezolvare a unei probleme, o decizie, etc.).

Sunt utilizate într-o strategie de cercetare ce utilizează tehnici de culegere și de analiză cu scopul de a explica un act uman. Presupun cunoștințe de psihologie, psihopedagogie, psihologie socială. Metodele calitative răspund la întrebările De ce? Cum? Ce?

Metodele calitative sunt complementare metodelor cantitative. Acestea din urmă prezintă avantajul că pot fi aplicate pe eșantioane largi de populație. Răspund la întrebarea Cât?

- Observația participativă
- Interviul individual
- Interviul de grup
- Discuții de grup
- Focus-grup
- Metoda biografică
- Studiul de caz
- Analiza rețelelor sociale
- Analiza documentelor
- Prelucrarea și interpretarea datelor
- Descrierea fenomenologică (existențialismul filosofic Von Brentano, Heidegger, Jasper, Husserl și antiobiectivismul din științele umane W.Dilthey, Minkowski, Bachelard, Sartre)
- Descrierea faptului trăit în imediatul existențial. Eliminarea cât mai riguroasă a construcțiilor reflexive, referirile la teoriile a priori, la explicații. Exemple.
- Interviul nondirectiv - C.Rogers. Se desfășoară prin urmărirea sau însoțirea gândirii interlocutorului. Susține intelectual interlocutorul pentru a înțelege cât mai bine ce dorește acesta să comunice. Intervine nu asupra fondului ci asupra organizării expunerii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- **Interviul nondirectiv activ. Cunoașterea contextului. Organizarea în detalii a reflexiei.**
Textul . În situația descrisă cum ați proceda. De ce?
- **Tehnicile de comentariu provocat - prezentarea unui caz. Administrare: Individual sau grup.** Subiecții exprimă premisele analizei lor, opinia personală, argumentează prin valori. Marketing, cercetarea publicitară.
- **Tehnicile de grup: brainstorming-ul**
- **Cercetare-acțiune - training group, work group, metoda de analiză instituțională (Lobrot)**
- **Metoda biografiilor – utilizează analiza de conținut. Pionieri: W.I.Thomas, F.Znaniecki (The Polish peasant in Europe and America, Boston, Badger, 1918). Interviuri biografice. Forme: biografie scrisă, document preexistent, biografie povestită)**
- **Metoda monografică – studiu complet și detaliat al unui grup social. F le Play; Hersenie**
- **Metoda acționistă- studiul organizațiilor, a grupurilor sociale constituite pentru a analiza și înțelege funcționarea, disfuncțiile și conflictele**
- **Metoda scenariilor. Etape: analizarea sistemului; analiza retrospectivă; studii asupra strategiilor actorilor; elaborarea scenariilor; reflexii strategice și plan de acțiune.**

Criteriile de validare ale metodelor calitative

1. **Acceptarea internă - rezultatele să fie recunoscute ca pertinente de către actorii sociali asupra cărora se exercită metoda**
2. **Completitudinea - să restituie globalitatea fenomenului cercetat**
3. **Saturația- Sinonimia cu reprezentativitatea din metodele cantitative. Cercetarea se oprește numai atunci când metodele utilizate nu mai relevă nici un rezultat semnificativ pe lotul studiat**
4. **Coerența internă - expresia logicii interne proprie fenomenului analizat. Fenomenul studiat devine astfel, comprehensibil.**

5. Confirmarea externă - acceptabilitatea rezultatelor în comunitatea specialiștilor.

Experții le declară plauzibile prin raportare la toată cunoașterea implicită a problemei studiate.

Tipurile de cercetare calitativă

1. Anchete jurnalistice

Activitățile jurnalistice nu au scopul de a difuza publicului abordări aprofundate ale fenomenelor. Caracteristicile definitorii: Scopul de informare, interesare, captare a publicului; Concentrare asupra a ceea ce poate deveni „știre”; „Caricatura” anchetei calitative sistematice; Se realizează prin interviuri nesistematice, documentare sporadică.

„Analistul politic” ce scrie editoriale în diverse ziare sau dă interviuri la televiziune este interesat de evenimente recente și fapte concrete, „la ordinea zilei”. Trebuie însă evidențiat rolul deosebit de important pe care mass media îl are în diseminarea informației, în formarea de atitudini, în promovarea soluțiilor alternative de politici educaționale sau chiar în stabilirea unei agende.

2. Eseurile documentate captează pe cei interesați în interpretări holistice și euristice.

3. Anchetele calitative sistematice

Analistul de politici, expertul reprezentativ pentru asemenea tip de anchetă este interesat de aspectele conceptuale și de modelele teoretice ce stau la baza unei metodologii de analiză. El demonstrează profesionalism metodologic în sistematizarea și analizarea datelor și este specializat în utilizarea unor tehnici de analiză calitativă.

4. Anchetele calitative confirmate semnifică anchetele calitative sistematice urmate de confirmarea pe teren a rezultatelor, prin eșantionare, tehnici cantitative și codificări în cifre. Ele sunt desfășurate de analiști de politici profesioniști.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

14. Agenții naționale și internaționale, structuri de cercetare și analiză - glosar

Prof. Univ. Dr. Nicolae Seghedin

Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.)

Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) este un organism consultativ, fără personalitate juridică, al Ministerului Educației și Cercetării (M.Ed.C.). Membrii C.N.A.T.D.C.U. sunt personalități de prestigiu academic și științific, cultural și moral, recunoscute pe plan național și internațional.

Membrii Consiliului de Atestare sunt numiți prin ordin al ministrului educației și cercetării pentru un mandat de patru ani, dintre personalitățile din domeniu, academicieni, profesori universitari titulari și cercetători științifici gradul I.

Comisiile de specialitate desfășoară activități privind atribuirea calității de I.O.S.U.D., confirmarea/recunoașterea/echivalarea, după caz, de titluri, diplome, certificate universitare și de cercetare, obținute în țară sau străinătate .

Comisiile de atribuire a titlurilor de doctor în științe a și a calității de I.O.S.U.D. desfășoară următoarele activități:

a) analiza conținutului tuturor dosarelor și lucrărilor anexate care le revin într-o ședință de lucru și propun rezoluții motivate pentru fiecare criteriu neîndeplinit, strict în raport cu sistemele de evaluare în vigoare, pe care le prezintă în ședințele de lucru ale Consiliului de Atestare;

b) evaluarea la nivelul fiecărei instituții de învățământ superior, pentru fiecare domeniu de doctorat, a gradului de îndeplinire a criteriilor pentru acordarea calității de I.O.S.U.D.;

c) evaluarea periodică a capacității IOSUD de a oferi un mediu integrat de învățare și cercetare avansată;

d) evaluarea periodică a activității didactice și de cercetare științifică a conducătorilor de doctorat;

Consiliul National de Finantare a Invatamantului Superior (CNFIS)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

CNFIS este un organism consultativ la nivel national, care-si desfasoara activitatea in conformitate cu Legea Invatamantului nr.84/1995, republicata nr.606/1999.

In calitatea sa de organism consultativ la nivel national al Ministerului Educatiei si Cercetarii, CNFIS dezvolta principii si metode de distribuire a fondurilor publice catre universitatile de stat romanesti, promovând cresterea continua a calitatii în sistemul de invatamant superior din România si sustinând principiul egalitatii sanselor de acces în invatamantul superior.

Rolul Consiliului este de a formula propuneri ministrului educatiei si cercetarii privind:

- necesitatile de finantare a invatamantului superior, cu luarea în considerare a obiectivelor strategiei nationale de dezvoltare a învățământului superior si a planurilor strategice ale universitatilor;
- distributia anuala a fondurilor bugetare pe institutii de invatamant superior;
- modul de repartizare si utilizare pentru invatamantul superior a finantarii din surse externe (imprumuturi guvernamentale, programe de asistenta etc.);
- criteriile si mecanismele generale de acordare a burselor si altor forme de sprijin material pentru studenti, provenite de la bugetul de stat.

CNFIS formuleaza propuneri de initiative legislative menite sa creeze cadrul juridic de actiune a unor noi mecanisme de finantare a învățământului superior din Romania.

CNFIS participa la actiuni pentru verificarea modului de utilizare a creditelor bugetare si a fondurilor din surse externe.

CNFIS este responsabil fata de ministrul educatiei si cercetarii in privinta modului de realizare a misiunii, rolului si atributiilor sale.

In relatiile cu Ministerul Educatiei si Cercetarii, cu Ministerul de Finante precum si cu alte organizatii nationale sau internationale, CNFIS este reprezentat de Presedinte sau imputernicitii acestuia, de regula membri ai Biroului executiv.

Consiliul National al Cercetarii Stiintifice din Invatamantul Superior (CNCSIS)

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

CNCSIS este organ consultativ al Ministrului Educatiei, Cercetarii si Inovarii, exprimand totodata punctul de vedere al comunitatii universitare in ceea ce priveste politica cercetarii stiintifice.

CNCSIS asigura interfata intre comunitatea stiintifica universitara si Ministerul Educatiei, Cercetarii si Inovarii care reprezinta Guvernul, in procesul de alocare a fondurilor pentru cercetare in universitati si evaluare a performantei in domeniul cercetarii stiintifice.

CNCSIS are misiunea de a creste relevanta cercetarii stiintifice din universitatiile romanesti, a vizibilitatii stiintei romanesti in context national si international, raspunzand necesitatii de dezvoltare intelectuala, profesionala si sociala a individului si de progres al societatii romanesti.

Comisia Națională a României pentru UNESCO

Comisia Națională a României pentru UNESCO, denumita în continuare Comisia, functioneaza ca institutie publica, cu personalitate juridica, în coordonarea Ministerului Educatiei, Cercetarii si Tineretului.

Activitatea Comisiei se desfasoara în baza art. VII din Constitutia UNESCO, în conformitate cu Carta Comisiilor nationale pentru UNESCO. În activitatea sa internationala, Comisia exprima puncte de vedere legate de domeniile sale de expertiza si poate încheia acorduri de colaborare cu alte comisii în baza atributiilor sale.

Comisia este organism multidisciplinar de analiza, sinteza si coordonare a programelor, proiectelor si activitatilor din România ce decurg din Constitutia, rezolutiile, din programele multianuale si din Programele si Bugetele bianuale elaborate de Organizatia Natiunilor Unite pentru Educatie, Stiinta si Cultura - United Nations Education Science and Culture Organization , cu sediul în Paris, denumita în continuare UNESCO.

Domeniile de expertiza ale Comisiei vizeaza educatia, stiintele exacte si cele socio-umane, cultura si artele, tehnologia informatiei si comunicarea, tineretul, drepturile si libertatile fundamentale ale omului, eliminarea discriminarilor de orice fel, încurajarea dialogului civilizatiilor.

Comisia are un rol consultativ pe lângă Guvernul României pentru initiativele nationale aflate în acord cu obiectivele UNESCO.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

În vederea atingerii obiectivelor prevazute în Carta Comisiilor Nationale pentru UNESCO, Comisia are urmatoarele atributii:

- A. Contribuie la dialogul si implicarea autoritatilor si institutiilor publice în programele, actiunile si manifestarile UNESCO.
- B. Sprijina cunoasterea pe plan intern si, dupa caz, punerea în practica a Recomandarilor, Rezolutiilor, Conventiilor si Programelor UNESCO.
- C. Încurajeaza participarea organizatiilor neguvernamentale, a diverselor personalitati, la elaborarea si înfaptuirea programelor UNESCO.
- D. Promoveaza pe plan international cooperarea bilaterala, subregionala, regionala si inter-regionala, în domeniile educatiei, stiintei, culturii si comunicarii.

Unitatea Executiva pentru Finantarea Invatamantului Superior si a Cercetarii Stiintifice Universitare (UEFISCSU)

UEFISCSU este institutie publica, cu personalitate juridica, in subordine Ministerului Educatiei si Cercetarii. UEFISCSU este subordonata administrativ Ministerului Educatiei si Cercetarii, iar functional, Consiliului National pentru Finantarea Invatamantului Superior si Consiliului National al Cercetarii Stiintifice din Invatamantul Superior.

Misiunea organizatiei este de a gestiona resursele financiare necesare pentru a sustine dezvoltarea invatamantului superior si a cercetarii stiintifice. Pentru aceasta organizatia urmareste atragerea de noi surse financiare si orientarea activitatilor sale spre un management de calitate al finantarii invatamantului superior si al cercetarii stiintifice.

UEFISCSU are urmatoarele atributii principale:

- asista CNFIS si CNCSIS in aplicarea politicilor elaborate de Ministerul Educatiei si Cercetarii pe baza propunerilor celor doua consilii;
- organizeaza competiile pentru granturi, realizeaza intregul proces operativ pentru selectarea si auditarea proiectelor si programelor propuse spre finantare de cele doua consilii, sprijina managementul financiar al acestora, pe baza legislatiei in vigoare si monitorizeaza realizarea proiectelor si indeplinirea obiectivelor;
- asigura buna desfasurare a activitati curente a CNFIS si a CNCSIS in relatiile cu institutiile de invatamant superior, cu alte organizatii si institutii publice private;

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- administreaza si gestioneaza resursele destinate activitatilor CNFIS si CNCISIS in conformitate cu deciziile celor doua consilii, in conditiile legii.

Organizatia este structurata in servicii, compartimente si birouri, astfel cele doua secretariate ale **CNFIS** si respectiv **CNCISIS** au constituit cele 2 servicii de baza ale organizatiei, restul departamentelor si serviciilor fiind constituite odata cu organizatia, strict necesare pentru existenta si desfasurarea unei organizatii.

Centrul Național pentru Burse de Studii în Străinătate

Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, prin Centrul Național pentru Burse de Studii în Străinătate, gestionează diverse programe de finanțare pentru stagii de studii sau cercetare în străinătate.

Grupul țintă:

Tinerii care intenționează să urmeze un program de studii universitare de licență, de masterat sau de doctorat, de studii postuniversitare sau de cercetare / specializare în străinătate și care îndeplinesc condițiile de eligibilitate pentru tipul de bursă la care doresc să candideze.

Centrul Național pentru Burse de Studii în Străinătate gestionează următoarele tipuri de burse de studii sau cercetare în străinătate:

- Bursele instituite prin H.G. nr. 697/1996, modificată prin H.G. nr. 533/1998
- Bursele oferite de alte țări, în baza unor acorduri de colaborare bilaterală sau în mod unilateral
- Bursele de cercetare și formare postuniversitară și postdoctorală "Vasile Pârvan" la Accademia di Romania din Roma și "Nicolae Iorga" la Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica din Veneția, instituite prin H.G. nr. 101/2002
- Bursa de studii postuniversitare în străinătate "Theodor Aman" pentru domeniul artelor plastice, instituită prin H.G. nr. 861/2003

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

-Bursele „Titu Maiorescu” pentru efectuarea de stagii de studii de masterat / doctorat sau de cercetare în străinătate, în vederea formării de specialiști în domeniile de interes ale Uniunii Europene, instituite prin H.G. nr. 1212/2008

-Bursa speciala "Guvernul României", instituita prin Legea nr. 15/14.05.2004

Agenția Națională pentru Calificările din Învățământul Superior și Parteneriat cu Mediul Economic și Social

Agenția Națională pentru Parteneriatul Universităților cu Mediul Economico-Social (APART) a fost creată, în decembrie 2001 conform HG nr. 1338/27.12.2001, ca o instituție cu personalitate juridică, organ de specialitate în subordinea Ministerului Educației și Cercetării. Agenția APART a înființat sucursale la Cluj Napoca, Galați, Timișoara și Iași. Începând cu data de 21 decembrie 2005 s-a transformat în Agenția Națională pentru Calificările din Învățământul Superior și Parteneriat cu Mediul Economic și Social – ACPART, preluând patrimoniul, toate drepturile și obligațiile, infrastructura logistică, personalul, baza de date și arhiva Agenției APART.

ACPART își desfășoară activitatea prin trei servicii : **Serviciul Calificări în Învățământul Superior, Serviciul Parteneriatul Universităților cu Mediul Economico-Social și Serviciul Financiar – Administrativ.**

În vederea realizării misiunilor sale, ACPART colaborează cu Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, cu organisme naționale cu responsabilități privind asigurarea calității în învățământul superior, precum și cu alți parteneri sociali.

La nivel european și internațional, ACPART colaborează cu instituții similare, precum și cu alte organisme abilitate în domeniul calificărilor și al asigurării calității, în vederea funcționării spațiului european al învățământului superior.

MISIUNI

- elaborarea, implementarea și actualizarea cadrului național al calificărilor din învățământul superior privind dezvoltarea, recunoașterea și atestarea calificărilor pe baza cunoștințelor, abilităților și competențelor dobândite de beneficiarii sistemului de învățământ superior;

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- analiza compatibilității curriculei specializărilor din cadrul domeniilor fundamentale ale învățământului superior cu standardele cadrului național al calificărilor;
- implicarea instituțiilor de învățământ superior din România în dezvoltarea unei societăți europene bazată pe cunoaștere și productivitate, cu o economie competitivă și dinamică;
- promovarea deschiderii instituțiilor de învățământ superior spre mediul economico - social prin acțiuni de cooperare între instituții de învățământ superior, agenți economici, alte organizații, pentru dezvoltarea de parteneriate specifice, cercetarea pieței forței de muncă, dezvoltarea dimensiunii antreprenoriale a universităților din România și pentru transferul de cunoștințe;

ATRIBUTII

- elaborează, gestionează și actualizează periodic cadrul național al calificărilor din învățământul superior;
- stabilește, menține și actualizează periodic metodologia de elaborare și atestare a calificărilor din învățământul superior;
- formulează și revizuieste periodic, pe baza bunelor practici, standardele naționale de referință și elementele descriptive ale calificărilor din învățământul superior;
- emite recomandări către instituțiile de învățământ superior referitoare la compatibilizarea curriculei specializărilor din cadrul domeniilor fundamentale ale învățământului superior cu standardele cadrului național al calificărilor;
- propune Ministerului Educației și Cercetării acte normative privind cadrul național al calificărilor din învățământul superior din România, precum și pentru recunoașterea competențelor și experienței profesionale dobândite pe parcursul vieții;
- identifică, susține și promovează acțiuni de cooperare prin dezvoltarea de parteneriate specifice între universități, agenți economici, instituții și organizații din România și străinătate, prin elaborarea și implementarea de programe și proiecte specifice;
- facilitează absorbția absolvenților învățământului superior de către piața forței de muncă, prin programe și proiecte specifice;

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- promovează programe de formare continuă, specializare, conversie și reconversie profesională, pe termen lung și mediu, pentru personalul angajat al instituțiilor de învățământ superior, al agenților economici și al altor organizații;
- asigură consultanță și asistență tehnică în domeniul său de activitate

Autoritatea Nationala pentru Cercetare Stiintifica (ANCS)

Autoritatea Nationala pentru Cercetare Stiintifica este organul de specialitate al administratiei publice centrale, aflat in subordinea Ministerului Educatiei si Cercetarii, prin care acesta isi realizeaza atributiile in domeniul cercetarii. Autoritatea este institutie publica, finantata de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educatiei si Cercetarii.

Autoritatea are misiunea de a asigura elaborarea, aplicarea, monitorizarea si evaluarea politicilor in domeniul cercetarii-dezvoltarii si inovarii, in acord cu strategia si cu Programul de guvernare, in scopul de a fi asigurate, pe aceste baze, largirea patrimoniului national si international tehnologic si de inovare, dezvoltarea economica durabila, accesul pe piata interna, europeana si pe pietele globale, realizarea societatii informationale bazate pe cunoastere, satisfacerea nevoilor cetateanului si cresterea calitatii vietii acestuia.

Autoritatea, in domeniul sau de competenta, are rolul si responsabilitatea:

- a) de a asigura planificarea strategica si tactica;
- b) de a defini obiective strategice si tactice;
- c) de a defini, aplica, monitoriza si evalua politicile necesare realizarii obiectivelor;
- d) de a defini cadrul normativ-metodologic, functional, operational si financiar necesar aplicarii politicilor, de a urmari armonizarea legislatiei nationale cu cea a Uniunii Europene si de a prelua acquisul comunitar;
- e) de a asigura comunicarea cu celelalte autoritati publice pentru a realiza coerenta politicilor guvernamentale;
- f) de a asigura comunicarea cu structurile societatii civile si cu cetatenii;
- g) de a defini, finanta, aplica, monitoriza si evalua programe, in scopul atingerii obiectivelor;
- h) de a stimula dezvoltarea regionala si locala, precum si pe cea a sectorului privat;
- i) de a stimula dezvoltarea parteneriatului international.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Agencia Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS)

Agencia Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) este o instituție publică independentă, de interes național, cu personalitate juridică și cu buget propriu de venituri și cheltuieli.

Misiunea ARACIS este de a efectua evaluarea externă a calității educației oferite de instituțiile de învățământ superior și de alte organizații furnizoare de programe de studiu inițial și de formare continuă, specifice învățământului superior, care operează în România cu scopul de:

- a) a atesta capacitatea organizațiilor furnizoare de educație de a satisface așteptările beneficiarilor și standardele de calitate;
- b) a contribui la dezvoltarea unei culturi instituționale a calității învățământului superior;
- c) a asigura protecția beneficiarilor direcți și indirecti de programe de studiu de nivelul învățământului superior prin producerea și diseminarea de informații sistematice, coerente și credibile, public accesibile, despre calitatea educației;
- d) a propune Ministerului Educației și Cercetării strategii și politici de permanentă ameliorare a calității învățământului superior, în strânsă corelare cu învățământul preuniversitar.

Agencia Statelor Unite ale Americii pentru Dezvoltare Internațională (USAID)

Agencia Statelor Unite ale Americii pentru Dezvoltare Internațională (USAID) este o agenție guvernamentală independentă care oferă asistență economică, umanitară și de dezvoltare în întreaga lume în sprijinul obiectivelor politice ale Statelor Unite ale Americii.

Inițiat în 1961, USAID și-a început activitatea în România în 1990, derulând programe de asistență care să ajute tranziția românească spre o democrație orientată spre piață și concentrându-se asistența pe domenii precum dezvoltarea economică, consolidarea democrației și restructurarea sectorului social.

Programe de Finanțare:

- GRASP - Reforma Guvernamentală și Parteneriat Durabil;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- RASP - Parteneriatul Roman-American pentru Durabilitate;
- Programul ChildNet;
- Balkan Trust for Democracy

World Bank - Banca Mondială

Banca Mondială este una dintre principalele surse de asistență în domeniul dezvoltării. Principalul său obiectiv este ajutorarea populației celei mai sărace și a țărilor celor mai sărace. Banca folosește resursele financiare, personalul său foarte bine pregătit și vasta sa bază de cunoștințe pentru a ajuta țările în curs de dezvoltare, îndrumându-le pe o cale de creștere economică stabilă, durabilă și echitabilă.

Banca Mondială este cel mai mare organism extern din lume de finanțare a învățământului

De când a început să finanțeze învățământul, în 1963, Banca Mondială a furnizat în jur de 31 miliarde dolari SUA sub formă de împrumuturi și credite, iar în prezent finanțează 158 de proiecte de învățământ în 83 de țări. Banca lucrează îndeaproape cu guvernele naționale, cu agențiile ONU, cu donatori, organizații non-guvernamentale și cu alți parteneri pentru a ajuta țările în curs de dezvoltare în eforturile lor de a atinge obiectivele Învățământului pentru Toți. Aceste obiective constau în garantarea pentru toți copiii – mai ales pentru fetele și copiii dezavantajați – a înmatriculării și a posibilității de a absolvi învățământul elementar până în 2015. Un exemplu concludent al împrumuturilor acordate de Bancă pentru învățământ este Programul de Învățământ Elementar în Districtele Indiei, care are în vedere în mod special fetele, în districtele unde rata analfabetismului în rândul populației feminine este sub media națională. Finanțarea Băncii pentru acest program se ridică acum la 1,3 miliarde dolari și a servit unui număr de peste 60 milioane de elevi în 271 de districte cu nivel scăzut de alfabetizare în 18 dintre cele 29 de state din India. În Brazilia, El Salvador și Trinidad și Tobago, proiectele Băncii susțin rolul comunităților locale în îmbunătățirea calității învățământului prin aceea că le dau posibilitatea de a evalua performanțele școlilor locale ca și pe acelea ale profesorilor.

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD)

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică este un forum unic unde guvernele a 30 de democrații conlucrează pentru a răspunde provocărilor economice, sociale, a celor ce țin de [globalizare](#) și de exploatare a oportunităților globalizării.

Organizația oferă un cadru în care guvernele pot să își compare experiențele politice, să caute răspunsuri la problemele comune, să identifice practicile bune și să-și coordoneze politicile interne și internaționale. Aceasta este un forum, unde presiunea egală poate acționa ca un stimulent puternic pentru îmbunătățirea politicii și pentru implementarea instrumentelor independente care, ocazional, pot conduce la semnarea unor tratate.

OCDE ajută guvernele în direcția creșterii prosperității și a luptei împotriva sărăciei prin creștere economică, stabilitate economică, comerț și investiții, [tehnologie](#), inovație, anteprenoriat și cooperare în scopul dezvoltării. Trebuie să existe asigurarea că creșterea economică, [dezvoltarea](#) socială și protecția mediului sunt obținute împreună. Alte scopuri includ crearea de locuri de muncă pentru toți, echitate socială, guvernare curată și efektivă.

OCDE face eforturi pentru a înțelege și a ajuta guvernele să răspundă la noi dezvoltări și preocupări. Acestea cuprind comerțul și ajustarea structurală, securitatea online și provocările legate de reducerea sărăciei în lumea dezvoltată. De mai mult de 40 de ani, OCDE este una dintre cele mai mari și mai de încredere surse de statistică comparată, statistică economică și date sociale. Bazele de date OCDE cuprind o arie largă și diversă, cum ar fi conturile naționale, indicatorii economici, forța de muncă, comerțul, ocupația, migrația, educația, energia, sănătatea, industria, taxele și impozitele, și mediul. Cea mai mare parte a studiilor și analizelor sunt publicate.

Programul OECD - PISA

România participă, începând cu anul 2001, la acest program inițiat de OECD. PISA este o evaluare standardizată internațional, proiectată împreună de către țările participante. Începând din 2000, s-a administrat în încă 11 țări. România participă în Proiectul internațional PISA începând cu luna septembrie 2000.

Prima etapă, cea a pretestării, a fost parcursă în februarie 2001 și a cuprins aproximativ 1000 de elevi din întreaga țară. Cea de-a doua etapă - testarea principală (februarie 2002) în care au fost testați aproximativ 5000 de elevi.

PISA acoperă trei domenii principale: citire/lectură; matematică; științe. În urma procesării și

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

interpretării rezultatelor din testarea principală, se realizează un profil de bază al cunoștințelor și deprinderilor elevilor testați. Aceste informații (indicatori contextuali referitori la relația dintre rezultatele elevilor și caracteristicile școlii lor, precum și indicatori ai tendinței, ilustrând modul în care se schimbă rezultatele/performancele elevilor de-a lungul timpului) vor fi puse la dispoziția factorilor de decizie și a opiniei publice.

CORDEE - UNESCO's Initiative to Reinforce Cooperation for the Development of Education in Europe

UNESCO's response to the profound changes in Central and Eastern Europe should be pragmatic and flexible, and should focus on activities helping educators and decision-makers to renew the education systems in this part of Europe and to adapt them to the requirements of the 21st century. This was the unanimous opinion of the Regional Consultation meeting on European cooperation in the field of education held in Paris from 12 to 15 February 1991.

The label "CORDEE", standing for "Cooperation for Reinforcing the Development of Education in Europe", was selected to stimulate the preparation of such activities.

Basic Research and Implementation in Developing Education Systems (BRIDGES)

The central purpose of the Basic Research and Implementation in Developing Education Systems (BRIDGES) Project is to increase the availability to policymakers, planners and managers in Third World countries--of relevant and timely information about policy options that can improve the efficiency and effectiveness of basic education. The Project assumes that many useful options have been developed and tried out in some developing countries, but that policymakers in other countries lack an effective means to learn of these options, and to evaluate their cost, feasibility and

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

impact on their systems. BRIDGES is designed to help solve this problem.

The BRIDGES Project is funded through a Cooperative Agreement between the Bureau for Science and Technology Office of Education (S&T Ed) of the United States Agency for International Development (USAID) and the Harvard Institute for International Development (HIID). Professional staff for the Project are drawn from HIID and the Harvard Graduate School of Education, and from subcontractual arrangements with the Institute for International Research, Michigan State University, the Research Triangle Institute and Texas Southern University.

Harvard Institute for International Development (HIID)

From 1974 to 2000, HIID was Harvard University's multidisciplinary center for coordinating development assistance, training, and research on Africa, Asia, Central and Eastern Europe, and Latin America. The Institute brought together the diverse resources and talents of Harvard University to assist developing and transitional nations in crafting policies to accelerate their economic growth and improve the welfare of their people.

In July 1999, the Provost of Harvard University appointed a Faculty Task Force to make recommendations regarding the future role of HIID and its relationship to the University. The Task Force review was prompted by increased development-related activity at the University and the significant growth of HIID in recent years. The Task Force conducted a thorough review of the status of HIID and considered a number of proposals regarding its future role and relationship to the University. These proposals included maintaining HIID as an allied institution, establishing HIID as an autonomous institution linked informally with Harvard, distributing HIID's functions to faculties within the University while dissolving it as a separate entity, and closing HIID and discontinuing its functions.

In January 2000, after months of deliberation, the Task Force unanimously recommended that HIID should be dissolved and that its functions should be integrated into schools within the University. The intent of the Task Force's decision was to institutionalize the development work that has historically been carried out by HIID, linking it more closely with the teaching and research of Harvard University. The decision acknowledged the

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

valuable international development activities pursued by HIID and reinforced Harvard University's commitment to development work.

German International Development Agency

As an international cooperation enterprise for sustainable development with worldwide operations, the federally owned Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH supports the German Government in achieving its development-policy objectives. It provides viable, forwardlooking solutions for political, economic, ecological and social development in a globalised world. Working under difficult conditions, GTZ promotes complex reforms and change processes. Its corporate objective is to improve people's living conditions on a sustainable basis.

GTZ is a federal enterprise based in Eschborn near Frankfurt am Main. It was founded in 1975 as a company under private law. The German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ) is its major client. The company also operates on behalf of other German ministries, the governments of other countries and international clients, such as the European Commission, the United Nations and the World Bank, as well as on behalf of private enterprises. GTZ works on a public-benefit basis. All surpluses generated are channelled back into its own international cooperation projects for sustainable development.

Worldwide operations

GTZ has operations in more than 130 countries in Africa, Asia, Latin America, the Mediterranean and Middle Eastern regions, as well as in Europe, Caucasus and Central Asia. It maintains its own offices in 87 countries. The company employs nearly 13,000 staff, almost 10,000 of whom are national personnel. About 1,700 people are employed at Head Office in Eschborn near Frankfurt am Main and at various locations within Germany.

Higher Education Policy Institute,UK

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

The Higher Education Policy Institute (HEPI) was established in November 2002, with the aim to ensure as far as possible that higher education policy development in the UK is informed by research and by knowledge of the experience of others. Its role is:

- to identify important policy issues in higher education – both immediate and long-term;
- to identify research and experience relevant to these issues, both in this country and overseas;
- to identify further research needed to illuminate those issues, and to facilitate that research or to undertake research and policy analysis ourselves; and most importantly
- by publishing reports, by arranging seminars and conferences and by other means, to alert policy makers, as well as those who influence policy and the wider public, to the issues, to current experience and to relevant research

Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS)

The Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS) is an interdisciplinary research-institute located at the School of Management and Governance of the Universiteit Twente, the Netherlands. Since 1984, CHEPS has undertaken and published a considerable amount of research on higher education especially at system and institutional levels. CHEPS seeks to increase our understanding of institutional, national and international issues that bear upon Higher Education.

CHEPS offers educational programmes in various places and at different levels in order to develop a new cadre of higher education experts to meet the challenges of contemporary society that is increasingly dependent on knowledge production and transfer.

Adrese Internet

American Association of State Colleges and Universities AASCU

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

uefiscdi

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

<http://www.aascu.org/index.htm>

<http://www.edu.ro>

<http://europa.eu.int>

<http://www1.worldbank.org/education/globaleducationreform/>

<http://www.oecd.org>

<http://portal.unesco.org/education/>

http://www.see-educoop.net/portal/id_workshop_bukaresta.htm

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Surse Video

The Secretary of Education Arne Duncan (USA)

The Secretary communicated the (US) Administration priorities as they relate to public higher education and encourage presidents and chancellors to engage in a dialogue regarding policy issues of mutual interest.

Obiectivul 2020 în Statele Unite ale Americii – ca SUA să aibă cel mai mare procent de absolvenți de universitate din lume și limitarea abandonului în educație (peste 27% abandon în *high schools* în 2008).

<http://link.brightcove.com/services/player/bcpid50873830001?bctid=52740738001>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ/RECOMANDATĂ

1. *** (2004). *Implementation of "Education & Training 2010" Work Programme. Working Group E "Making the Best Use of Resources". A European Toolbox of Policy Measures*". Brussels: European Commission
2. Abbott, A. (2009). Europe's parliamentary priorities. *Nature* **459** (4), pp. 622-623.
3. Bennis W.G. Nanus B. (1985). *Leaders*. NY: Harper&Row.
4. Bolden, R., Petrov G., and Gosling, J. (2009). Distributed leadership in higher education: Rethoric and reality. *Educational Management Administration & Leadership* **37** (2), pp. 257-277.
5. Coleman, M, Earley, P. (2005). *Leadeship and management in education. Cultures, chsnge and context*. NY: Oxford University Press.
6. Covey S. R. (1990). *The Seven Habits of Highly Effective People. Powerful Lessons in Personal Change*. NY: Simon & Schuster Inc.
7. Crișan, A. (Coord.). (2006). *Patru exerciții de politică educațională în România*. Bucuresti : Humanitas Educational și Educatia 2000+.
8. Drucker. P. (1954). *The Practice of management*. NY: Harper&Row Publishers.
9. Gronn, P. (1999). *The Making of Educational Leaders*. London: Cassell,.
10. Iosifescu, Șerban (2005). **Proiect: Patru exerciții de politică educațională în România. Tema 1. Managementul în contextul descentralizării sistemului de învățământ** - versiune de lucru - . București: Centrul Educația 2000+ și UNICEF.
11. Petrovici, Constantin (2007). *Politici educaționale de evaluare și atestare profesională a cadrelor didactice*. Iași: PIM.
12. OECD (2000). *Analiza politicii naționale în domeniul educației: România*. Organisation for Economic Co-operation and Development.
13. Hurley, D. et. al. (2009). *Top 10 State policy issues for higher education in 2009*. AASCU State Relations and Policy Analysis Research Team.
14. Iucu, R. (2000). *Managementul și gestiunea clasei de elevi*. Editura Polirom, Iași.
15. Rowan, R. (1979). *Those Business Hunches Are More Than Blind Faith*. NY: Fortune.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

-
16. Tudorică, R. (2007). *Managementul educației în context european*. București: Editura Meronia.
17. Vlăsceanu, L. (1979). *Decizie și inovație în învățământ*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
18. Zlate, M. (2004). *Leadership și management*. Iași: Editura Polirom.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

ELEMENTE DE PLANIFICARE

- **durata de desfășurare**
  - 10 ore desfășurare față-în-față
  - 16 ore e-learning
  - 4 ore prezentări / evaluare finală

- **definirea grupului țintă** căruia i se adresează modulul:
prorectori, directori financiari/contabili șefi, directori administrativi, decani, prodecani

- **modalitati de evaluare**
studii de caz

- **scurta descriere**

Modulul Politici Universitare urmărește sensibilizarea la aspectele fundamentale ale politicilor din învățământul superior – de la aspectele conceptuale, istorice și practice, la aplicațiile politicilor sectoriale, și metodologii de analiză de politici. Demersul interactiv va fi axat spre schimbul de experiențe, dezbateri și prezentări de studii de caz aplicative.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

uefiscdi

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Educational Policies in Higher Education

(Coord.) Prof. Carmen Cretu, Ph.D., UAIC Iasi

Prof. Duse, Ph.D., ULB Sibiu

Assoc. prof. Ovidiu Gavrilovici, Ph.D., UAIC Iasi

Prof. Vasile Isan, Ph.D., UAIC Iasi

Prof. Nicolae Seghedin, Ph.D., UTGA Iasi

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI ÎNOVĂRII

<p>GENERAL OBJECTIVES</p>	<ul style="list-style-type: none"> • To update problematicii politicilor educaționale în spațiul universitar. • To systematise approaches to higher education policies (global/sectorial; at institutional, national, community, international levels) • To develop competences in the methodology to analyse educational policies • To identify certain referential dimensions for the comparative analysis of higher education policies at institutional, national and international levels
<p>GENERAL TOPICS</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Educational policies in higher education – conceptual clarifications. 2. Political ideologies and their impact on university life. 3. Theoretical models of the role of the State in educational public policies 4. University associations and leagues. Case studies. 5. The impact of globalisation on university governance and leadership. 6. Autonomy, liberty, responsibility, excellence. 7. Sectorial Policies I. New curricula paradigms in universities. 8. Sectorial Policies II. Leadership and management. 9. Sectorial Policies III. Financing policies and strategies. 10. Sectorial Policies IV. Student life and career services. 11. Reform and stability in universities. 12. Evaluation criteria and standards. 13. Methodology for educational policies analysis. 14. National and international agencies, research and analysis structures
<p>METHODS OF DELIVERY</p>	<p>Euristic exposition with PowerPoint support, problematizing, case study Academic controversy, project, document analysis, comparative analysis, needs and impact analysis, peer-learning</p>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

SUMMARY

	p.
1. Educational policies in higher education – conceptual clarifications.	4
2. Political ideologies and their impact on university life.	19
3. Theoretical models of the role of the State in educational public policies	28
4. University associations and leagues. Case studies.	30
5. The impact of globalisation on university governance and leadership.	30
6. Autonomy, liberty, responsibility, excellence.	32
7. Sectorial Policies I. New curricula paradigms in universities.	33
A. Current developments and perspectives	
B. Classical models of European curriculum	37
8. Policies sectoriale II. Leadership și management	40
9. Sectorial Policies III. Financing policies and strategies.	48
10. Sectorial Policies IV. Student life and career services	48
11. Reform and stability in universities.	50
12. Evaluation criteria and standards.	56
13. Methodology for educational policies analysis.	57
14. Research and analysis structures – glossary	69
Bibliography	86

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

1. Educational Policies in Higher Education – Conceptual Clarifications.

Prof. Carmen Cretu, PhD

Terminology

Politics can be understood in several acceptations. Two of the most popular are **involvement in State or city (polis) leadership**, and **the art to govern people who live in a society**.

Policy, in a narrower sectorial and technical understanding, can be interpreted as an **ensemble of intentions and decisions that function within an institutional framework delimited by specific professional competences (education, health, international relations policies, etc.)**. This is the most recent tendency manifested in the pedagogical literature on educational policies that confers the term "policy" its meaning of *what organisations/institutions do and what causes those activities (Reimers, 1997)*

Writing on the concept of "policy", Constantin Petrovici notices that it "designates both the goals that power holders set for themselves and the actual organised way in which actions are taken so as to reach these goals. English has two different words that allow the clear differentiation of the two aspects: *politics* for the former and *policy* for the latter. Transition from one term to another is not easy and many times it depends on the context. These are the aspects that characterise Girod's definition of educational policies: "coherent set of decisions and means through which a power (and especially a governmental power) ensures throughout a given period the compatibility between fundamental educational options and the constraints characteristic to the social field in which the latter are applied" [Girod R., 1981, in Landsheere Viviane de, Landsheere Gilbert de, 1992, p. 23].

Politics, in everyday speech, has multiple connotations. **Politics** is a container concept, which includes almost all realities determined directly or via intermediaries, by governments or other leading bodies instituted at national and international level.

POLITOLOGY

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Politology (gr. polis "state", "city" and logos "knowledge") designates political science. The term was first mentioned in Germany, where it was proposed by Eugen Fisher Baling and taken over by Gert von Eyneren in a publication from 1954, as well as in France, by A. Therive. It was initially developed as a branch of political philosophy, to become specialised later in various areas of investigation of politics.

Traditional branches of political science (differentiated apud Ph. Braud, 2001) are

- *Political Theory*
- *Political Sociology*
- *Public Administration or Public Policies*
- *International Relations*

The Study Object of the "Educational Policies" Discipline

"To study education policies presupposes to approach the way in which distribution of power and decision making impact the outcomes of education" *International Encyclopedia of Education*, Husen, T.(coord.), 1985, 1995 (vol.3 p.397). Political action in education is a process in which questions are raised, problems are presented, explanations are offered and solutions are suggested (Reich, 1993).

Educational policy can be imagined as *action of political groups or personalities*. A set of principles, procedures and processes established in the status, administrative code and institutional regulations that determine the population's state and educability orientation.

Education represents a strategic goal of all nations, and educational policy mirrors the orientation of the evolution of society as a whole.

In a narrow meaning, with reference to central-governmental approaches, educational policy is carried out through decisions that are objectified in official documents (laws, governmental decisions, ministry regulations, etc.).

In a broad meaning, with reference to decision transfer and multiplication via decentralisation down to institutional level, the educational policy can be assimilated to

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

educational plans or programmes (policies), conceived and applied globally or sectorially, at the levels of university, school, class policies as well (v. Dye, 1975, Jones, 1977).

Levels of generality

1. international, national, local, institutional;
2. global (e.g. educational policy in Romania, or in X university/school, analysed along all dimensions) ;
3. sectorial (only one or several dimensions are analysed: Policies in the following fields: curriculum, teacher training, special needs education, educational partnership policies, etc.).

General political characteristic features of educational action

(apud L.Legrand, 1992)

1. Education, like politics, is a public field whose organisation and regulation is projected through laws and materialised through management institutions and rules.
2. The political action is, essentially, anticipatory, a projection in the future with the purpose to determine, improve, adjust, and create realities in agreement with a certain will or with the values that have been updated or that are operating at a given moment. Education is, intrinsically, a teleological project or act.
3. Politics is by necessity connected to power, be it expressed as an exercise of power, contestation of power or fight for legitimately recognised power. Education too is connected to power, as it is expressed through laws, decrees, regulations, programmes and instructions. Their enforcement is stimulated and controlled by a pre-established hierarchy and flouting them triggers sanctions.

The establishment of the *Educational Policies* discipline

Philosophical and socio-historical analysis

Sociological analysis

Political ideologies as source for the analysis of educational policies

Pedagogical analysis

Current interdisciplinary approaches

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Contributions to the constitution of the Educational Policies discipline

Most contributions of pertinent theoretical analysis and relevant methodology for the constitution of the field of Educational Policies have come from philosophy, history, sociology and politology. If nowadays Education Policies is a field of study that is intrinsically interdisciplinary, its origins are connected to the multidisciplinary capitalization on relatively distinct research from other disciplines. In what follows, we shall provide an overview of contributions in the above mentioned study fields.

1. Philosophical and socio-historical analyses have offered a primary perception on the complexity of mechanisms that determine the elaboration and application of educational policies. The spirit of educational policies from antiquity up to the modern age has been marked by personalities of political philosophy. We shall only mention a few major historical landmarks here for the establishment and evolution of this field of research.

Plato (427-347 B. C.) gave an explicit description in “Phaedo”, “Protagoras”, “Meno”, especially in “The Republic” (the classical texts of the philosophy of education) of the connection between political strategy and education. The essential reflective dimensions of Plato’s philosophy on education are the outcomes of education, the nature of knowledge, the teacher’s role and art, and the relation between school and city. From among all his works (43 books and 13 letters) *Politeia* and *The Laws* deal more with education. Platon sketches in “Politeia” not so much an ideal State as an ideal human profile, achievable only in an ideal State, through repeated selections, conceived on the basis of skills and through education. Thus, the purpose of education becomes *to restore to the body and the soul the perfection that they are capable of by birth*. The polis must be led only by superior, educated (*aristoi* – the best) people. This is precisely why Plato considered *demokratia* to be dangerous: it allows the ignorant, usually the poor, the uneducated and the envious towards the well-off to gain access to power. Such people will not manage to use political power for the common good and they will become victims of demagogues (informal leaders of the demos). Plato considered that ultimately democracy leads to despotism. Demagogues influence politicians, speculate their

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

ignorance and need to get rich, and cause civil war and anarchy. After the polis thus enters in crisis and the necessity for order becomes stringent, the *demos* will gather around a person who is sufficiently powerful to stop anarchy. Or, such persons – according to Plato – usually become despots or tyrants.

As he lived close to Socrates until the latter's death in 387 B.C., Plato established in Athens the most important cultural centre of Ancient Greece, whose activity went on until 529 B.C. The centre was *Akademia*, dedicated to the memory of the legendary hero Akademos, and it fulfilled a triple role: instruction, education (especially civic education) and research. This is where the philosopher taught for 30 years for free.

Aristotle (384-322 B.C.) elaborated a typology of the political regimes (tyranny, oligarchy, democracy, monarchy, aristocracy and politeia). Just like Plato, Aristotle considers democracy a non-desirable political regime because it encourages corruption (the ignorant and selfish *demos* will seek the exclusive satisfaction of their own material interests, will disposses the well-off and cause the whole polis to be destabilised). At the same time, Aristotle admits the superiority of democracy as compared to other forms of government as, for instance, tyranny and oligarchy. According to Aristotle, the best form of government is politeia, which combines the government of the few with democratic government. The main advantage of this type of government consists in the balancing out of power between groups that supervise each other and thus cannot act against the common good. The ideal situation of the polis would be when most population had moderate wealth. The representatives of such a middle class would be less exposed to the excesses that characterise either the many (the *demos*), or the few (the *aristoi*). Aristotle pleads, implicitly, for the education of the masses as a premise of good government.

Comenius laid the theoretical grounds of the principle of universal education, that all educational policies relate to nowadays. “Pansophia”, the philosophy of education elaborated by Comenius, pleaded for education for all, irrespective of gender, social class or race.

Another meaning of Comenius' universal education refers to educational contents: the most influential pedagogue of the beginning of the modern age theorised the need to approach all fields of knowledge during the time of general education that has to be offered to all youth of a society. We can identify, through these two meanings that Comenius gives to universal education, the seeds of a contemporary debate topic in educational policy, i.e. equality of

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

opportunity through general education. Implicitly, Comenius acknowledges the deep political function of the curriculum as a lever of power which decides on the distribution of individual opportunities in life. In his major work, “Didactica Magna”, from 1657, the great philosopher of education made an assertion whose truth value is confirmed even today: a certain education leads more directly and easier to long term individual. While Plato conferred education the prevailing function to train individuals to take on pre-determined social responsibilities, Comenius saw education as the fundamental process for individual fulfilment, mainly as plenary development of one’s skills, spiritual and personal potential and only secondarily as a process to train future citizens.

John Locke illustrated, through his entire work, the conflict that can be established at ideatic level, between politics and education. His political theory is in favour of individual rights to property, rights earned by work, not simply inherited. Any legitimate authority, including monarchy, must respect individual rights to properties or privileges earned by one’s own merits. Moreover, J.Locke situates the individual above society. Any individual who earns certain rights by his or her own merits is entitled to exert these rights despite adverse social structures. While his political theory pleads, thus, for the assertion of the individual, his vision on education places the individual in a position of social immobility, of limitation of personal evolution. If the political theory of the English philosopher is one of meritocracy, the educational policy sketched out by his philosophy on education is conservatory; it aims to perpetuate the social order through access to education that is differentiated according to social criteria. In “Some Thoughts Concerning Education”, 1693, Locke conceives two different educational systems, for *gentlemen* and for poor individuals, respectively. Education for the former aims to train those qualities that allow the perpetuation of the social status conferred to them by being born in a prosperous and respected family. In the author’s vision, schools for routine work are meant for poor children, aged 3 to 14.

J.J.Rousseau, who pleaded for the advantages of educational policies to return to nature, to socially isolate children as a defense solution when society is corrupted or dangerous for innocent human beings. “Emile”, 1762, could not developed in a flawed world, that failed to reach the social ideal illustrated by Rousseau in “The Social Contract”, from 1762. In “Emile”

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

the author develops his political theory on education, while in “The Social Contract” he expressed his political philosophy on society.

Just like in the case of J.Locke, we can notice here a discrepancy between the two outlooks. The educational policy has an individualist origin; it lifts human nature through itself to the status of utmost educational goal, and it thus falls under the illustrious rubric of the pedagogy of essence. In relative contrast, the politics of society pleads for deep involvement of individuals in the administration of power, for the individuals’ free expression as collective, *general will*.

One aspect that can be extensively criticised, especially from the trans-historical perspective of postmodern feminist policies, is the gender discrimination introduced by Rousseau in “Emile”. If man is meant to benefit from an educational policy that would fulfil all aspect of what it means to be human, the education planned for Sophie is limited to women’s two primitive and traditional roles, as wife and mother. In fact, these two functions are subsumed, in Rousseau’s vision on educational policies, to the same single goal of education: the fulfilment of the human individual (but only as a man). In other words, with Rousseau, human nature is gendered. Thus, Emile becomes an accomplished person not just through his own education but also through the education of his wife, especially designed to constantly support man’s evolution.

John Dewey gave a pragmatic summary of the whole curriculum theory, and he argued that “*an ideal school must reflect an ideal society*”. Democracy is understood as a continuous process of citizen involvement in solving and deciding on collective problems. Negotiation, cooperation, setting goals and planning the actions necessary to reach goals were, for Dewey, more important than acquiring knowledge. As such, educational policy must be directed towards the individual’s deep involvement in the problems of the community.

Marxism has influenced the philosophy of education under several aspects: it has generated and stimulated the philosophical analysis of education in Western countries (Bowels and Gintis, 1976), it has led to curricula analysis from the perspective of the reproduction of legitimate knowledge by dominating classes (Apple, 1979) or incited the research of how

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

curriculum can put a cap on social differentiation (Freire and Shor, 1986). There is an impressive volume of texts by K.Marx and Fr.Engels and a great diversity of topics that they tackled, but they do not provide a coherent and systematic approach to political thought or action in education. Although there are notable contributions to unite these texts, they are not focused on educational policies, but on other fields: history -L.Althusser, sociology – A.Gramsci, political economy – K.Kautsky, gnoseology – H.Lefebvre, morality - M.Rubel. Yet, in socialist countries, where Marxist philosophy laid the theoretical grounds of the entire educational praxis, both under the aspect of the organisation of national educational systems and under the aspect of the selection and development of contents and teaching and evaluation methods, systematic collections of the Marxist theses on education were elaborated.

The topic of class struggle and of the proletariat’s historical progressist mission to construct a society of equality and a new human profile were ideologised in the socialist educational systems, so as to ground educational policy decisions during totalitarianism.

Anarchism is an extreme form of individualism in the political theory on education. The representatives of anarchism, such as Stirner, 1875, Proudhon, 1851, Kropotkin, 1902, deny the legitimacy of an authority that is against individual autonomy. In a later form of manifestation, illustrated by Illich, 1976, anarchism pleads for education without school as an institution. School would institute two unacceptable forms of authority according to anarchists: the authority of teachers, who decide what each individual has to learn, and the authority of the government, which decides the compulsory nature of schooling and dictates the path towards a profession in any field.

In his book *A Theory of Justice* (1971), **John Rawls** pleaded for the “justice” of education from the perspective of liberal individualism and as a support for the underprivileged. He brings back into question two principles of social justice: everyone must be equally free and everyone must enjoy equal opportunities. Equality is defined mathematically, as an equal distribution of power and resources. The only situation where an unequal distribution would be accepted is that in which the poor would receive more than the rest of the population in order to be stimulated to work more. Worthy, talented and successful people do not *deserve* a bigger reward than the others. Greater capacity and availability for effort, as well as abilities,

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

are gained through the environment, education and heredity. A higher reward for such people is only justified if it is meant to help them increase their work efficiency for the good or prosperity of the poor or the underprivileged.

Ronald Dworkin, 1977, proposed a political theory similar to that of Rawls. Dworkin's ideas, such as, for example, that people must enjoy equal treatment, that the law must provide for the freedom of speech or that the State must get involved in order to support the underprivileged by practising positive discrimination (*affirmative action*), are already converted into educational policies.

Paul Ricoeur sees democracy as “an ethical adventure”, and politics as a form of domination through violence: “the most rational state, the state of law, bears the scar of the original violence of the tyrants that made history.” Against this realistic background of interpreting reality, Ricoeur accepts, nonetheless, the virtues of public policies and, thus, those of the educational policies, of imposing rules to “live better together”, of regulating and organizing common living. “A place of encounter for people, public action may thus be perceived as *a fabric of human relationships in which each human life unfolds its short history*” (apud E.Pisier, 2000).

Although compulsory for any approach to the educational policy, the philosophical perception is not sufficient by itself for pedagogy, in its attempt to analyse the way in which the political act is turned into an educational act.

2. The Sociological Analysis of Educational Policies

Ever since the first attempts at a scientific approach to social life were made, the topic of education appears as a constant component. Even if the sociological theories of education are not always focused on the link between education and politics, we may still state that each theory gives us useful perspectives, data and explanations for theoretical constructions specific to the educational policy.

Thus, *sociological functionalism*, founded, in its general lines, by E. Durkheim, 1895, 1922, theorizes the function of education to socialise the individual. The human profile that education intends to create by means of the national educational systems is shaped by the

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

social structure. Each type of social structure has a particular, related type of education. By means of these educational systems, “society constantly renews the conditions of its own existence.”

Symbolical interactionism, represented by G.H. Mead, offers explanations as to the progressive establishment, through social experience, of the Self or of the self-conscious Spirit. The Mind is a selective construction of the environment, in the sense that the meanings of the social environment are established in the process of the experience within the social groups in which the individual lives. The Self has two components: the social self (Me), acquired by interiorizing the attitudes of the group and the personal self (I), which is the personal reaction, not learned from the experience of the group, but induced by the personal, original and innovative reaction of the individual. Social change occurs due to the manifestation of this second component of the self. Based on this theory, Mead stresses that education involves the interiorisation of certain *social totalities* lived experientially by the individual. The didactic relationship between the teacher and those who are taught is explained as a relationship between a social environment or context and those who are taught. The teacher is not just a delegate of the society that transmits values and norms of the societal environment, so that they may be received by the student. Both the teacher and the student select contents, attach other meanings to them and create new experiences. Through this theory, Mead offers sociological benchmarks to demonstrate the socialisation function of the curriculum (in a broad sense, as a learning experience, in which the goals, the contents and the teaching-learning-evaluation methodologies are integrated).

Systemic functionalism argues that any social system determines the behaviour of individuals through certain representation, interpretation and action pattern variables that it proposes. Talcott Parsons takes over Durkheim’s theory on education’s socialization function and furthers it with regard to the school’s role in the internalization of social roles. This process is manifested through the differentiation and specialization of the social roles proposed in school and taken up by the individual. In the end, the process leads to the *creation of the social identity* of the individual, as a way of preserving the institutional and societal order.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Sociological phenomenology (A. Schutz, 1932) and phenomenological constructivism demonstrate the role of education in constructing reality (P. Berger and Th. Luckmann, 1966). Education is a process of systematic or methodical transmission of meanings of the social institutions to their potential actors. Family education, as primary education, has the fundamental role in orienting the entire subsequent evolution of the individual. Although *re-socialization* may occur later, as a change of trajectory, it involves a large consumption and decompensation risks, through a chain of breaks in the unity of the Self. Education also has the role to legitimate social institutions because any transmission of the institutional meanings involves procedures of institutional legitimation.

Structuralist constructivism, illustrated by the prestigious French sociologist P. Bourdieu, 1987, 1989 explains the relationships between different social statuses through the distribution of resources. Resources may be mobilized as *capitals* in the fight or in the competition between individuals. These capitals become sources of power in the social space. The most important capitals are: economic (money, fixed assets and liquid assets), cultural (distinctions, functions, diplomas, objects with a cultural significance – books, art – as well as representation, thought and action diagrams) and social (all relationships of friendship, family, membership in a professional, scientific, neighbourhood, etc. community).

P. Bourdieu takes over the concept of *habitus*, introduced in sociology by E. Durkheim and M. Mauss with the meaning of “profound state of our moral being”, “general condition of the spirit and of the will” which is the goal of any sustainable educational action. In the theorization offered by Bourdieu, *habitus* is the product of certain implicit or explicit pedagogical actions of inculcation exercised by society. The implicit pedagogical action takes place in an unclear and anonymous manner, through the cohabitation of the individual within the family, professional, religious, etc. groups and through the assimilation of the normative or symbolical environment they propose; the explicit pedagogical action is exercised systematically and deliberately by schools/universities as specialized agents. Any pedagogical action is a process of “imposition and inculcation of a cultural arbitrary” that results from an objective power relation and not from the nature of things or from universal principles. Education legitimates as culture something arbitrary that actually expresses the objective interests (either material or symbolical) of the dominant class. Having control over education,

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

this class selects those cultural patterns that favour it and further ensure its power. It transmits these patterns as the only ones that deserve to be learned and cultivated as opposed to other possible patterns. There follows that any educational institution has a pedagogical authority as a representative of power groups. The school undertakes a dominant pedagogical action, being mandated to transmit the cultural arbitrary of the dominant classes or groups. The primary pedagogical action (exercised by the family) and the secondary one (undertaken by the school or other institutions with an educational function) are an extended inculcation process, due to the assimilation and internalisation of a cultural pattern with a hidden arbitrary nature. The goal of this process is to give rise to a habitus that would also persist after the pedagogical action has been discontinued. The persistence and the active manifestation of this habitus will guarantee the reproduction or the reconstruction of that social structure (the same distribution of power by class or social group). The school is an instrument of reproduction of the social order, of perpetuating and reinforcing the domination of certain social groups over others.

Success in school and, subsequently, in society is conditioned by the degree of closeness or distance of the previous habitus of the individual (the one inculcated by the family and the close cohabitation groups) to the habitus that the school intends to create. Thus, the success of the representatives of the dominant groups is more likely and is achieved with a lesser effort of undertaking school tasks. In the case of these representatives, the school has the role to confirm and reinforce their habitus. On the contrary, in the case of students coming from the dominated social area, the school has the role to replace their pre-existing habitus and to convert it. While the habitus created by the school seems to be a familiar one for students coming from the dominant social environment, the same habitus generates serious problems for the others. The difficulties result from the distance between the primary habitus and the habitus imposed by the school culture. The heirs of a cultural capital compatible with that of the school culture will pursue success in school as a sanction. But, for the other students, success in school means co-optation into a superior social position, access to a desired social area, that is different from the original one, in other words, a second social birth.

The specialisation of the sociological analysis of educational policies developed during postmodernism (after the 1960s). The most useful contributions for the analytical approach to

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

the concept came from the sociology of education. There is, however, a strong inequality between different countries in what concerns the degree and methodological accuracy of the concern for sociological research of educational policies, which restricts the relevance of the inter- and trans-cultural pedagogical inferences. Thus, in an analysis of the relationship between school policies and the institutional changes in different states, M.Duru-Bellat and A.Henriot-van Zanten, 1992, drew attention to the small number of sociological studies on this subject in France as opposed to the USA or Great Britain, where educational policies are one of the main investigation topics and where the names of prestigious social pedagogy researchers, such as J.Coleman and A.H.Halsey were associated with school reforms (p.20).

3. The birth of pedagogical research of the relationship between education and politics is estimated to have taken place in 1957, when D. Easton's article, "The Function of Formal Education in a Political System", appeared in *School Review*, vol. 65. The influence of Easton's thinking on political sciences was amply manifested in the United States, but only on a limited scale and sporadically in Europe. Easton is considered the representative of the *theory of cybernetic systems (systemism)* in political sciences. In his work, politics is described as a system of interrelated activities that have as common ground the determination/influence of "the authorised distribution of resources" or, in other words, the distribution of advantages to the members of a community. Any other activity that does not seek this kind of decision is external to the political act. Decisions are made in a dynamic field of information exchanges with the environment. Inputs that supply the system are differentiated in two large categories: the demands, the requirements (culturally, economically, etc. legitimated, such as the security of the individual, of goods) and the support (open actions or collective states of mind in favour of some decisions). Outputs reflect its productivity and take the form of laws, regulations and sectorial educational policies. These outputs exercise a feed-back on demands and support. His theory has been criticized, mainly for its absolutist way of explaining the political phenomenon by applying the classical law of causality, and also because the society to which Easton refers is one of distribution and role-taking agencies and not the real one, of individuals who are actors of their own destiny.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Another important moment in the establishment of the scientific analysis of educational policies was the publication, in 1965, of J.S.Coleman' book, *Education and Political Development* by Princeton University Press.

The Establishment of the Discipline *Educational Policies in Romania*

The Perspective of Educational Sciences

The Pedagogical Analysis of Educational Policies, Ștefan Bârsănescu, *Politica culturii*, Iasi, 1937 (first editon), 2003 (second edition) The contributions of the pedagogue Ștefan Bârsănescu mark the beginning of the epistemological establishment of Educational Policies as a mainly pedagogical discipline, as they are some of the first pedagogical analyses of educational policies in the world.

The contemporary fields of research in educational policies cover the following areas:

- determining and defining the objectives of educational policies (at international, national, local or institutional level);
- internationalising and globalising education and studies (from a structural, procedural perspective, in what concerns quality standards, the circulation of educational content, teacher and student mobility, communication between specialists within professional and scientific associations with an interest in education, etc.)

General Fields of Research

- **National or international case studies**, focused on certain educational intervention ranges, with the purpose of revealing tendencies, convergences or contrasts, solutions that may be transferred to other geopolitical contexts, etc.
- **Internal governance of education along the centralization – decentralization continuum.**
- **Issues of democratic governance** focused mainly on the relationships between the interests of the majority and those of the ethnic minorities and between equality, uniformity and differentiation.
- **Issues of educational policies and of women's social and professional integration**

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

-
- **The relationship between politics and educational planning, with an emphasis on defining the different planning policies and their actors**
  - **The relationship between politics and education research activity**

Exercise for Reflection

What are the current specific interest areas of university policies in Romania?

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

2. Political Ideologies and Their Impact on University Life.

Prof. Carmen Crețu, PhD

“An ideology is a coherent and comprehensive set of ideas that explains and evaluates social conditions, helps people understand their place in society and provides a programme for social and political action” Ball.T., Dagger, R., 2000.

1. Liberalism

The main characteristic feature of liberalism is the respect and promotion of individual freedom through the attempt to guarantee equal opportunities in a tolerant society. Its emergence, estimated to have occurred 300 years ago, was a reaction against religious conformism and the absolutism of the social rank given by family origin. The liberal perspective on education is based on the principle that each individual should have equal opportunities for success. Liberalism supports free competition under equal opportunity conditions. As a result, monopolies that block competition (in economy, trade, tourism, etc.), the laws in favour of aristocratic or oligarchic groups, discrimination based on race, sex, religion, etc. are considered a hindrance to the free expression of the individual.

During its history, many different orientations appeared within liberalism, which had a strong impact on the structuring of educational systems under liberal governments. The liberal ideological movements of the 19th century are Utilitarianism (J. Bentham and J.S.Mill), Neoclassical Liberalism (H.Spencer, W.G.Sumner) and Welfare Liberalism (T.H.Green). In the 20th century, welfare liberalism became the dominant ideology in the Western world, without the emergence of any other ideological orientation, except for a tendency to come close to liberal neo-classicism and even conservatism, led by Margaret Thatcher in the UK and by Ronald Reagan in the US. The welfare state for which the liberal ideology pleads differs to a large extent from that ideologised by socialism. The welfare liberals support the welfare state based on private property and capitalist-type economic competition.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI ÎNOVĂRII

Liberalism today is focused on equal opportunities (by supporting and developing positive discrimination programmes) and on stressing the individual's responsibility to promote community welfare. Thus, one of the major topics in Bill Clinton's election campaign for the presidential elections in 1992 was the provision of financial support for academic studies to young people volunteering for different public, civic services.

Despite many internal contradictory ideological divisions, liberalism is still a unitary ideology, based on support for individual freedom.

Reference books: Thomas Hobbes (1588-1679), *Leviathan*, John Locke (1632-1704), *Two Treatises of Government*, *A Letter Concerning Toleration*.

Thomas Paine (1737-1809), *Common Sense*, Adam Smith (1723-1790), Jeremy Bentham (1748-1832), John Stuart Mill (1806-1873), *On Liberty*, *Considerations on Representative Government*, Herbert Spencer (1820-1903), William Graham Sumner (1840-1910), T.H. Green (1836-1882), John Maznar Keynes (1883-1946), John Rawls, *A Theory of Justice*, 1971, Robert Nozick, *Anarchy, State and Utopia*, 1974.

2. Conservatism

Its general characteristic is that of trying to preserve the traditional way of living in the original society. While the first conservatives in the 18th century wished to restore the aristocratic society contested by liberalism, to defend the traditional social hierarchy, the representatives of *cultural conservatism* in Europe criticized the French Revolution and the Industrial Revolution. N. Hawthorne and H. Melville, two representatives of cultural conservatism in the United States considered to be “giants” of the American literature, criticized in their novels the alienation of the capital era; and while the *Democracy of the Tory party* – the dominant form of British conservatism under W. Churchill, fought against the extension of the right to vote to the representatives of all social classes, today's conservatives plead for the limitation of the government's competences in order to facilitate free competition among individuals for the accumulation of profit (Margaret Thatcher, R. Reagan). In other words, there were and there still are significant divisions among the

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

historical orientations within conservatism, generated by its continuous adaptation to the challenges created by history. Today, the same ideology encompasses, apart from traditional conservatism, *individualist conservatism, neo-conservatism and the religious Right*.

However, there is a fundamental topic of conservatism that has remained almost unchanged during the evolution of this ideology: the critique of mass society or the topic of the levelling out of society. The conservative argumentation against a mass society reached its credibility peak in the 1920s and 1930s, during the fascist and Nazi governments in Italy, Spain and Germany. Conservatives saw in these new governments a rational solution to the vulgarizing excesses of the power of mass society, to the lack of self-control and education of the masses.

“Nothing shows more clearly today’s characteristic features than the fact that there are few countries in which there is still an opposition. In almost all of them, a homogenous mass weighs on the public authority and destroys, annihilates any group that opposes it. The mass... does not wish to share its life with those who do not belong to it. It feels strong hatred towards everything that is not itself” (quoted from Jose Ortega y Gasset (1883-1955) *The Revolt of the Masses, apud Ball, T., 2000*).

Government must be delegated, according to classic conservatives, to the “true natural aristocracy” or, according to early 20th century conservatives, only to educated social groups, to the elites.

This theme has significant echoes in the educational policies built by conservatives.

Democracy and equality may become levelling-out sources. For example, to promote equality by excessively helping those on low income leads to limiting the income and worsening the situation of those at the top of society. This is the well-known game of tax policies of levelling out or reducing revenue gaps. Such policies lead to economic stagnation and, thus, to a limitation of the budgets for education, culture, health, etc. Conservatives have constantly attacked the excesses of mass society. They have warned that a society that is levelled out and uniformised leads to anarchism and despotism or totalitarianism, to fascism, Nazism and communism.

Reprezentatives in Europe: Edmund Burke (1729-1797) – founder of the ideology, Joseph de Maistre (1753-1821), Clemens von Metternich (1773-1859), Benjamin Disraeli (1804-1881), Winston Churchill (1874-1964).

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI ÎNOVĂRII

Representatives in the United States: John Adams (1735-1826), Alexander Hamilton (1757-1804), Nathaniel Hawthorne (1804-1864), Herman Melville (1819-1891)

Reference Books: Edmund Burke 1790, Reflections on the Revolution in France, 1790; Berlin, I., 1992, Joseph de Maistre and Origins of Fascism, in Berlin I. (coord), The Crooked Timber of Humanity: Chapters in the History of Ideas, NY, Vintage Books, Steinfels, P., 1979, The Neoconservatives, NY, Simon & Schuster.

3. The modern socialism and the communism

At the end of XVIII-th century and the beginning of XIX-th century, the socialism affirmed as an opposed ideological arm to both liberalism and to conservatism. Socialists' opposed the liberal doctrine on the competition promotion between individuals as well as individual freedom, as the conservatists. In contrast to the later, the socialists didn't value the traditions, the rituals, and the sanctity of private property. In place of free competition, the modern socialists proposed cooperation between individuals as a foundation of a society where each person should have his or her part of wealth. In place of private property, considered as the general source of the differences and class tensions, the socialists plead for community property and equal distribution of any kind of property.

In the socialist analysis of human society, the idea of class fight or class opposition is a constant. In any society there are two fundamental classes: the dominating class, with a relatively small number of representatives, and a dominated class, in majority. The power of the few over the many comes from the use of economic goods and from the control of the minds of those dominated. The dominant class exercises its power through its coercion institutions: police, courts, church, school, etc.

The entire educational system, programmed and ruled by the leading class is indoctrinating ideologically, presenting class relations as being normal and immutable. The bottom class is developing a false consciousness, becoming "a class in itself", and not "a class for itself".

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

The final solution to change this situation was, in Karl Marx's conception, the society without classes. The only social class to rule in the new social order (socialism and communism) is the proletariat.

Friedrich Engels (1820-1895) compared Marx to Darwin: „as Darwin discovered the organic nature development, Marx discovered the law of human history development”. He proclaimed with his new theory on the society's development a true “science of the dialectics”: the scientific socialism. Many critics now characterize this theory as dogmatic and rigid.

The influence of this ideology was huge and determined dictatorial educational policies, in the Russian context at the end of XIXth century and the beginning of the XXth century, under Lenin (1870-1924), Stalin (1879-1953), and in China under Mao Zedong (1893-1976). The totalitarianism controlled all social, educational, cultural and economic schools.

In this way, the socialist and communist ideological vision on the organization of life in the socialist state transformed in political programs dictated by leaders of the governing parties and they were implemented in all sectors of activity.

In education, Marxism generated a wide analysis, not only through the pro and con points of view on both sides of the iron curtain, but also through the analysis of the radical experiment of the communist education of over 50 years in socialist countries.

The socialism manifested also in other ideological branches, as fabianism (the ideology of Labour Party in England) or the American socialism founded by Edward Bellamy (1850-1898).

Classical works: K.Marx, *Capital*, 1867, 1885, 1894; K.Marx, Fr. Engels, 1848, The communist manifesto.

4. The fascist totalitarianism

The fascist ideology started in the first years after the First World War as an opposition against the dominant ideologies of the time, the liberalism and the socialism. Both liberalism and socialism were generated as political and ideological moves, from illuminism (the cultural and intellectual dominant movement in Europe' XVIIIth century). As a result, the fascism is opposing the foundation of illuminism: the humanism (the idea that human beings are the source and the measure of all the values, and the human life is valuable through and for itself), rationalism (the idea that human beings are

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

rational beings and that human reason via scientific research can solve any mystery and can find solutions to any problems people confront with), secularism (the idea that religion can be a source of healing and understanding, but not an absolute truth which can guide public life), progressivism (the idea that human history is a history of progress and of human condition improvement), universalism (the idea that one single universal human nature unifies all human beings despite race, culture or religious belief differences)” Ball, Dagger, 2000, pp.180-181.

The influence of the fascist ideology manifested mainly in the area of curricular policies and training and promotion of teaching staff.

5. The postmodern ideologies

After 1960, new social movements were animated by the idea of freeing up from various forms of oppression. These movements are inspired by distinct groups of people in many areas of the world who knew directly or indirectly certain forms of oppression: African Americans, women, gay, poor peasants, people defending animal rights or those defending the environment. The new ideologies continue the previous ideologies, especially continuing liberalism and socialism, as adaptations to the new social political pluralist contexts.

Ball and Dagger (2000) call them “freeing ideologies” and identify common traits, despite their diversity in content and manifestation:

- They have a target group
- Each target group is oppressed by a dominant group; the oppression manifests manifold: institutional, intellectual, legal, linguistic, etc.
- Each of these ideologies wants to free up the oppressed group not only from external, objective constraints (the discrimination in legislation, inequality of chances in education, in the labour force, etc.), but also want to free up from internal constraints (mentalities, attitudes, that the oppressed start to accept and tolerate)
- All these ideologies try to help the oppressed groups to emancipate themselves, and to participate into their own freeing up

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- The freeing up ideologies have also the common purpose of freeing up the oppressors from their own superiority illusions, and to help the reconsideration of the state and the rights of their own victims.

The freeing up ideologies influences curricular policies in the whole world. The new educations developed as a response to the problems of post-modernity have now distinct areas in the learning plans, in the course descriptions (as it is the case with the ecologic education, human rights education, education for tolerance, education for human rights or for animal protection or they may have been infused into the objectives and the contents for each traditional specific disciplines,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

3. Theoretical models of the role of the state in educational policies

Prof. Univ. Dr. Carmen Cretu

Theoretical models that explain the role of the state in public and educational policies

a/ The pluralism

This model corresponds to the contemporary democratic state in which no group, no organization, and no social class cannot dominate the whole society. The power in the state is rather conceived as being dispersed in various groups and multiple activity zones. The Power is not cumulative in the pluralist model. The political and economic power do not superpose, and civil society does not obey the State. Public policies, including those in educational sector, are influenced by competing various groups which negotiate the priorities in the national agenda.

It is obvious that the pluralists do not sustain that each group or each individual have equal influencing power unto public policies. At any moment in time there are some groups or individuals who have more power than others but it is not conceivable that one single group or individual cumulates the power which is in fact largely distributed in the society.

The role of the state in public policy is apparent through the intervention of its many institutions in mediating different groups' interests, in the negotiation processes with these groups. The fundamental idea is that the pluralist state cannot represent a single interest.

b/ The Marxism

Founded on the conception that power it is not dispersed in the society but, it is concentrated in the hands of the social class that controls the production means, the marxism generated three interconnected models of the state (P.Dunleavy și B.O'Leary, 1989).

The executive model of the state is described in the Manifesto of the Communist Party, 1848: the dominant class in the society empowers the state with executive prerogatives to impose its interests. This is how the public policies serve the interest of the dominant class more than the interests of other classes or groups.

The arbiter model of the state is suggested by Marx in *The Eighteenth Brumaire of Louis Napoleon*, 1851. Marx admits that, in certain situations, state's institutions can act in

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

relatively independent ways relative to dominant class interests. The idea developed by contemporary marxists explain the arbiter role of the state between the interests of various social classes, underlying the complexity of the actual functions of the state. This model does not confounds itself to pluralism. The marxists state that, on the long run, the State defends after all, the interests of the dominant class, even if apparently it is neutral. This model focuses on the purpose of the State and not unto the content of the specific public policies.

The functional model of the state. This model was developed by Marx in the second volume of the Capital (1885) where he considers that the State has two fundamental functions: common to the power in all social orders (economic, law enforcement, educational, etc.) and, respectively, promotion of the dominant class interests.

c/ The elitism explains the role of the state in the area of public policies starting from the point that the power it is not dispersed in the society, as the pluralists' suggested, but it is accumulated by the elites. This model admits the existence of the elites or power groups in each field of activity (business, culture, military, politics, etc.) but sustains that between these groups there are profound and complexe links, a superposition based on friendship, family relationships, and common interests relations. That is, the various fields' elites tend to form a relatively coherent power, the foundation of this power being economic, the control being bureaucratic, and the access to the highest levels of the executive.

The elitists formulate two main models of the role of the state in such a society:

The democratic elitism – the state institutions are controlled by the elites which are elected by the masses using a democratic electoral system, and

The corporatist elitism – the state institutions and those promoted by different groups organized in corporations, firms, organizations, agencies, etc., develop a fusion of interests.

The state and these organized groups become social partners. The public policies enacted by the state represent the interests of these institutions. But each institution is a legitimation form of the elites' interests.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

4. University associations and leagues. Case studies.

Conf. Univ. Dr. Ovidiu Gavrilovici

In Romania, in the last 10 years there is a clear diversification of the aggregation of various important institutional actors in university associations, consortiums, or partnerships, built around national, regional, and European projects.

Examples to be expanded are: municipal-university consortia, around collaborative projects (Mihaileana University Project, in Iasi – reuniting all five state universities of Iasi City, or the sectorial universities' associations such as the „Medicine and Pharmacy Romanian Universities' Association”).

Exercise: identification, proposal and debate of one relevant case study.

5. The globalization impact on the governing and leadership in universities

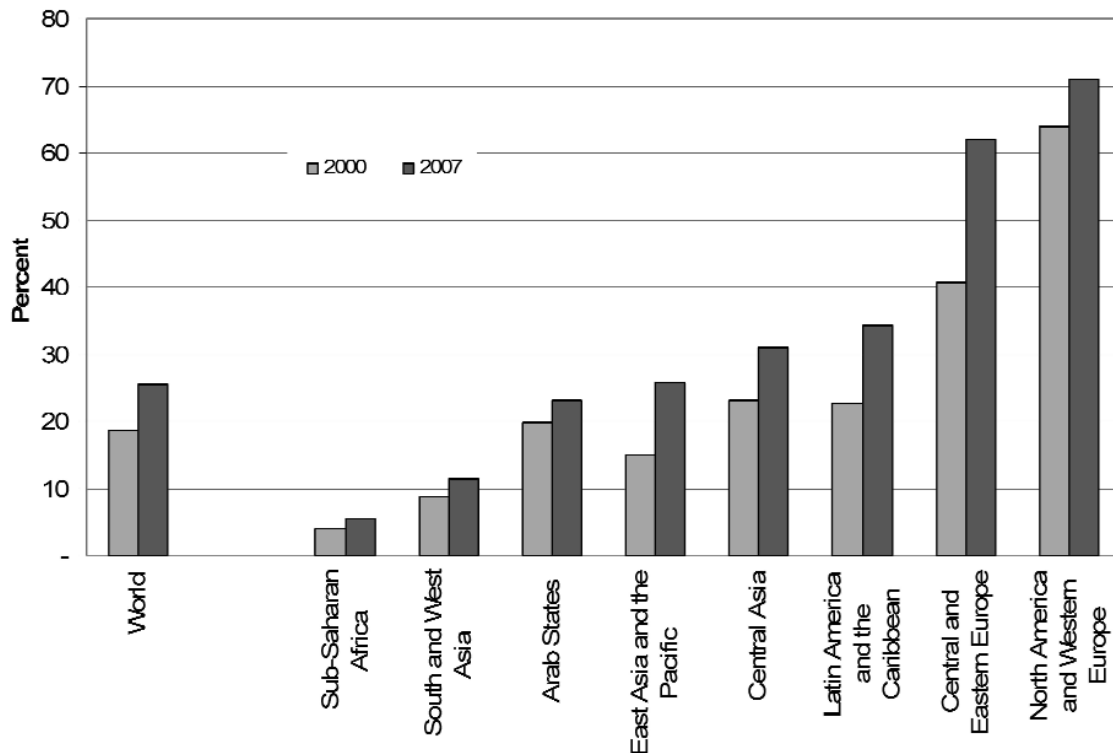
Conf. Univ. Dr. Ovidiu Gavrilovici

The massification phenomenon is a response to the increasing demand of higher education in the last decades (Alison, 2009), due to the post-industrial transformation in the service and knowledge economies.

Globally, the age cohorts percentage enrolled in the tertiary education systems increased in seven years from 19% in 2000, to 26%, in 2007, larger in average and higher income countries.

Figure. The percentage of general enrollemnt in higher education by regions, in 2000 and 2007.

There is though the inequality problem of access to higher education. Recent studies show that despite the efforts to increase inclusion, the priviledged classes conserve their larger share of students, in almost all countries surveyed. The differences between access chances of those from rural areas compared to those from urban areas is markedly different. Among the most incriminated factors in maintaining the difference of access to higher education there is the cost, not only in fees but, mainly, to associated costs to study (housing, meals, bibliography access, etc.) (Alison, 2009).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

6. Autonomy, freedom, responsibility, excellency

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

Conf. Univ. Dr. Ovidiu Gavrilovici

The European Foundation for Quality Management (EFQM) promotes a set of eight principles for an excellency model of management:

1. Orientation toward the results
2. Focus toward clients' satisfaction
3. Leadership and persistency in attaining goals and objectives
4. Management oriented toward processes and facts
5. Human resources development and involvement
6. Continuous improvement and innovation
7. Partnership development based on reciprocity
8. Public responsibility.

Exercises: Work in groups to find practical definitions for „autonomy”, „freedom”, „responsibility” and „excellency”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

7. Sectorial policies I. New curricular policies in the universities

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

Prof. Univ. Dr. Vasile IȘAN

A. Actual developments and future perspectives. Design for a profile study.

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

I. Curricular policy analysis.

Case studies: Curricular changes between 1989 and 2005.

- 1. Finland, Belgium
- 2. England, France, Germany
- 3. Romania, Hungary, Croatia
- 4. Republic of Moldova, Georgia, Kazakhstan, Ukraine

Documentary basis: Reform documents, national reports, OECD and WB documents; synthesis papers and reports.

II. Comparative analysis

- **Dimensions: Conceptual, institutional and strategic.**
- Results

The common fundamental dimensions of the curricular changes:

I. New curricular models

The cognitivism and the constructivism (cognitive, social, cultural, critique, etc.)

- Transfer from behaviorism
- Mental processes/knowledge processes
- Metacognition/ the methodology of cognitive processes monitoring and regulating
- Cognitive education

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI ÎNOVĂRII

Common fundamental dimensions of curricular change:

II. Socio-politic context

The globalization process – the characteristics of the globalized education

1989 - 1998

- cultural diversity of the learning population
- transnational mobility
- pre-integration and European integration processes
- socialism-capitalism transition process
- Western models; Western trainers
- Specific educational and curricular policy analysis dimensions
- Unique criteria of educational system and educational process evaluation
- Regulating global organizations - WB, OECD
- Training programs in constructivist paradigm
- Curricular reforms – national case studies

Global educational policy formats

1999-2005

- G8, 1999, Koln - arguments for educational globalization
- *Aims and Ambitions for Lifelong Learning*
- Knowledge-based society

G8 strategy

Essential elements:

- An early education of high quality focused on reading, writing, math, ICT and socialization skills
- A secondary education focused on aptitude and talent development of each person
- A professional education adapted to the labor market and advanced technologies
- A higher education which can offer to any capable person the possibility to professionally qualify and develop to take the opportunities present in the public and private fields

The key factors identified by G8 leaders:

- teachers

- increase of public and private investment
- modern ICT networks adapted for teaching and learning methodologies
- development and continual optimisation of international tests to evaluate the students' performances; recognition of such tests
- establishment and clear definition of educational purposes in terms of competencies and high standards
- development of an entrepreneurial culture in educational institutions

European educational policies' frameworks

- **Lisbon European summit, March 2000: the 10 years EU development objectives**
- **Educational ministries' meeting: *Objectives Report*, 2001**

Strategic objectives

- Educational quality and efficient resource use
- Equitable access for all
- Global relevance of education

European Commission, detailed work program 2002-2010

- 1. Development of the competencies for a knowledge society (attitudes, aptitudes, knowledge – 8 curricular areas)
- 2. European fundamental competencies' framework (own language, foreign languages, math, computer science, learning to learn, interpersonal and civic competencies, entrepreneurial competencies, cultural expression competencies)

Lisbon process implementation monitoring

OMC (Open Method of Coordination) / soft law

- Convergence toward objectives
- Clear directions
- Timeline
- Quality indicators (ex. PISA)

1. The European curricular policies integration process

2. The determinant factors for curricular changes

- Conceptual component: the globalized psycho-pedagogical research

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- Institutional component: international organisms
- Strategic component: External strategical models and the multicriterion national context
- Curriculum politics. Current and coming developments
- The professional and the public debates on education change are part of the democratic exercise in most European countries. Romania is still waiting for reaching such a level of consistent professional debate. The present work approaches the curriculum change in European and ex-communist countries. The curriculum represents the most influent component of educational reforms, with a major relevance to education development.
- The research methodology is based on policy analysis approaches, including national study cases and comparative views.
- The conclusions of this study refer to the state of the art of curriculum change and developments in Romania.

Curricular policies in higher education

Knowledge traditions

The major educational tradition were debated for ages in universities and academies. The various approaches vary: metaphysics, epistemological, pedagogical. The professor Francis Schrag from Wisconsin-Madison university mentions the tradition of: apprenticeship, philosophical, rethorical, and scientific.

- Apprenticeship tradition

Apprenticeshop is the universal and the oldest of all traditions in organizing and transmitting knowledge as a process with educational finality

- Philosophical tradition
- Rethorical tradition
- Scientific tradition

B. The classical models of European curriculum

Prof. Univ. Dr. Vasile IȘAN

Among the classical models of European curricula there are:

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- Essentialism
- Encyclopedism
- Polytechnism
- Pragmatism

Concepts and controversies

The essentialist perspective: university with a role in intellectual development and in the development of the student's character

- The mainly academic and general education vs. Liberal arts (higher education ≠ training)
- Critical spirit, independent thinking, understanding humanity and the world
- Personal autonomy, civilized life, sociability
- Qualifications and competencies – the economic utility is a product subsequent to the „liberal” education
  - e.g. J. Newman (“The Idea of University - The Knowledge for the Sake of Knowledge”), M. Adler & R. Hutchins (“The Great Books”), M. Oakeshott (“The Voice of Liberal Learning”), M. Polanyi (“Republic of Science”), K. Minogue (“The Idea of a University”), R. Axelrod (“The Conflict of University Values”)

The functionalist perspective, under various forms, quasi-absolutely dominates the academic world

- social policy and economic increase
- globalization and international competitiveness have a role in innovation and technological development
- massification, internationalization and marketization of Higher education – features of the international competitiveness
  - e.g. C. Kerr, „The Uses of University”; Derek Bok, „Universities in the Marketplace”; J. Searle, „The Storm over Universities”
- The external environment determinants of „academia” are not the same: different economic development levels, business trends and the quality of entrepreneurship, the general institutional framework (the laws, the values, the juridical system, etc.)

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- Humboldtian university?
- Napoleonian university?
- Newmanian university?
- Entrepreneurial university?
- Multi-versity?
- The theoretical development – an abstract model, and the practical implementation – e.g. „humboldtian model”, 1809; Napoleon’s „grandes ecoles” (only partially)
- A. Whitehead, celebrating 300 years since the birth of Harvard University affirms „until now, our university grew and became mature, it is now a time to change and to develop its own personality”
- The university, an institution somehow under a *speciae etarnitas* – not feasible as a theoretical model

Universities’ roles

- The culture of excellency (meritocracy, exploration and creativity)
- Strategic vision (intensity of research, internationalization of education and research)
- Resource and talent concentration in fields with potential

The size of the university is less important, but world class universities have generally, a medium size number of students ($\approx 20.000 - 25.000$) and a large academic and nonacademic staff, of 1/10.

Scientific research is undertaken mainly in the universities; only a percentage of applied research runs in independent research labs, institutes and multinational companies.

Political reflections

Essential conditions for the international competitiveness of universities

- Talent concentration
- Rich financial resources
- Liberal policy
  - Full autonomy

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

- Minimal regulations

- Flexibility in hiring academic personnel from everywhere in the world and strategic management

Action guidelines

- Fusions
- Development of actual universities, among those with competitive potential
- Development of new academic institutions

Conclusions

- A small and medium developed country cannot support but a few competitive universities (5-10% of the total)
- Small countries with a relatively high number of competitive universities (Australia, Austria, Swiss, Singapore, Hong Kong, Taiwan, Denmark, Sweden, Belgium, Finland, The Netherlands, Israel, Ireland, and New Zealand) are developed and have a remarkable academic tradition (of their own or borrowed – HongKong, Singapore, Taiwan, Australia and New Zealand).
- The liberal politics and financial resources concentration are essential condition for competitive university development

Teaching, learning and curriculum

The access to higher education is more than effective entrance into the system. The real progress depends of the levels of graduation for all populational groups. There are not enough statistics on this. The increasing student diversity pressurizes the realization of new academic support systems and stimulates innovations in university pedagogy. Also, there are studies which describe the influence of teaching methods on student involvement in classrooms. Abbott (2009) mentions the „intercultural universities” model promoted in the Mexican higher education which is based on the indigineous filosohpy, culture, language and history. Also, Abbott underlines that in globalization dimension, more and more, universities define their missions not necessarily based on fundamental disciplines but toward professionalization of a highly diverse student population. The need for curricular reform is highest in development areas where the need for specialists is very high – from those specialized in

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

---

sciences and in technical professions, to young people able to take strong leadership roles, with a general training. These graduates show adaption and flexibility, innovation and creativity, with a clear understanding of the importance of an ethical perspective in the development (Abbott, 2009).

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

8. Sectorial politics II. Leadership and management

Professor.Carmen Duse, Ph.D. ULB Sibiu

Associate professor Ovidiu Gavrilovici, Ph.D. , UAIC Iasi

HEFCE (2004) proposes in the discussion of the strategic plan for the higher british education, a definition of the leadership like: „making an agreement for the strategic direction according and discussing with the others and then communicating this direction into the organisation; getting the assurance tat there are the resources and the capacity to obtain all the results that have been strategically planned; and also involves the support and the supervision of the process of implementation. In this way, the leadership covers elements of government as well as of management.” (Bolden, Petrov and Gosling, 2009, p.258)

The concept of „distributed leadership” has been known in the last years like an alternative to the classic models of leadership, that are focused on...the leader. So, the distributed leadership would be more as a property of the community, and not one that it is reserved to one person (Bolden, Petrov and Gosling, 2009). Conceptual, the distributed leadership would action like a common property of the group or the community, opened like border in the inside of the organisation as well as for the outside- taking into the consideration a wide variety of expertise, spreaded in the whole organisation and not restricted to some „chosen ones”.

The study of the british models of academic leadership (Bolder, Petrov and Gosling, 2009) points aut the role of the distributed leadership in solving the conflict between good fellowship- management, individual autonomy- collective commitment, loyalty to discipline and towards the organisation. The process of distributing leadership creates a space of dynamic negociation and exchanges between center-top and departments-faculties, as between informal academic and administrative networks equally. Collinson and Collinson (2006) describe suchlike the „blended leadership”, the need of leadership top-down but also the one bottom-up simultaneously in the universities.

The following table presents the alternative models of the ways in which the academic leadership works (at least as in the study of Bolder, Petrov and Gosling, 2009, p.268)

Table 1 Alternative accounts of leadership in HE

Form	Description	Example
Dislocated	Top-down and bottom-up systems do not match up; leadership do not occur where it is needed.	Weakened central leadership where budgets are devolved to schools or faculties that make it difficult to initiate and sustain institution-wide initiatives such as corporate branding and IT.
Disconnected	Different parts of the institution pulling in different directions; lack of consistent/coherent direction/vision; competing agendas.	Formation of a 'silo mentality' within schools, with holders of devolved budgets pursuing their own objectives, not aligned with (or even counter to) the overall university mission and objectives.
Disengaged	Staff avoid becoming involved in leadership and management of the institution; leadership is seen as unappealing, unrewarding or unnecessary.	Leadership viewed as administration/bureaucracy rather than strategic and inter-personal—e.g. leadership and management of school/university versus academic leadership of research or discipline.
Dissipated	Leadership is too broadly diffused across groups with little accountability or responsibility for implementing decisions and actions.	This was a frequent criticism of the committee structure, described as a 'washing machine' where decisions go round and round remaining unresolved and disowned.
Distant	Leadership is felt to be removed from the operational level of the organization; inaccessible, imposed; not necessarily 'in our best interests'.	Decisions taken at senior management level and imposed with limited consultation. This situation seems to be amplified where senior managers are physically distant from academic departments.
Dysfunctional	Leadership fails to achieve its intentions; results in unexpected/undesirable outcomes; misalignment of performance measures.	Negative reaction to performance review and appraisal process by senior academic staff; performance measures driving individual rather than team behaviour; risk aversion and dysfunctional systems arising from failures of senior leadership.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

The traditional concepts of leadership are necessary for the understanding of the strategic position of the university management.

Delimitation of terms

In the literature, the concepts of leadership, management and administration have distinct meanings, according to the profession and professional environment, and to different countries where those are frequently used. For instance, in Great Britain, the concept of leadership is considered one of the most important concepts, the one of management has an operational meaning, and the last one of administration aim at implementation and routine. In USA the concept of „manager/administrator/executive” is at its highest level and often synonymous to leadership (Coleman and Earley, 2005). As concept, the educational manager in USA is the same as educational leader in Great Britain.

Some authors look upon the concept of leadership as an aspect of management, which includes „ the real leaders” distinguished by charisma and visionary sense, who have the ability to motivate and electrify the others, even if they do not have the administrative tools to

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

plan, organise or examine the resources. We can draw the conclusion that managers have to be good at everything that leaders are not.

In his work „The making the Educational Leaders” (1999), Gronn (1999) pointed that „the leadership is qualitatively distinct from management and administration”. He refers to leadership as a quality that doesn’t come from position, status, but it is something special, different. Distinct of management, considered to be as a formal leading, the leadership can be seen as a conduct achieved at an informal bloc level with a leader on top, a chief of the collectivity. Leadership in the opinion of the author can be identified on top of an organisation, but as well can be practiced by others in different levels inside of an organisation.

What gives power and trust to one leader is his capacity to convince, his strenght and courage proved, his confidence shown and proficiency demonstrated in a variety of situations. An individual can practice leadership when he is appreciated as a credible person, who knows what he wants and why he wants it, that communicates easily with everybody around ensuring himself in the same time of their cooperation and support.

Along the time, the concept of management was dwelled on varied ways. In many definitions given it is at the same time science and art. In specialized studies we can find three different landings concerning the relationship between the terms of leadership and management. One of them identifies each concept without making any difference between terms, and even there are situations when inside a text one of these terms is used and the other one is shown in brackets. This is a situation that we can also identify in the romanian specialized literature, where both terms (management and leadership) are translated in the same way: „leading”.

A second approach is one that totally diferentiates these two concepts: management and leadership. The first author that accomplished a clear separation of these concepts is Zaleznic, in 1977 when he published in Harward Business Revue the article „ Managers and leaders: are them different?” He was the one who brought a major differentiation between these two categories of rulers (Zlate,2004) as we can see in the table 8.1. In 1988 John P.Kotter underlined that management is different from leadership because „it is more formal, scientific and therefore universal”. Management is based on explicit instruments and technics,

determined through testing and analytical arguments, that can be used as such, in different situations, both in business world as in the public field.

According to Peter Drucker „leadership means to do what you must do, when management means to do the things the way they must”. Covey was talking about the fact that „the leadership represents the investment in efforts on the good way, while management is the measure of the effort you spend on the way”

This approach points out the idea that the leader dreams and imagines, he is the visionary that establishes goals and plans of action, while the manager is the one that makes them true, being able to „know how to do”. The researchers talk even about the fact that leadership can be associated with a psychological conduct, while management is specific to an administrative one.

The third approach regards leadership as an essential part of the management. Therefore Jacques and Clement¹ considered that a competent management implies a competent leadership as part of it to exist as a whole. The same point of view had the authors Ovidiu Nicolescu and Ioan Verboncu that considered „leadership is a major part of management”.

Table 8.1. Types of rulers

Criteria	Types of rulers	
	Leaders	Managers
Purpose	Express personal and active attitudes	Express impersonal and passive attitudes
Vision of work	Encourage work, offer and create possibilities of choosing it	Coordinate, make a balance of work. Use compromises
Relationships with others	They show empathy and give meaning to actions and events	They don't involve emotional too much in relation with the others
Self perception	They express a low self identity being focused on changing	They express a great need of maintaining the present order having a

¹ Jacques, E.Clement, S.Executive Leadership. Casai Hall, Arlington, 1991

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

		marked conservative attitude
--	--	------------------------------

Professor Mielu Zlate considers that beside these three approaches there may be another one that can partially coincide with the sphere of both concepts. Thus leaders and managers would have each of them specific characteristics that ensure them their autonomy, but in the same time have common elements that help their interaction and mutual magnifying.

We can draw the conclusion that these two concepts do not exclude each other. In practice it is possible that leaders and managers should be characterized with the same features and abilities. What differs is the proportion in which they intertwine. The specific features of the leader are the conceptual and human abilities, while managers have the technical and operational ones. Also the leader's characteristics are good distinguished in those situations that claim quick and extensive changes, in crises situation, while manager's qualities are visible in daily usual situations. Thereof the idea that managers prevent or remove the risks, while leaders do assume the responsibility for them.

Distinct from management and leadership, the term of administration, often used in the literature, implies working out with the insignificant daily problems as compared to management that requires solving ample problems. As R.Iucu (2000) underlined, administration draws up objectives in general terms, obtains favourable results by preventing errors, supposes some few decisions for a lot of people, hierarchies and ample responsibility domains, the administrator having a role of an arbitrator.

There are many specialized works that present all these terms into one: ruler/leader. Lazăr Vlăsceanu (1979) shows that: „leading represents an essential ingredient of any management activity, as management represents the support of the leading activity”

A comparative analysis has been made by Roxana Tudorică (2007) following common features (table 8.2).

When authors try to define these concepts different opinions occur. From the variety of definitions on management we will broach some of them just to underline once again its multiple senses:

- “ to foresee and plan, to organize, conduct and control” (Fayol)

- “management means to do things right, while leading means to do what you must do” (Drucker-1954)
- Bennis and Nannus (1985) interviewed in 1985 over 95 rulers, both in public and private

domain, and as a result they pointed that managers are the ones that do things proper when leaders are those who decide on things that must be done.

Covey stated in 1990 that “management means efficiency on the scale of success; the leadership establishes if the scale is on the right wall”.

Multiple definitions consider management as art. Roy Rowan (1979) said that management is “the art to decide with insufficient information”. Beginning with the idea that the artistic process is mostly seen with three vital aspects: craftsmanship, vision and communication, authors came to the conclusion that the process of management is a form of art as long as it reaches all these three aspects: managers must have the talent to accomplish all the duties; the vision to implement innovating strategies, abilities for communication at the place of work and anyplace else. Management is science and art in the same time. The management process follows the general script of an artistic process. Anyway the craftsmanship or the tools they use are based on solid knowledge stored in time. That signifies that the discipline of management has scientific components as well as artistic ones.

Table 8.2. Comparative analyse of terms

Characteristics	Management	Leadership	Administration	Conduct
Objectives	Settled as strategic goals wide open, for short time, detailed, revised at short periods of time	Settled as strategic goals , wide open, for short time, detailed, revised often	Settled in general terms, revised or changed at indefinite period	Settled in general terms, revised or changed at indefinite period
Criteria of success	Seeking success and performance that can be measured concretely	Solving problems of the group and of each individuals	Avoidance of errors, performance rarely measured	Performance of institution and its promotion
Use of resources	First concern, efficient use of material and human resources	Material and human resources, but mostly	Second concern, just the use of them standardized; the material resources prevail	Human and material resources, especially the last ones

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

		human ones		
Process of decision	Decisions taken at short periods of time that affect few people	Decisions taken at short periods of time that affect many individuals	Less decisions in long time that affect many people	Decisions taken at long periods of time that concern various people
The structure	Flat hierarchy, maxim delegation	Flat hierarchy without delegation	Definite roles in terms of responsibility, high hierarchies, limited delegation	Definite roles in terms of responsibility, high hierarchies, weak delegation
Roles	Protagonist	Mediator	Arbitrator	Chief (gives orders)
Attitudes	Active, sensitive on time, acceptance of risks, accent on results, local experiments, freedom	Active, sensitive on time, acceptance of risks, accent on results, local experiments, freedom	Passive, insensitive on time, avoidance of risks, accent on proceedings, conformity, uniformity	Passive, accent on proceedings, conformity, uniformity
Competences	Economical, good with numbers (statistics, diagrams), negotiation and communication	Negotiation, communication, argumentation and solution	Legal, literary (reports, notes), economical, statistics	Legal, literary, economical, communication, persuasion

9. Sectorial policies III. Funding policies and strategies.

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

Exercises: Define the main priorities of the academic year relative to the actual funding higher education policies

10. Sectorial policies IV. Student life and career services.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Prof. Univ. Dr. Nicolae Seghedin

Conf. Univ. Dr. Ovidiu Gavrilovici

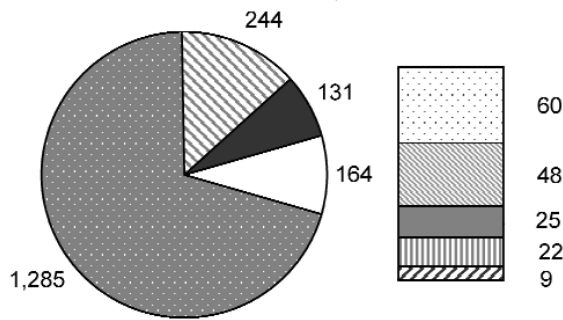
Increase in student mobilities

There is an estimate that 2.5 million students study beyond the borders of their countries and the predictions suggest increases until 2020 up to seven million.

In the next figure there is depicted the international students' flux as one of the main aspects of the higher education globalization. Abbott (2009) considers that these figures reflect national and institutional strategies as well as the sum of the individual decisions of students in the whole world.

Figure. The number of students who have chosen mobilities by areas of destination, in 2000 and 2007.

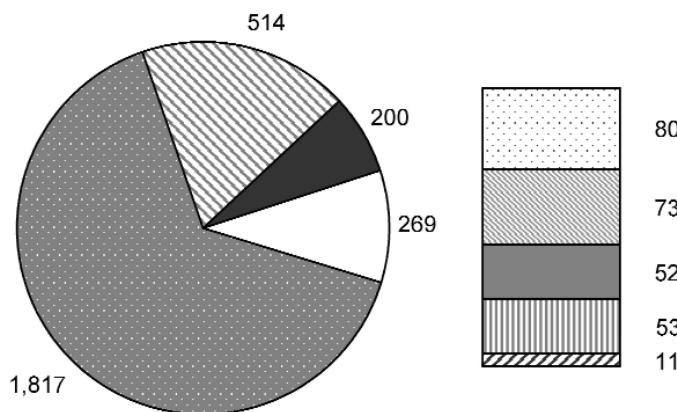
Year 2000: total number 1,825 thousand

■ North America and Western Europe

□ East Asia and the Pacific

■ Central and Eastern Europe

□ Arab States

Year 2007: total number 2,800 thousand

□ Sub-Saharan Africa

■ Central Asia

□ Latin America and the Caribbean

■ South and West Asia

There are two trends, the Asian students who come to the West and South (North America, Western Europe, Australia) and the intra-European mobilities as a result of various EU mobilities policies.

Abbott describes a North-South axis which can define the main student exchanges in both types of mobilities. There may be identified a variety of strategies in many universities of the world of internationalizing the curriculum to receive a greater variety of students from many areas of the world. Among the strategies there are listed partnerships between universities in different countries for common programs, joint research projects, international campuses in remote areas (e.g. the University of Bologna Campus in South America)

The actual challenge in the internationalization of academic programs is the assurance of an equality of access (Abbott, 2009). It is apparent that both professors and students who tend to benefit of the new mobility opportunities in the accelerated globalizing processes are those who belong from favored social strata.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

11. Reform and stability in the universities

Prof. Univ. Dr. Carmen Crețu

In the Romanian education strategy 2002-2010 there are eight fundamental principles applicable to the higher education system:

- a. prioritising objectives and not the detailed programming of the higher education development*
- b. promoting a variety of options to implement the central decision solving specific situations*
- c. accepting the „aggressions” outside of higher education area*
- d. admitting sufficient time to higher education to react to interventions due to policy implementation*
- e. identifying the amplification points in higher education system*
- f. prudent intervention in regulation feedback in higher education system*
- g. balancing the higher education system through decentralization*

Apart from these fundamental principles there are a series of specific principles:

- correlating the changes in higher education system in the triad: traditions-social economic reality – European values
- the global character of change, affecting directly or indirectly all the components of higher education
- flexibility of the curriculum, adapting continually the inputs from higher education and outside the system
- stimulating student thinking and diminishing memorizing
- promoting a new quality management in higher education system
- focusing on postgraduate programs in higher education
- diversification of student and academic’s motivational profile
- the diverse valuation of university, hence the need for hierarchisation
- slowly translating student selection filters from registration to the end of the first cycle of studies
- encouraging inter-university competition

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- consolidating academic autonomy, correlating with the necessary synergy of Romanian higher education in its entirety
- equitable diversification of the academic offer on the major geographic areas of the country, ensuring higher education access for all youth
- modernization of the academic infrastructure, including the information technologization of the learning process and research
- increasing the responsibility in resource administration in universities
- association of universities, new associations between universities and other institutions, and businesses to reach common aims
- stimulation of academic research as a funding source, but also in providing new practices and ideas
- supporting universities in international relations and their diversification.

At the beginning of the year 2001 the higher education analysis indicated the slow and continual degradation. The operational objectives and priorities for 2002-2010 were set as it follows:

1. Optimizing the national network of higher education institutions

- a. university hierarchization based on performance criteria
- b. correlating university distribution on large geographical regions, with respect to the population and with the resources
- c. reanalyzing the public academic structure for further optimization
- d. promoting private higher education quality institutions

2. Improvement of academic autonomy, in parallel with the increase of the synergy and the coherence of the entire higher education system

- a. increasing the speed of the decentralization process of specific academic activities
- b. increasing the responsibility of university management in academic institutional decisions
- c. setting up new reports of cooperation among universities and the Ministry of Education
- d. flexibility and exigency in monitoring higher education institutions

3. Improving the performances in student activity and teaching staff

- a. increasing the exigency in promoting the teaching staff

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- b. re-organization of the teaching process in applying a new philosophy of education
- c. improvement of student selection and motivation toward performance
- d. implementation of internal and external evaluation as instruments for quality improvement
- e. stimulation of academic scientific research and increasing the utilization of its results in didactic processes

4. Improving the academic infrastructure

- a. modernizing the infrastructure with central budget resources
- b. attracting new funding sources
- c. attracting private investments
- d. responsible administration of academic infrastructure

5. Improving the correlation between higher education and labor markets

- a. linking university specializations to occupations' register
- b. monitoring student labor market insertion
- c. promotion of the “entrepreneurial university” concept and supporting entrepreneurial initiatives
- d. optimization of field practice activities in the overall teaching process
- e. orienting academic scientific research toward the economic, social and cultural actual problems

6. Re-organization of the didactic process

- a. implementation of the modular system academic courses
- b. development of a new gravity center – the course/module author
- c. initiation and development of the E-learning type educational policies in communication technology and in modernizing relevant infrastructure
- d. implementing experience exchanges at national level (invited professorships) and inter-university cooperation in higher education
- e. improvements in the organization of associate professor and professor promotions
- f. clearer structuring in cycles, with system exit points for students
- g. increase importance of transferable credit system in academic area

7. Stimulating the integration of the Romanian higher education system and the European system in international cooperation

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- a. improvement of the reforms in higher education, correlated with the European higher education evolution
- b. implementation of Socrates II and Leonardo da Vinci II programmes
- c. support to the national inter-university exchange program
- d. promotion of the actions to maintain and develop international cooperation relationships

Development policies and university competitiveness

The following section is a summary of the presentation of “Alexandru Ioan Cuza” University’s Rector, prof. Vasile Isan, Ph.D., at the Universitaria Consortium meeting in September 2009 (selection by prof. Carmen Cretu, Ph.D.).

What it is the international competitiveness for universities?

The international competitiveness for universities is the capacity to enter in the “battle for brainpower” (The Economist) and to compete for students, professors and financial resources in a “global market”. E.g., American, Australian, UK, German, French, Dutch and other countries’ universities compete for Asian-Pacific students; Austrian and German universities target students from Central and Eastern Europe; French and Spanish universities prefer students from Latin America. It is well known the fierce competition for projects and R&D funds from multinational companies in American and UK universities.

The answers are complex also due to the different academic traditions – universities are old institutions and very conservative ones, too. E.g., anglo-saxon tradition, French tradition, or German tradition.

Despite the relatively homogenous profile of a “world class university”, there is no apparent unique pattern of competitive university. Though, there are various types of educational policies.

Empiricist and comparative approach

The evaluation and the comparison of defining elements for an university – the best universities from countries have similar economic, politic, cultural traditions. Among the comparative criteria, there are: the size, the infrastructure and budget, educational and

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

research programs' structure and variety, internationalization degree, type of management, etc. For example, there can be defined clusters of similar universities from Austria, Germany, and Switzerland, or from France, Italy, Spain, Portugal and Latin-American countries, and finally, from South Korea, Malaysia, Taiwan, Japan, Singapore and Hong Kong, or the Anglo-Saxon universities.

Important characteristics

The number of international competitive universities is small even in countries with a long and rich academic tradition and developed economy in a liberal democracy. The selectivity, differentiation, and focalizing of the public resources on competitive or potentially competitive universities is an essential condition in countries with public academic tradition and in emergent countries. More often, the volume and the quality of private resources complement the academic public policy. On the other hand, over controlled policies and detailed regulations do not support the development of competitive universities.

The equality and the “educational socialism” does not generate a higher level of medium teaching and research, but in fact flattens the competitive potential of well ranked universities; for example, China adopted a plan to concentrate the funding on a small number of public universities; in the USA, C. Kerr created in the 60s a “master plan” separating nine Californian universities (University of California) of the rest (California State University). The first nine became “intensive research university” (e.g. Berkley, UCLA, Davis etc.). In a vibrant, heterogenous and competing academic environment, better universities impose higher standards (such as the Ivy League in the USA, and the Russell Group in the U.K.); a feature of the Anglo-Saxon higher education system is the lack of laws for higher education and research.

Exercise: Comment the geographical difference in higher education investment in the tables below.

Table. Higher education spending (% of National Domestic Product)

% NDP

Japan	3,15%
USA	2,79%

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

EU

1,5%

Table. Spending per student

Country	Spending/student
USA	36.500 €
UK	14.000 €
EU	8.900 €
Czech R	6000 €
Hungary	5500 €
Mexico	5000 €
Romania	≈ 2300 €

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

12. Evaluation criteria and standards

Prof. Univ. Dr. Nicolae Seghedin

Conf. Univ. Dr. Ovidiu Gavrilovici

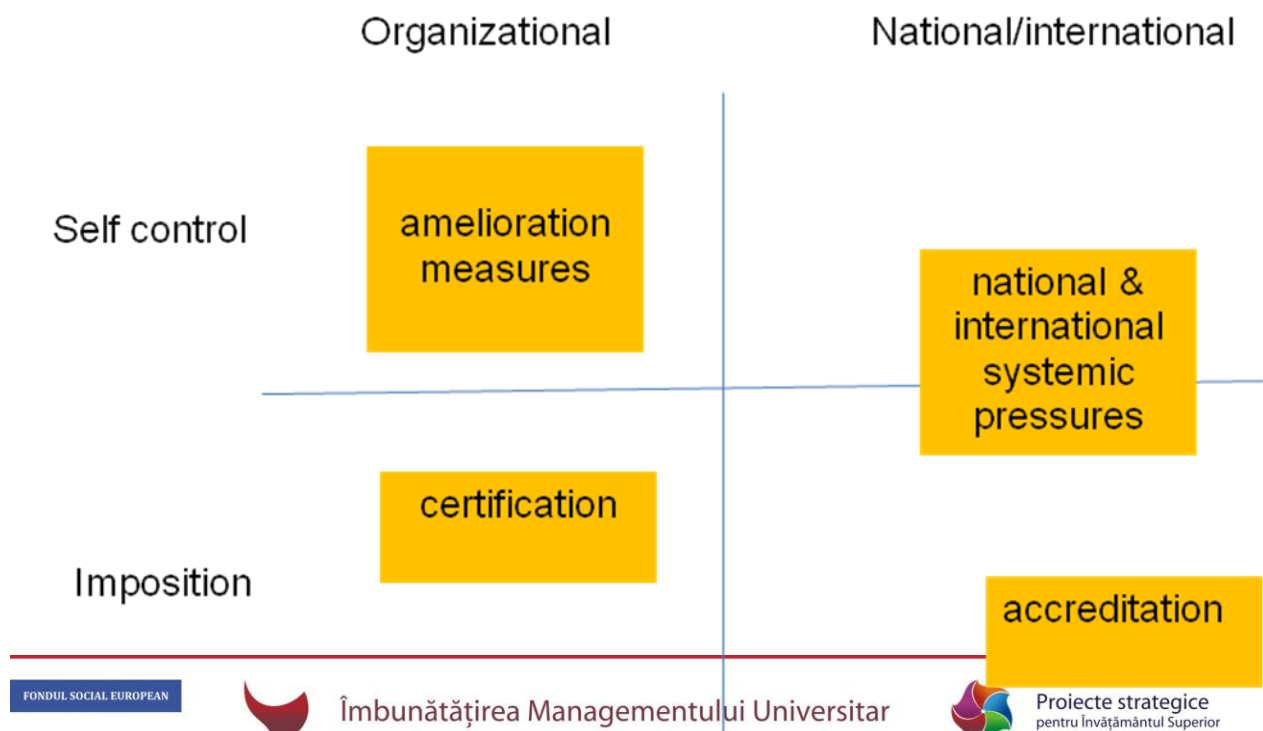
Quality assurance, financial responsibility and qualification frameworks

Quality assurance is now in the agendas of university policies in many countries. The purpose is to ensure graduates the new abilities and competencies necessary in the complex and interdependent global world. (Abbott, 2009).

Through the implementation of the Bologna process an integrative effort in the creation of a common structure of the educational programs in higher education is apparent. This is visible not only in the EU countries but also beyond, in the „Bologna area”)

Exercise: Analyse the pressures and the opportunities using the following model of the quality orientations

Figure. Models of quality engagement (A. Neșțian, 2006)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

13. The Methodology of Educational Policy Analysis.

Introduction to the methodology of educational policy analysis

The endeavors regarding educational policy scientific analysis have developed together with the analysis of policies in general, specifically after World War II. Prior to this, there were only practical endeavors of policy analysis dictated by the solving of present-day issues. These endeavors were not, however, supported by compelling methodologies. What stimulated the development of the educational policy analysis as a field of scientific knowledge was a series of phenomena:

- The development of education as a sectional dimension of public policies
- The growing complexity of educational phenomena
- The intensification of the inter-relations between the structures of educational systems (at a national and international level)
- The specialization of the research in the field of public policies
- The foundation and progress of several institutional structures (especially university structures, such as Master and other study programs) dedicated to the creation of and research in this field
- The diversity and specialization of national and international field magazines, as well as publishing an ever-increasing number of specialty studies.

Among the top research and policy analysis institutions there are: the *American Political Science Association* (founded in 1903), *Association française de science politique* (founded in 1949), *Association internationale de science politique* (IPSA) (founded in 1955), the *European Consortium for Political Research* (founded in 1970).

Definitions of policy analysis as a study discipline:

Traditional and conventional acceptations

“a discipline that uses several research and reasoning methods in order to produce and change the information that is relevant to policies, a discipline that can be employed in political

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

contexts with the purpose of solving public issues” Dunn, W.N., 1960, p.60 (apud. Miroiu, A. and colab., 2002).

„an endeavor to identify the policies most likely to lead to the undertaken goal. The policy analyst (individual or collective) is chosen from outside the group that implements the policy and, thus, is not influenced. The forces that determine the actions of the implementing group are relatively stable in time and, consequently, they have predictable evolutions. The behavior of the implementing group is determined by extrinsic motivations and, as a result, subjective involvement and personal attitude can easily be neglected.” Reimers, F., McGinn, N., 1997, p. 33.

Contemporary and innovative acceptations

“art and handicraft: art because it needs intuition, creativity and imagination in order to identify, define and produce solutions to problems; handicraft because it needs one with prolific knowledge of methodology, technique and interdisciplinary issues in fields ranging from economy to law, politics, communication, and management. In brief, it is a client-oriented approach” Geva-May, I., Wildavsky, A., 1997, p. Xxiii (apud Miroiu, A. and colab., 2002).

„knowledge – s.n. analysis– means edifice. It is the result of reflection on action, of sharing the result of this reflection, of creating common meanings about the processes involved in the action, of reflection on the alternative ways to organize the collective action. Knowledge and action are intertwined. Reflection on action generates knowledge, which in turn generates action.” Reimers, F., McGinn, N., 1997, p.38.

Ways to approach processes in educational policies:

1. research activity centered on the study, description and theoretical explanation of educational policies; it is generally performed within training and research university programs,
2. practical activity centered on the solving of a concrete problem; it is usually performed by political analysts in the educational field, at the client’s request.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Goals of educational policy analyses:

- to inform the authorities/ influential people in education
- to inform the beneficiaries of the educational policy – the public
- to diagnose (certain states of the processes of the educational field)
- to identify causes (of certain processes of the educational field)
- to indicate solutions
- to elaborate and propose strategies
- to estimate improvements in the educational field

Improvements in the methodology of educational policy analysis. Significant methodological models for the political field analysis in the 20th century

Being a particularly multi- and inter-disciplinary endeavor, educational policy analysis renders valuable various theoretical and methodological models of analysis that are specific social studies.

From the oldest (traditional and conventional) theoretical perspectives of explaining the general manner of determining the behavior of others (as the essence of the political endeavor, including that of the educational field), the most distinctive are those from Antiquity and the Renaissance. Plato, the magnificent representative of the former, considers that reason can determine the development of events and actions carried out by masses of people. Philosophers, being the individuals most able *to reason* may have been entitled to indicate the course of history, to go into politics. The Renaissance, however, generated a new theoretical perspective that was quickly embraced by empirical sciences: that the world is organized according to the laws of logic, and that these laws may be discovered by analyzing the evolution of reality, and then by making successful political predictions and projections based on these laws. This way, the ones most entitled to carry out a political act would be competent, trained individuals, technicians, or intellectual elites that have specialized in different activity areas.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

By combining these two theoretical models, a third theoretical perspective of political reality analysis was built, perspective that dominated the 20th century: the rational-deductive endeavor (according to the statements of Braybrooke and Lindblom in a study that has become a classic in the field, 1963, apud Reimers, 1997). One can notice that this theoretical model does no longer designate, through its inner logic, the actors that are entitled to climb the political stage. This time, the various political ideologies, from modern or postmodern periods, are those to plead, with distinctive rationales, for the competing political parties and groups.

From a methodological point of view, the analysis of political issues has improved in the 20th century, revolving around three important reference points (in the opinion of the French researcher Ph. Braude, 2001):

- The separation, as strictly as possible, of the *clinical analysis* from the *valuation* which Max Weber called the *exigency of axiological neutrality*;
- The recurrence to investigation methods and techniques that are specific to social studies and the designation of a permanent interrogative endeavor regarding their validity and feasibility;
- The ambition to systematize and elaborate pertinent concepts, in order to activate thorough analyses and the construction of new theoretical models, which give the analysis of political phenomena a more productive capacity.

1. Functionalism illustrated by A. Almond, B. Powell, in the reference paper *Comparative Politics*, 1966, is inspired from anthropological and ethnological analysis. It tries to identify the functions that various political systems perform in society. For instance, political parties, as a creation of the modern world, would take upon themselves the general selection functions of the candidates to power: that of self-creating a particular political system and of adapting this system to a private social medium. Almond proposes the following taxonomy of political system functions:

The eliciting capacity as the major capacity of any political system to extract and assemble the resources necessary for its own growth (finance, materials – technological and human).

The social control capacity wielded to individuals and groups that are appropriate for the represented social sphere. This function is expressed in the development of institutional and

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

normative frameworks, as well as in the adoption of adequate means to ascertain that these frameworks are observed.

The distributive capacity refers to the mode of allotting a certain amount of material performances (subventions, contractual agreements, indirect benefices etc.), of ensuring statuses, distinctions and symbolic privileges.

The responsive capacity which emphasizes the efficacy of the political system to discern expectations and anticipate the exigencies of a certain moment in the reference social area, so that it can optimally react and, thus, prevent developments that are dangerous to its own existence.

We consider this methodological model a very clear one, which is operational at the most general level of political instances analysis. Nevertheless, it may become uncertain when it is used to analyze political micro-processes, which need the assertion of very diverse causes and reaction possibilities- this fact gathered a lot of critique.

2. Methodological individualism took a stand against the Marxist sociology of the 60's and 70's, and against theories that enabled social determinisms or "social laws". Therefore, Raymond Boudon criticizes the explanation of school failure based on the social status of the parents (explanation theorized by Pierre Bourdieu). Rather, says Boudon, one should analyze the student's chain of "micro-behaviors" which finally leads to one result or another.

If Bourdieu introduced concepts which favored the development of educational policy analysis in a scientific tradition of the Neo-Marxist and Weberian type (*demeanor, class ethos, cultural, symbolic and social resources*, and especially the concept of *domination*), for the representatives of methodological individualism, the individual's amount of freedom toward social determinisms is very important for analysis.

Focus on *micro-behaviors*

They point out that individuals do not always act according to accounts made in predictable situations; individuals often respond to uncertain conditions because they cannot resort to or reorganize all the information they would find necessary to design actions in keeping with their goals. Sometimes, individuals do not strictly take action based on their own rationales. They can resort to the advice of a specialist or be influenced by an unexpected event. In such

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

situations, the concern of the policy analyst consists in “emergent effects” that cannot be foreseen through determinist models, but which can be deciding in certain cases. There is a classic example related to this: the great confidence that a certain candidate in the political campaign will win may determine his supporters’ mass absenteeism from the vote, the candidate eventually losing the elections or winning at a close boundary to failure.

Raymond Boudon distinguishes a more hinted category of emergent effects: perverted effects. For example, the plethora of goods when the population panics; panic is described as a contagious state, when human behaviors revolve around the most anxious individuals.

Focus on action systems

In this model, society is described as a complex articulation of action systems, completely different from the homogenous totality governed by a central power. Within each action system, several juridical rules, cultural habits, and economical and technological constraints are acknowledged, all of them being a limitation of the freedom of the actors. Nonetheless, there still are plenty of opportunities for individual initiative – not controlled by any power or superior authority instances. Michel Crozier and Erhard Friedberg, 1977, describe the strategist actor in the paper *L'Acteur et le systeme*, as one who asserts himself through behavior or personal logic.

Classification of analysis models (according to purposes, Dunn, 1986)

a) Descriptive and normative models

These models describe and explain the evolution of phenomena in the educational field for research and make a forecast of future evolutions.

The indicators analyzed in such a model for explaining the current situation for the compulsory education system can be: the number of students/the number of teachers; the number of students per class, material assets per school, the students’ results in internal and external examinations, the degree of involvement of school-aged population etc.

b) Normative models – these make a series of recommendations for desirable evolution in relation to the set of values accepted by the respective education policies.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

c) **Verbal models** allow the formulation of general reasons for the adoption/continuation or halting of one of these education policies. They have the advantage of being accessible to a large number of users.

d) **Symbolic models** –use symbols specific to statistics, mathematics and informatics. These are preferred in the optimization of decisions processes but have the disadvantage of being harder to understand by the ones who take the decisions, by the teachers and by general public.

E.g.: $y = ax + b$

y = variable determined by the analyst

x = variable of the education policy; can be molded

The model determines how much the variable X has to be modified for Y to have a certain value.

e) **Statistics- related models** – these focus on different aspects of the education system or of the education process at a point in time (e.g.: the implementation of the National Curriculum; the students' results in the Bacalaureate examination, self-funding in universities)

f) **Dynamic models** – the state focused on is projected through the hypothetical molding of different variables in the education system/process which can influence the respective state. One of the most well known dynamic methods is *the decision tree*.

Classic stages of education policy analysis

1. General analysis of problem
2. Defining the objectives of the study (list of problems)
3. Studies in the preparation of the research
4. Choosing the method and the techniques. Elaboration of methodology
5. Sampling and preparing the research
6. The research or collection of data
7. Analysis of data
8. On-the-field research for confirmation of data/ re-authentication
9. Writing of reports and recommendations

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

10. Oral presentation of research findings

General stages of political action

1. *Establishing the agenda* – making a list of issues that will be put forward for the Govern;
2. *Formulating policies* – the process through which the alternative policies acting as solutions to the problems stated in the agenda are conceptualized, analyzed or rejected;
1. *Implementing policies* – implies defining purposes, establishing instruments, managing resources, ensuring communication and control; two fundamental models should be taken into account – Top down implementation and Down top implementation, respectively;
2. *Monitoring* – producing information about the way policies are applied (if they are in accordance with the declared purposes and standards, if the resources and services have been correctly assigned, the accounting of the changes, the explanation of real effects);
3. *Policy evaluation* – the process of scientific, objective examination, using specialized methods.

The dimensions of the evaluation, according to Ballart, 1998, are: who decides that an evaluation must be made; what will be evaluated, specifically; how the evaluation will be made; when; what the expected outcome of this evaluation is.

Types of evaluation

- a. administrative, centered on indicators like: performance, impact, policy efficiency, and process evaluation
- b. juridical, made by juridical organisms, centered on juridical issues that derive from the practice of policies (possible disaccords between action and norms legislative, the rights of the individual, recommendations of international governmental organisms, such as the Council of Europe)
- c. political, referring to appreciations made by any political, professional group or even by individuals regarding policies – these appreciations are made less systematically and

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

without elaborated methodologies; these evaluations can support policies, or, on the contrary, they can make objections. These appreciations become important in instances such as a referendum, elections of leading forums, including situations at the institutional level of schools and universities.

Analysis methods frequently used in the educational policy analysis (examples)

- Document analysis
- Content analysis
- Case study
- Contrastive analysis
- Participatory observation
- Professional biographies (individual and collective)
- SWOT (*Strengths. Weaknesses. Opportunities. Threats*)
- Group focus
- (Pedagogical, sociological, political) inquiry
- Statistical analysis

Quality Methods – are used in socio-human studies in order to explain and analyze social, educational, psychological, etc phenomena (visible or hidden). These phenomena are not measurable in themselves (a belief, a representation, a personal way to relate to someone else, a problem-solving strategy, a decision, etc.).

They are used in research strategies that employ techniques of gathering and analysis with the purpose of explaining a human act. They impose knowledge in the following fields:

psychology, psycho-pedagogy, social psychology. Quality methods answer the questions:

Why? How? What?

Quality methods supplement quantity methods. The latter category has the advantage of being applicable to a large number of people. They answer the question ‘how many?’

- Participatory observation
- Individual interview
- Group interview

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI -
CERCETĂRII -
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

- Group discussions
- Group-focus
- Biographical method
- Case study
- Analysis of social networks
- Document analysis
- Data management and interpretation
- Phenomenological description (philosophic existentialism Von Brentano, Heidegger, Jasper, Husserl and human sciences anti-objectivism W. Dilthey, Minkowski, Bachelard, Sartre)
- The description of the lived event in the existential immediate. The rigorous exclusion of reflective constructions, connections to a priori theories and explanations.
Examples.
- Nondirective interview - C. Rogers. It is performed by the observation and emulation of the interlocutor's thinking. It intellectually supports the interlocutor in order to better understand what he/she wants to communicate. It mediates not in the content of the elocution, but in its organization.
- Active nondirective interview. Knowing the context. Organizing the reflection process in detail. Text. How would you (re)act in the described situation? Why?
- Provoked comment techniques – presenting a case. Management: Individual or group. Subjects express the premises of their analysis, personal opinion, give arguments through values. Marketing, advertising research.
- Group techniques: brainstorming
- Research-action - training group, work group, the institutional analysis method (Lobrot)
- Biography method – using the content analysis. Representatives: W.I. Thomas, F. Znaniecki (The Polish peasant in Europe and America, Boston, Badger, 1918).
Biographical interviews. Forms: written biography, preexistent document, narrated biography)
- Monographic method – complete and detailed study of a social group. F le Play; Hersenie

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

Investește în
OAMENI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

- Action method – the study of formed organizations, social groups in order to analyze and understand functioning, malfunctioning and conflicts
- Scenario method. Stages: system analysis; retrospective analysis; studies on actors' strategies; elaborating scenarios; strategic reflection and action plan.

Validation criteria of quality methods

1. Inner acceptance – the results should be recognized as pertinent by the social actors that are subjected to the method
2. Completeness – to restore the wholeness of the researched phenomenon
3. Saturation – Synonymy with the representativeness in quantity methods. Research stops only when the employed methods no longer produce relevant results in the studied area
4. Internal coherence – the expression of the internal logic of the analyzed phenomenon. Thus, the studied phenomenon becomes comprehensive.
5. External confirmation – the acceptance of the results by the specialist community. Experts declare the results valid by relating them to the implicit knowledge of the studied issue.

Types of quality research

1. Media inquiries

The purpose of media activities is not to give the public thorough approaches of phenomena. Major characteristics: Informing, attracting the interest and attention of the public; Focusing on what is liable to become a piece of “news”; “Caricaturizing” the systematic quality inquiry; Makes use of non-systematic interviews and desultory research.

“The political analyst” that writes columns in various newspapers or takes television interviews is interested by recent event and concrete, “present-day, popular” facts. However, one should point out the crucial role that mass media has in information dissemination, in attitude formation, in promoting alternative solutions of educational policies, or even in establishing an agenda.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

2. Documented essays attract those who are interested in holistic and heuristic interpretations.

3. Systematic qualitative inquiries

The political analyst, the representative expert for such inquiries is interested in conceptual aspects and theoretical models which underlie an analysis methodology. He denotes methodological professionalism in systematizing and analyzing data and is specialized in using quality analysis techniques.

4. Confirmed quality inquiries are systematic quality inquiries that have confirmed results in the field, by means of sampling, quantity techniques and coded numbers. They are performed by professional political analysts.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

14. Agenții naționale și internaționale, structuri de cercetare și analiză - glosar

Prof. Univ. Dr. Nicolae Seghedin

Basic Research and Implementation in Developing Education Systems (BRIDGES)

Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS)

CORDEE - UNESCO's Initiative to Reinforce Cooperation for the Development of Education in Europe

Executive Unit for Financing Higher Education and National Research University

German International Development Agency

Harvard Institute for International Development (HIID)

Higher Education Policy Institute, UK

National Authority for Scientific Research (ANCS)

National Center for Study Abroad

National Council for the Recognition of Academic Grades, Diplomas and Certificates (C.N.A.T.D.C.U.)

National Council of Higher Education Financing

National University Research Council (CNCSIS)

Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)

Romanian National Commission for UNESCO

The National Agency for Partnership between Universities and the Economic and Social Environment (ACPART)

The Romanian Agency for Quality Assurance in Higher Education (ARACIS)

U.S. Agency for International Development (USAID)

World Bank

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

Internet websites

American Association of State Colleges and Universities AASCU

<http://www.aascu.org/index.htm>

<http://www.edu.ro>

<http://europa.eu.int>

<http://www1.worldbank.org/education/globaleducationreform/>

<http://www.oecd.org>

<http://portal.unesco.org/education/>

http://www.see-educoop.net/portal/id_workshop_bukaresta.htm

Surse Video

The Secretary of Education Arne Duncan (USA)

The Secretary communicated the (US) Administration priorities as they relate to public higher education and encourage presidents and chancellors to engage in a dialogue regarding policy issues of mutual interest.

Obiectivul 2020 în Statele Unite ale Americii – ca SUA să aibă cel mai mare procent de absolvenți de universitate din lume și limitarea abandonului în educație (peste 27% abandon în *high schools* în 2008).

<http://link.brightcove.com/services/player/bcpid50873830001?bctid=52740738001>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ/RECOMANDATĂ

1. *** (2004). *Implementation of "Education & Training 2010" Work Programme. Working Group E "Making the Best Use of Resources". A European Toolbox of Policy Measures*". Brussels: European Commission
2. Abbott, A. (2009). Europe's parliamentary priorities. *Nature* **459** (4), pp. 622-623.
3. Bennis W.G. Nanus B. (1985). *Leaders*. NY: Harper&Row.
4. Bolden, R., Petrov G., and Gosling, J. (2009). Distributed leadership in higher education: Rethoric and reality. *Educational Management Administration & Leadership* **37** (2), pp. 257-277.
5. Coleman, M, Earley, P. (2005). *Leadeship and management in education. Cultures, chsnge and context*. NY: Oxford University Press.
6. Covey S. R. (1990). *The Seven Habits of Highly Effective People. Powerful Lessons in Personal Change*. NY: Simon & Schuster Inc.
7. Crișan, A. (Coord.). (2006). *Patru exerciții de politică educațională în România*. Bucuresti : Humanitas Educational și Educatia 2000+.
8. Drucker. P. (1954). *The Practice of management*. NY: Harper&Row Publishers.
9. Gronn, P. (1999). *The Making of Educational Leaders*. London: Cassell,.
10. Iosifescu, Șerban (2005). **Proiect: Patru exerciții de politică educațională în România. Tema 1. Managementul în contextul descentralizării sistemului de învățământ** - versiune de lucru - . București: Centrul Educația 2000+ și UNICEF.
11. Petrovici, Constantin (2007). *Politici educaționale de evaluare și atestare profesională a cadrelor didactice*. Iași: PIM.
12. OECD (2000). *Analiza politicii naționale în domeniul educației: România*. Organisation for Economic Co-operation and Development.
13. Hurley, D. et. al. (2009). *Top 10 State policy issues for higher education in 2009*. AASCU State Relations and Policy Analysis Research Team.
14. Iucu, R. (2000). *Managementul și gestiunea clasei de elevi*. Editura Polirom, Iași.
15. Marx, K. (1851). *The Eighteenth Brumaire of Louis Napoleon*.
<http://www.marxists.org/archive/marx/works/1852/18th-brumaire/>

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru Învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

16. Marx, K. (1852). *The Eighteenth Brumaire of Louis Napoleon*. NY: Die Revolution.
17. Marx, K. (1885). *Capital. Volume 2. The process of circulation of capital*. International Publishers.
18. Nestian, A. (2006). *Managementul calitatii in invatmantul superior. [Quality management in higher education]* Doctoral thesis at University Alexandru Ioan Cuza, Iasi, Romania.
19. Rowan, R. (1979). *Those Business Hunches Are More Than Blind Faith*. NY: Fortune.
20. Tudorică, R. (2007). *Managementul educației în context european*. [Educational Management in European Context]. București: Editura Meronia.
21. Vlăsceanu, L. (1979). *Decizie și inovație în învățământ*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
22. Zlate, M. (2004). *Leadership și management*. Iași: Editura Polirom.

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Investește în
OAMENI

Îmbunătățirea Managementului Universitar

Proiecte strategice
pentru învățământul Superior

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI,
CERCETĂRII
ȘI SPORTULUI
OIPOSDRU

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

PLANNING

- DURATION

10 hours face to face

16 hours - e-learning

4 hours of presentations/final evaluations

- Target groups:

Vicerectors, financial directors, administrative director, deans and vice deans

- Evaluation methods

Case studies

- Short description

The University Policies module targets the sensitisation of the foundational aspects of higher education policies – from conceptual, historical, to practical aspects, to sectorial policies applications and policy analysis methodologies. The interactive method will be focused on the exchange of experiences, debates, and applicative case study presentations.

